

TÜRKÇE ÖĞRENELİM

1

Let's Learn Turkish

Video ve Ses
Kasetleri
CD ROM
Glossary

Dr. Mehmet
HENGİRMEN

İÇİNDEKİLER

Ders 1	6	Dilbilgisi	36
Merhaba	6	Emir Kipi	36
Adınız Ne?	7	Adıllar	36
İyi Günler	7	Ünsüz Benzeşmesi	37
Ne İş Yapıyorsunuz?	7	Alıştırmalar	38
Dilbilgisi	8		
Fonetik (29 harf)	8	Ders 5	40
Ünlüler, Ünsüzler	10	İstanbul Boğazında Gezinti	40
Sayılar	12	İş Teklifi	41
Ek Eylem: -dır (-dır, -dur, -dür)	12	5A Ülkeler, İnsanlar, Diller	42
Ad Durum Eki: Çıkma durumu: -dan (-den)	12	Dilbilgisi	44
Günlük İfadeler	13	Ek eylem: -im, -sın, -dir, -iz, -sınız, -dirler	44
		Sıfat eki: -lı (-li, -lu, -lü)	45
Ders 2	14	Olumsuz sıfat eki: -sız (-süz, -süz)	45
Hoş Geldiniz	14	Yapım eki: -ca (-ce); -ça (-çe)	45
2A Evde	16	Alıştırmalar	46
2B Hava Alanında	17		
Lütfen Cevap Veriniz	17	Ders 6	48
Dilbilgisi	18	Telefon Görüşmesi	48
Şimdiki Zaman : -ıyor (-iyor, -uyor, -üyor)	18	Mimarlık Bürosunda	49
Ünlü Uyumu	18	Müdürün Bürosunda	49
Çoğul Eki: -lar (-ler)	18	Zaman (Şiir)	50
Ad Durum Ekleri	19	Postacı	50
Alıştırmalar	20	6A Yemek Daveti	51
		6B Saatçide	51
Ders 3	22	Zenginlik, Fakirlik (Şiir)	51
Resepsiyonda	22	Dilbilgisi	52
Portreler	23	Belirli geçmiş zaman: -dı (-di, -du, -dü)	52
3A Lobide	24	Ad tamlaması : -ın (-in, -un, -ün)	53
3B Otelde	25	Belirtili ad tamlaması	53
3C Saatler	25	Belirtisiz ad tamlaması	53
3D Günler, Aylar, Mevsimler	25	Alıştırmalar	54
Dilbilgisi	26	Tekrar Oyunu	56
Soru Eki: mı (mi, mu, mü)	26	Evimiz	57
Soru Adılı: Kim, kimler	26		
Belirtme Durumu: -ı (-i, -u, -ü)	27	Ders 7	58
İle Bağlacı: -le (-yle); -la (-yla)	27	Lokantada	58
Alıştırmalar	28	7A Mutfakta	60
Tekrar Oyunu	30	7B Türk Yemekleri	60
Türkiye	31	Mektup	61
		Dilbilgisi	62
Ders 4	32	İstek kipi: -a (-e)	62
Kahvaltıda	32	İyelik eki: -im, -in, -i, -imiz, -iniz, -leri	63
Süpermarkette	33	Alıştırmalar	64
Manavda	33		
4A Elif İşe Gidiyor	34	Ders 8	66
4B Kim Nerede, Ne Yapıyor?	35	Görünmez Adam	66

8A Doğum Günü Hediyesi	68
8B Elif Yemeğe Gidiyor	68
8C Nermin Hanımın Doğum Günü	69
8D Topak ile Çalçene	69
Dilbilgisi	70
Ad durum ekleri	70
Sıfat tamlaması	71
İçin	71
Ama	71
Alıştırmalar	72

Ders 9	74
Akşam Sohbeti	74
Köksal, Elif'e Çiçek Yolluyor	75
Berna Köksal'ı Kışkırtıyor mu?	75
Mustafa Kemal Atatürk	76
Bayramlar	77
9A Buluşma	78
Dilbilgisi	79
Gelecek zaman: -acak (-ecek)	79
Alıştırmalar	80
Tekrar Oyunu	82
Yol Sorma, Trafik İşaretleri	83

Ders 10	84
Müzedede	84
Topak ile Çalçene Geliyor	85
10A Bursa'da	86
Büyük İskender	87
Dilbilgisi	88
Eylem Çekimleri	88
Karşılaştırma Sıfatları	88
Kişî Adılları ve Ad Durum Ekleri	89
Alıştırmalar	90

Ders 11	92
Büyük Haber	92
Truva	93
11A Elif ile Köksal Yemekte	94
11B Pazar Sporu	94
11C Babaannenin Hayvan Sevgisi	95
11D Lastik Patlıyor	95
Dilbilgisi	96
Geniş Zaman: -r (-ar, er, -ir, -ir, -ur, -ür)	96
İşaret Adılları ve Ad Durum Ekleri	97
Alıştırmalar	98

Ders 12	100
Dişçide	100
Topak Kayboluyor	101
Dilek Merak Ediyor	101
12A Genç Hasta	102
İnsan Vücudu	103
Dilbilgisi	104
Ortaç: -an (-en); -dık (-dik, -duk, -dük)	104
İlgî eki: (-kl)	104
Ulaç: -p (-ip, -ıp, -up, -üp); -madan (-meden)	105
Alıştırmalar	106

Ders 13	108
Bergama'da	108
Bergama Müzesinde	109
Balkonda Sohbet	109
13A Hırsızın Hiç mi Suçu Yok?	110
Türkler Nerelerde Yaşıyorlar?	111
Dilbilgisi	112
Belirsiz Geçmiş Zaman: -mış (-miş, -muş, -müş)	112
Sıra Sayı Sıfatları: -ıncı (-inci, -uncu, -üncü)	113
Alıştırmalar	114

Ders 14	116
Helga Kartpostal Gönderiyor	116
Dilek, Elif'e Mektup Yazıyor	117
Tekrar Oyunu	118
Tekrar Oyunu	119
Dilbilgisi (Genel Tekrar)	120
Eylem Çekimi	120
Bildirme Kipleri	120
Şimdiki Zaman: -ıyor (-iyor, -uyor, -üyor)	120
Belirli geçmiş zaman: -dı (-di, -du, -dü), -tı (-ti, -tu, -tü)	120
Belirsiz geçmiş zaman: -mış (-miş, -muş, -müş)	120
Gelecek zaman: -acak (-ecek)	121
Geniş zaman: -ar (-er); -ır (-ir, -ur, -ür)	121
İsteme Kipleri	121
İstek kipli: -a (-e)	121
Dilek koşul: -sa (-se)	121
Gereklik kipi: -malı (-meli)	121
Emir kipi	121
Ek Eylem: -im, -sin, -dlr, -iz, -slniz, -dlrlr	122
Ek Eylemin Çekimi	123
Var, Yok	123
İyelik eki: -im, -in, -i, -imiz, -lniz, -lerl	124
Ad tamlaması: -ın (-in, -un, -ün)	124
Sıfat tamlaması	124
Karşılaştırma sıfatları	124

Ders 1

Merhaba!

- Mary : Merhaba!
Aynur : Merhaba!
Mary : Adınız ne?
Aynur : Benim adım Aynur. Sizin adınız ne?
Mary : Benim adım da Mary.
Aynur : Nereden geliyorsunuz?
Mary : Amerika'dan geliyorum.
Aynur : Nerede oturuyorsunuz?
Mary : Ankara'da oturuyorum. Siz nerede oturuyorsunuz?
Aynur : Ben de Ankara'da oturuyorum.

Adınız Ne?

- Arzu : İyi günler.
 Ahmet : İyi günler.
 Arzu : Adınız ne?
 Ahmet : Adım Ahmet.
 Arzu : Ne iş yapıyorsunuz?
 Ahmet : Ben öğrenciyim. Üniversiteye gidiyorum.
 Siz ne iş yapıyorsunuz?
 Arzu : Ben de öğrenciyim. Üniversiteye gidiyorum.

İyi Günler

- Thomas : Adınız ne?
 Anderson : Adım Anderson. Ya sizin?
 Thomas : Thomas.
 Anderson : Affedersiniz! Anlamadım.
 Thomas : Adım Thomas.
 Anderson : Ne iş yapıyorsunuz?
 Thomas : Mühendisim.

Ne İş Yapıyorsunuz?

- Laura : Nereden geliyorsunuz?
 Peter : Fransa'dan geliyorum. Siz nereden geliyorsunuz?
 Laura : Avusturalya'dan geliyorum.
 Peter : Ne iş yapıyorsunuz?
 Laura : Öğrenciyim. Türkçe öğreniyorum. Siz ne iş yapıyorsunuz?
 Peter : Ben de öğrenciyim. Türkçe öğreniyorum.

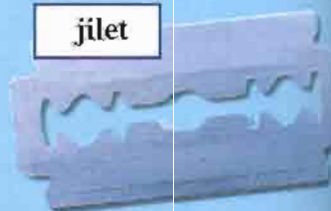
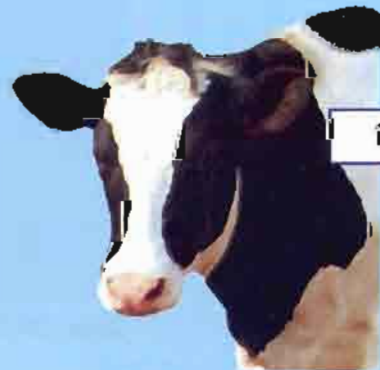
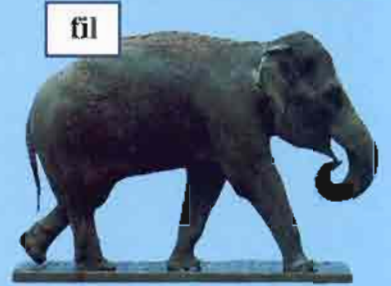

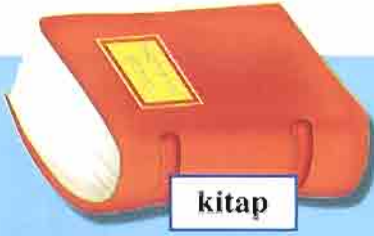
Ders 1

Dilbilgisi

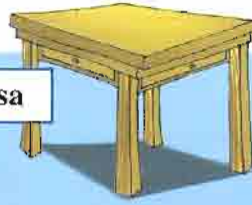
Fonetik : Türkçede 29 harf vardır. Bu harflerin yazılışları ve okunuşları aynıdır. Türkçe harflerden sekizi ünlü, yirmi biri ünsüzdür.

Büyük Harf	Küçük Harf	Harflerin Okunuşu
A	a	a
B	b	be
C	c	ce
Ç	ç	çe
D	d	de
E	e	e
F	f	fe
G	g	ge
Ğ	ğ	yumuşak ge
H	h	he
I	ı	ı
İ	i	i
J	j	je
K	k	ke
L	l	le
M	m	me
N	n	ne
O	o	o
Ö	ö	ö
P	p	pe
R	r	re
S	s	se
Ş	ş	şe
T	t	te
U	u	u
Ü	ü	ü
V	v	ve
Y	y	ye
Z	z	ze

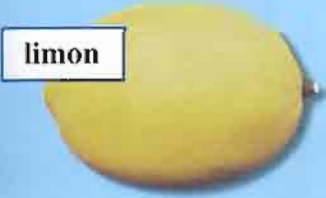

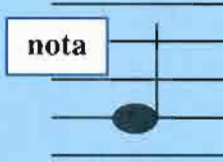
kitap

masa

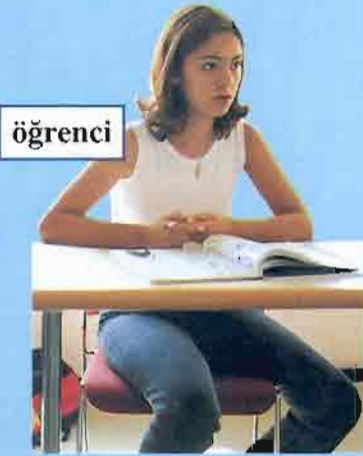
limon

nota

otobüs

öğrenci

para

radyo

taksi

saat

şoför

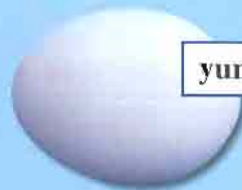
ütü

uçak

vazo

yumurta

zeytin

Ders 1

Türkçede 8 ünlü, 21 ünsüz harf vardır.

Ünlüler

a, e, ı, i, o, ö, u, ü

Ünsüzler

b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z

Türkçede ünlüler ünsüzleri etkiler. Bu etkiye **b**, **k** ve **m** harflerinden örnek verelim;

b ba, be, bı, bî, bo, bö, bu, bū

balık

böcek

bebek

bomba

bıçak

buğday

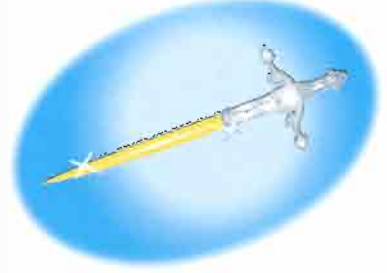
k ka, ke, k1, ki, ko, kö, ku, kü

kalp

kelebek

kılıç

koyun

köpek

kitap

m ma, me, m1, mi, mo, mö, mu, mü

masa

mısır

mürekkep

motosiklet

musluk

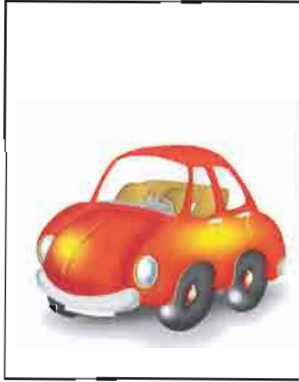
mektup

Ders 1

Sayılar

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
bir	iki	üç	dört	beş	altı	yedi	sekiz	dokuz	on
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
on bir	on iki	on üç	on dört	on beş	on altı	on yedi	on sekiz	on dokuz	yirmi
21	22	23	24	25	26	27	28		
yirmi bir	yirmi iki	yirmi üç	yirmi dört	yirmi beş	yirmi altı	yirmi yedi	yirmi sekiz		

Ek Eylem (Substantive Verb) : -dır (-dir, -dur, -dür)

Bu arabadır.

Bu evdir.

Bu telefondur.

Bu ütüdür.

Ad Durum Eki: Çıkma Durumu (Ablative) :-dan (-den)

a, ı, o, u'dan sonra	e, i, ö, ü'den sonra
-dan	-den

Kazakistan'dan geliyorum.
Almanya'dan geliyorum.
Antalya'dan geliyorum.
Özbekistan'dan geliyorum.
Polonya'dan geliyorum.
Fransa'dan geliyorum.

İzmir'den geliyorum.
Otelden geliyorum.
İngiltere'den geliyorum.
İsviçre'den geliyorum.
Suriye'den geliyorum.
Üniversiteden geliyorum.

Günlük İfadeler

Günaydın

İyi günler

İyi akşamlar

İyi geceler

Merhaba

Güle güle

Ders 2

Hoş Geldiniz

- Oğuz : Merhaba Maria!
Maria : Merhaba!
Oğuz : Türkiye'ye hoş geldiniz.
Maria : Hoş bulduk. Siz kimsiniz?
Oğuz : Benim adım Oğuz. Ben bir imparatorum.
Maria : Şaka yapıyorsunuz.
Oğuz : Siz öğrencisiniz.
Maria : Evet, ben öğrenciyim.
Oğuz : Siz doktorsunuz.
Hakan : Evet, ben doktorum.
Oğuz : Siz gazetecisiniz.
Ayşe : Evet, ben gazeteciyim.
Maria : Siz kimsiniz?
Oğuz : Adım Oğuz. Ben imparatorum.

- Bu kim?
- Bu Maria.
- Maria ne iş yapıyor?
- Maria öğrenci.

- Bu kim?
- Bu Hakan.
- Hakan ne iş yapıyor?
- Hakan doktor.

- Bu kim?
- Bu Ayşe.
- Ayşe ne iş yapıyor?
- Ayşe gazeteci.

Maria ve Hakan Almanya'dan geliyorlar. Taksiye biniyorlar. Eve gidiyorlar.

2A Evde

- Hakan : Merhaba anne!
- Nermin Hanım : Hoş geldin yavrum!
- Hakan : Baba merhaba.
- Erdal Bey : Hoş geldin oğlum.
- Hakan : Hoş bulduk baba. Tanıştırayım, Maria.
- Nermin Hanım : Hoş geldiniz, benim adım Nermin.
- Erdal Bey : Ben de Erdal. Hoş geldiniz.
- Maria : Hoş bulduk, çok memnun oldum.
- Nermin Hanım : Çok güzel Türkçe konuşuyorsun Maria.
- Maria : Teşekkür ederim.
- Erdal Bey : Nasılsın Maria?
- Maria : Teşekkür ederim. İyiyim. Siz nasılsınız?
- Erdal Bey : Teşekkür ederim. Ben de iyiyim.

2B Hava Alanında

Hakan ve Maria Almanya'dan geliyorlar. Ayşe, hava alanında onları karşıyor. Bu sırada Oğuz geliyor. Hakan ve Maria'ya "Hoş geldiniz." diyor. Maria "Hoş bulduk." diyor. Hakan ve Maria Oğuz'u tanımıyorlar. Ama Oğuz Hakan, Maria ve Ayşe'yi tanıyor. Hakan doktordur. Maria öğrencidir. Ayşe gazetecidir. Oğuz "Ben imparatorum." diyor. Maria, Oğuz'a inanmıyor; "Siz şaka yapıyorsunuz." diyor.

Hakan, Maria ve Ayşe bir taksiye biniyorlar, eve gidiyorlar. Nermin Hanım, Hakan'ın annesidir. Erdal Bey, Hakan'ın babasıdır. Nermin Hanım ve Erdal Bey çok seviniyorlar. Salonda oturuyorlar. Maria çok güzel Türkçe konuşuyor.

Lütfen Cevap Veriniz

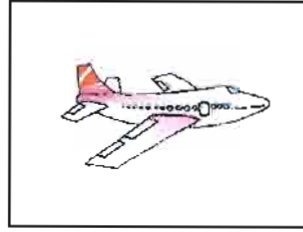
Bu ne?

.....

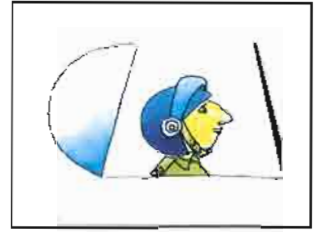
Bu kim?

.....

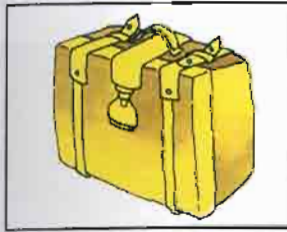
Bu ne?

.....

Bu kim?

.....

Bu ne?

.....

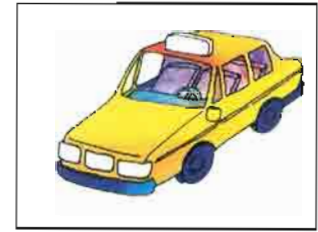
Bu ne?

.....

Bu ne?

.....

Bu ne?

.....

Ders 2

Dilbilgisi

Şimdiki Zaman: -iyor (-iyor, -uyor, -üyor)

	gel-mek	gel-me-mek
Ben	gel-iyor-um	gel-mi-yor-um
Sen	gel-iyor-sun	gel-mi-yor-sun
O	gel-iyor	gel-mi-yor
Biz	gel-iyor-uz	gel-mi-yor-uz
Siz	gel-iyor-sunuz	gel-mi-yor-sunuz
Onlar	gel-iyor-lar	gel-mi-yor-lar

	git-mek	git-me-mek
	gid-iyor-um	git-mi-yor-um
	gid-iyor-sun	git-mi-yor-sun
	gid-iyor	git-mi-yor
	gid-iyor-uz	git-mi-yor-uz
	gid-iyor-sunuz	git-mi-yor-sunuz
	gid-iyor-lar	git-mi-yor-lar

Türkçede iki ünlü arasına gelen *t* ünsüzü, bazen *d* sesine dönüşür : gitmek- gidiyorum

Ünlü Uyumu

Türkçede ünlüler ikiye ayrılır:

Kalın ünlüler	a	ı	o	u
İnce ünlüler	e	i	ö	ü

Türkçe bir sözcükte kalın ünlülerden sonra kalın, ince ünlülerden sonra ince ünlülerin gelmesine büyük ünlü uyumu denir.

Çoğul Eki : -lar (-ler)

Türkçe bir sözcüğün sonunda kalın ünlü varsa, bu sözcüğe gelen ekler kalın ünlü olur.

a, ı, o, u kalın ünlülerden sonra

çanta : çantalar
bavul : bavullar
okul : okullar
Alman : Almanlar
Kazak : Kazaklar
Kırgız : Kırgızlar
kitap : kitaplar

at

atlar

Türkçe bir sözcüğün sonunda ince ünlü varsa, bu sözcüğe gelen ekler ince ünlü olur:

e, i, ö, ü ince ünlülerden sonra

otel : oteller
ekmek : ekmekler
otobüs : otobüsler
defter : defterler
Türk : Türkler
Özbek : Özbekler
İngiliz : İngilizler

çiçek

çiçekler

Ad Durum Ekleri

1. Yönelme durumu (dative) : -a (-e)
2. Kalma durumu (lokative) : -da (-de)
3. Çıkma durumu (ablative) : -dan (-den)

a, ı, o, u' dan sonra	e, i, ö, ü' den sonra
-a -da -dan	-e -de -den

Okula gidiyorum.
İstanbul'a gidiyorum.
Kazakistan'a gidiyorum.
Antalya'ya gidiyorum.

Yönelme durumu
Nereye?

İzmir'e gidiyorum.
Üniversiteye gidiyorum.
İsviçre'ye gidiyorum.
İngiltere'ye gidiyorum.

Okuldan geliyorum.
İstanbul'dan geliyorum.
Kazakistan'dan geliyorum.
Antalya'dan geliyorum.

Çıkma durumu
Nereden?

İzmir'den geliyorum.
Üniversiteden geliyorum.
İsviçre'den geliyorum.
İngiltere'den geliyorum.

İstanbul'da oturuyorum.
Antalya'da oturuyorum.
Londra'da oturuyorum.
Freiburg'da oturuyorum.

Kalma durumu
Nerede?

Berlin'de oturuyorum.
Sandalyede oturuyorum.
İzmir'de oturuyorum.
Bakü'de oturuyorum.

Türkçede iki ünlü arasına y ünsüzü gelir. Antalya-y-a, Amerika-y-a, İngiltere-y-e gibi.

Ders 2

Alıştırma

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Maria ve Hakan nereden geliyorlar?
2. Maria ve Hakan nereye gidiyorlar?
3. Maria ne iş yapıyor?
4. Hakan ne iş yapıyor?
5. Ayşe ne iş yapıyor?
6. Kim imparatorudur?
7. Kim Türkçeyi güzel konuşuyor?
8. Türkiye'nin başkenti neresidir?

2. Lütfen cevap veriniz.

Adınız ne? → Benim adım Maria.

1. Adın ne?
2. Ne iş yapıyorsun?
3. Nereden geliyorsun?
4. Nerede oturuyorsun?
5. Nereye gidiyorsun?

3. Lütfen boşlukları doldurunuz.

Soyadı	
Adı	
Mesleği	
Uyruğu	
Adresi	

4. Lütfen boşlukları doldurunuz.

Ben biliyorum	Ben oturuyorum	Ben görüyorum	Ben yazıyorum
Sen bil.....	Sen otur.....	Sen gör.....	Sen yaz.....
O bil.....	O otur.....	O gör.....	O yaz.....
Biz bil.....	Biz otur.....	Biz gör.....	Biz yaz.....
Siz bil.....	Siz otur.....	Siz gör.....	Siz yaz.....
Onlar bil.....	Onlar otur.....	Onlar gör.....	Onlar yaz.....

5. Lütfen cevap veriniz.

1. Hangi ülkede yaşıyorsun?
2. Hangi şehirde oturuyorsun?
3. Hangi dilleri konuşuyorsun?
4. Hangi okula gidiyorsun?
5. Adresin ne?
6. Mesleğin ne?

6. Lütfen çoğul yapınız.

anahtar.... → anahtarlar

oda	sınıf	Türkmen
otel	okul	Kırgız
uçak	İngiliz	Azerî
ev	Fransız	Amerikalı
öğrenci	Özbek	Arap
öğretmen	Kazak	İranlı

Ders 3

Resepsiyonda

Görevli : Günaydın!
Oğuz : Günaydın!
Görevli : Hoş geldiniz.
Oğuz : Hoş bulduk.
Görevli : Buyrun efendim?
Oğuz : İki kişilik bir oda lütfen.
Görevli : Adınız ve soyadınız?
Oğuz : Oğuz... Oğuz Kahraman.
Görevli : Sizin adınız?
Gülnaz : Gülnaz Kahraman.
Görevli : Evli misiniz?
Gülnaz : Evet.
Görevli : Nereden geliyorsunuz?
Oğuz : Nekko gezegeninden.
Görevli : Nekko gezegeninden mi? Çok şakacısınız.
Gülnaz : Kapadokya'dan geliyoruz.

Görevli : Kaç gün kalıyorsunuz?
Oğuz : On beş gün.
Görevli : Kimliğiniz lütfen.
Oğuz : Kimlik mi?
Görevli : Kimlik ya da pasaport.
Oğuz : Haa! Evet, kimlik! Kimlik burada!
Görevli : Nerede oturuyorsunuz?
Oğuz : Nekko gezegeninde.
Görevli : Kapadokya'da yani.
Oğuz : Evet, evet Kapadokya'da oturuyoruz.
Görevli : Lütfen şurayı imzalayın. Teşekkür ederim.
Oda numaranız 7. Buyrun odanın anahtarı.
Gülnaz : Çok teşekkür ederiz.
Görevli : Bir şey değil.

Portreler

Hakan Aytan

Hakan Aytan doktordur. Almanya'da çalışıyor. 32 yaşında. Ayşe'nin ağabeyidir. Türkçe, Almanca, İngilizce biliyor. Basketbol ve tenis oynuyor. Klâsik müzik seviyor. Gitar çalıyor.

Maria Debus

Maria Debus öğrencidir. Üniversiteye gidiyor. Almanya'dan Türkiye'ye tatile geliyor. Almanca, Fransızca ve Türkçe konuşuyor. Maria 23 yaşında. Berlin'de oturuyor. Gitar çalıyor, yüzmeyi seviyor.

Nermin Aytan

Nermin Aytan öğretmendir. Lisede çalışıyor. 47 yaşında. Türkçe öğretiyor. Çok kitap okuyor, müzik dinliyor, resim yapıyor. Türkçe, Arapça ve Farsça biliyor. Yemek ve pasta yapmayı seviyor.

Erdal Aytan

Erdal Aytan profesördür. Üniversitede çalışıyor. 52 yaşında. Çok kitap okuyor. Astronomi ve uzay bilimlerini seviyor. Hakan ve Ayşe'nin babasıdır. Türkçe, İngilizce ve İspanyolca biliyor. Klâsik müzik dinliyor. Tenis oynuyor ve kayak yapıyor.

Ayşe Aytan

Ayşe Aytan gazetecidir. 25 yaşında. Hakan'ın kardeşidir. İstanbul'da oturuyor. Türkçe, İngilizce ve İtalyanca biliyor. Fotoğraf çekiyor. Yüzmeyi seviyor. Tenis oynuyor. Kayak yapıyor.

Oğuz ve
Gülnoz

Oğuz ve Gülnoz kimdir? Oğuz "Ben imparatorum." diyor. Oğuz ve Gülnoz, Nekko gezegeninden geliyorlar. Kapadokya'da oturuyorlar. Otelde kalıyorlar. Oğuz ve Gülnoz evlidirler.

3A Lobide

- Oğuz : Hoş geldin Budi.
 Budi : Hoş bulduk.
 Gülnaz : Uçan daire nerede?
 Budi : Uçan daire Kapadokya'da.
 Oğuz : Biz bu otelde kalıyoruz. Bu otel güzel mi?
 Budi : Evet güzel bir otel. Oda numaranız kaç?
 Gülnaz : Oda numaramız 7. Sen de burada kal.
 Budi : İyi olur.
 Garson : Ne içiyorsunuz?
 Oğuz : Bana bir portakal suyu lütfen.
 Gülnaz : Ne içmek istiyorsun Budi?
 Budi : Ben de portakal suyu içiyorum. Sandviç var mı?
 Garson : Sandviç, hamburger, tost... hepsi var.
 Budi : Ben çok açım. Bana peynirli sandviç lütfen.
 Garson : Siz ne içiyorsunuz?
 Gülnaz : Lütfen bana bir kahve.
 Budi : Bugün ne yapıyoruz?
 Oğuz : Bugün dinleniyoruz. Yarın sabah vapurla İstanbul'u geziyoruz.

Mönü

Pizza	1.530.000 TL
Hamburger	1.250.000 TL
Sandviç	1.200.000 TL
Tost	1.150.000 TL
Türk kahvesi	500.000 TL
Neskafe	620.000 TL
Çay	240.000 TL
Süt	380.000 TL
Portakal suyu	960.000 TL
Kola	620.000 TL
Soda	590.000 TL

3B Otelde

Oğuz, hava alanında Hakan, Maria ve Ayşe ile konuşuyor. Sonra Gülnaz ile bir otele gidiyorlar. İki kişilik bir oda istiyorlar. Görevli onlara adlarını ve soyadlarını soruyor. Oğuz ve Gülnaz adlarını ve soyadlarını söylüyorlar. Görevli onlardan kimlik ya da pasaport istiyor. Oğuz ve

Gülnaz görevliye kimliklerini veriyorlar. Görevli onlara 7 numaralı odayı veriyor.

Kapadokya'dan Budi geliyor. Oğuz ve Gülnaz lobiye iniyorlar ve Budi ile konuşuyorlar. Lobide, Oğuz portakal suyu içiyor. Gülnaz kahve içiyor. Budi peynirli sandviç yiyor.

3C Saatler

Altı

Dokuz

Dokuz otuz

Sekiz kırk beş

Yedi otuz

Altıya beş var

Yediyi beş
geçiyorYediyi çeyrek
geçiyor

Altıya çeyrek var

On iki

3D Günler, Aylar, Mevsimler

Günler : Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cuma, Cumartesi, Pazar

Aylar : Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül, Ekim, Kasım, Aralık

Mevsimler : İlkbahar, Yaz, Sonbahar, Kış

ilkbahar

yaz

sonbahar

kış

Ders 3

Dilbilgisi

Soru Eki: mı (mi, mu, mü)

Hakan doktordur.

Maria öğrencidir.

Ayşe gazetecidir.

Erdal Bey profesördür.

Nermin Hanım öğretmendir.

Oğuz ve Gülnaz uzaylıdır.

Hakan İngilizce biliyor.

Maria Türkçe konuşuyor.

Ayşe tenis oynuyor.

Erdal Bey fotoğraf çekiyor.

Nermin Hanım müzik dinliyor.

Oğuz ve Gülnaz evliler.

→ Hakan doktor mu?

→ Maria öğrenci mi?

→ Ayşe gazeteci mi?

→ Erdal Bey profesör mü?

→ Nermin Hanım öğretmen mi?

→ Oğuz ve Gülnaz uzaylı mı?

→ Hakan İngilizce biliyor mu?

→ Maria Türkçe konuşuyor mu?

→ Ayşe tenis oynuyor mu?

→ Erdal Bey fotoğraf çekiyor mu?

→ Nermin Hanım müzik dinliyor mu?

→ Oğuz ve Gülnaz evliler mi?

Soru Adılı: Kim, kimler

Kim hastanede çalışıyor?

Kim üniversitede çalışıyor?

Kimler müzik seviyor?

Kimler spor yapıyor?

Kim yemek yapıyor?

Kimler çok kitap okuyor?

Kimler Almanca biliyor?

Kim İspanyolca konuşuyor?

→ Hakan hastanede çalışıyor.

→ Erdal Bey üniversitede çalışıyor.

→ Hakan, Maria, Ayşe müzik seviyorlar.

→ Hakan ve Ayşe spor yapıyorlar.

→ Nermin Hanım yemek yapıyor.

→ Erdal Bey ve Nermin Hanım çok kitap okuyorlar.

→ Hakan ve Maria Almanca biliyorlar.

→ Erdal Bey İspanyolca konuşuyor.

Sayılar

21 : yirmi bir

22 : yirmi iki

23 : yirmi üç

24 : yirmi dört

25 : yirmi beş

26 : yirmi altı

27 : yirmi yedi

28 : yirmi sekiz

29 : yirmi dokuz

30 : otuz

10 : on

20 : yirmi

30 : otuz

40 : kırk

50 : elli

60 : altmış

70 : yetmiş

80 : seksen

90 : doksan

100 : yüz

1.000 : bin

10.000 : on bin

100.000 : yüz bin

1.000.000 : bir milyon

10.000.000 : on milyon

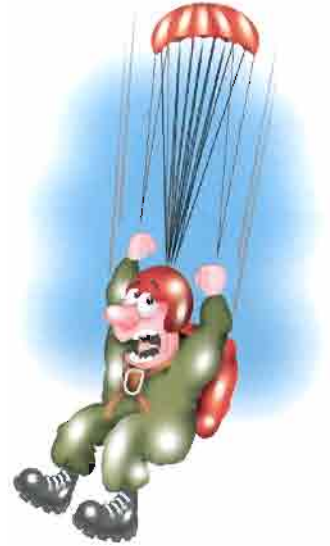
1.000.000.000 : bir milyar

Belirtme durumu (Akkusativ) : -ı (-i, -u, -ü)

Hakan neyi seviyor?	Spor yapmayı, klâsik müzik dinlemeyi, kitap okumayı seviyor.
Maria neyi seviyor?	Maria gitar çalmayı, yüzmeyi seviyor.
Ayşe neyi seviyor?	Fotoğraf çekmeyi, tenis oynamayı, kayak yapmayı seviyor.
Erdal Bey neyi seviyor?	Müzik dinlemeyi, tenis oynamayı, kayak yapmayı seviyor.
Nermin Hanım neyi seviyor?	Kitap okumayı, yemek ve pasta yapmayı seviyor.
Oğuz neyi içiyor?	Oğuz portakal suyunu içiyor.
Budi neyi yiyor?	Budi peynirli sandviçi yiyor.
Gülnaz neyi içiyor?	Gülnaz kahveyi içiyor.

Uçak ile İngiltere'ye gidiyorum.

Paraşüt ile yere iniyorum.

ile bağlacı: -le (-yle), -la (-yla)

Oğuz ile Budi portakal suyu içiyorlar.	→ Oğuz'la Budi portakal suyu içiyorlar.
Bir sandviç ile portakal suyu istiyorum.	→ Bir sandviçle portakal suyu istiyorum.
Gülnaz ile ben 7 numaralı odada kalıyoruz.	→ Gülnaz'la ben 7 numaralı odada kalıyoruz.
Vapur ile İstanbul'u geziyoruz.	→ Vapurla İstanbul'u geziyoruz.
Çanta ile bavulu taşıyorum.	→ Çantayla bavulu taşıyorum.
Ayşe ile Hakan kardeşirler.	→ Ayşe'yle Hakan kardeşirler.

Türkçede iki ünlü yan yana gelmez. Araya y ünsüzü girer:

Çanta ile → Çantayla

Ayşe ile → Ayşe'yle... gibi .

Alıştırmalar

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Oğuz ve Gülnaz nerede kalıyorlar?
2. Oğuz kaç kişilik oda istiyor?
3. Oğuz'un soyadı ne?
4. Oğuz ve Gülnaz evliler mi?
5. Oğuz ve Gülnaz otelde kaç gün kalıyorlar?
6. Resepsiyon memuru Oğuz'dan ne istiyor?

2. Lütfen cevap veriniz.

1. Adınız ve soyadınız ne?
2. Kimliğiniz var mı?
3. Pasaportunuz var mı?
4. Evli misiniz?
5. Çocuğunuz var mı?

3. Lütfen cevap veriniz.

Boş oda var mı? → *Evet, boş oda var.*

1. Tek kişilik oda var mı?
2. İki kişilik oda var mı?
3. Odada tuvalet ve banyo var mı?
4. Odada televizyon var mı?
5. Odada buzdolabı var mı?
6. Odada telefon var mı?

4. Lütfen cevap veriniz.

Ne ile gidiyor?

Ne ile gidiyor?

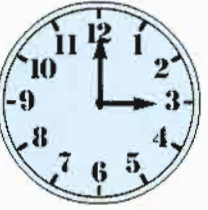

Ne ile gidiyor?

Ne ile gidiyor?

5. Lütfen saatleri söyleyiniz.

6. Lütfen cevap veriniz.

Saat kaçta uyanıyorsun? → Saat 6'da uyanıyorum.

1. Saat kaçta kahvaltı yapıyorsun?

.....

2. Saat kaçta işe gidiyorsun?

.....

3. İş ne ile yapıyorsun?

.....

4. Saat kaçta öğle yemeği yiyorsun?

.....

5. İşten saat kaçta çıkıyorsun?

.....

6. Saat kaçta uyuyorsun?

.....

Ders 4

Kahvaltıda

Ayşe : Kahvaltı hazır mı?
Nermin Hanım : Evet, hazır.
Ayşe : Hakan! Maria! Kahvaltı hazır. Hemen gelin!
Hakan : Geliyorum. !
Ayşe : Maria nerede?
Hakan : Maria duş alıyor.
Nermin Hanım : Ekmekler soğuyor. Haydi kahvaltıya başlayalım.
Ayşe : Maria gelsin!
Hakan : Maria çabuk gel, kahvaltı yapıyoruz.
Maria : Hemen geliyorum. Siz başlayın.
Hakan : Anne, süt var mı?

Nermin Hanım : Hayır, yok.
Hakan : Maria kahvaltıda süt içiyor.
Erdal Bey : Ayşe, buzdolabına bir bak.
Nermin Hanım : Buzdolabında süt yok.
Erdal Bey : Hemen süpermarketten süt al.
Hakan : Ayşe yerine otur. Boşuna yorulma. Maria, çayı da seviyor. Bugün de çay içsin.
Maria : Ooo! Kahvaltıda herşey var, ne güzel!
Hakan : Biraz çabuk ol Maria! Vapur saat 11'de kalkıyor.
Maria : Ne vapuru?
Hakan : Bugün İstanbul'u geziyoruz.

Süpermarkette

- Satıcı : Buyrun efendim! Ne arzu ediyorsunuz?
- Elif : İyi günler. Bir kilo yoğurt almak istiyorum. Kaç lira?
- Satıcı : 450.000 lira efendim.
- Elif : Alayım, bir kilo istiyorum. Bir litre süt kaç lira?
- Satıcı : 300.000 lira efendim.
- Elif : Bir litre süt istiyorum.
- Satıcı : Yumurta arzu eder mısınız? Günlük yumurta.
- Elif : Kaç lira?
- Satıcı : 40.000 lira.
- Elif : 6 tane yumurta istiyorum.
- Satıcı : Başka bir arzunuz var mı?
- Elif : Hayır, yok. Teşekkür ederim.
- Satıcı : Ben teşekkür ederim.

- Peynirin kilosu kaç?
- Bir kilo peynir 1.500.000 TL.-

- Bir kilo zeytin kaç lira?
- 830.000 TL.-

- Bir litre süt ne kadar?
- Bir litre süt 300.000 TL.-

Manavda

- Esen : Domatesin kilosu kaç?
- Satıcı : 100.000 lira.
- Esen : Lütfen bir kilo domates.
- Satıcı : Peki.
- Esen : Elma kaç?
- Satıcı : Elmanın kilosu 600.000 lira.
- Esen : Muz var mı?
- Satıcı : Var.
- Esen : Kilosu kaç?
- Satıcı : 900.000 lira.
- Esen : Bir kilo muz lütfen.

4A Elif İşe Gidiyor

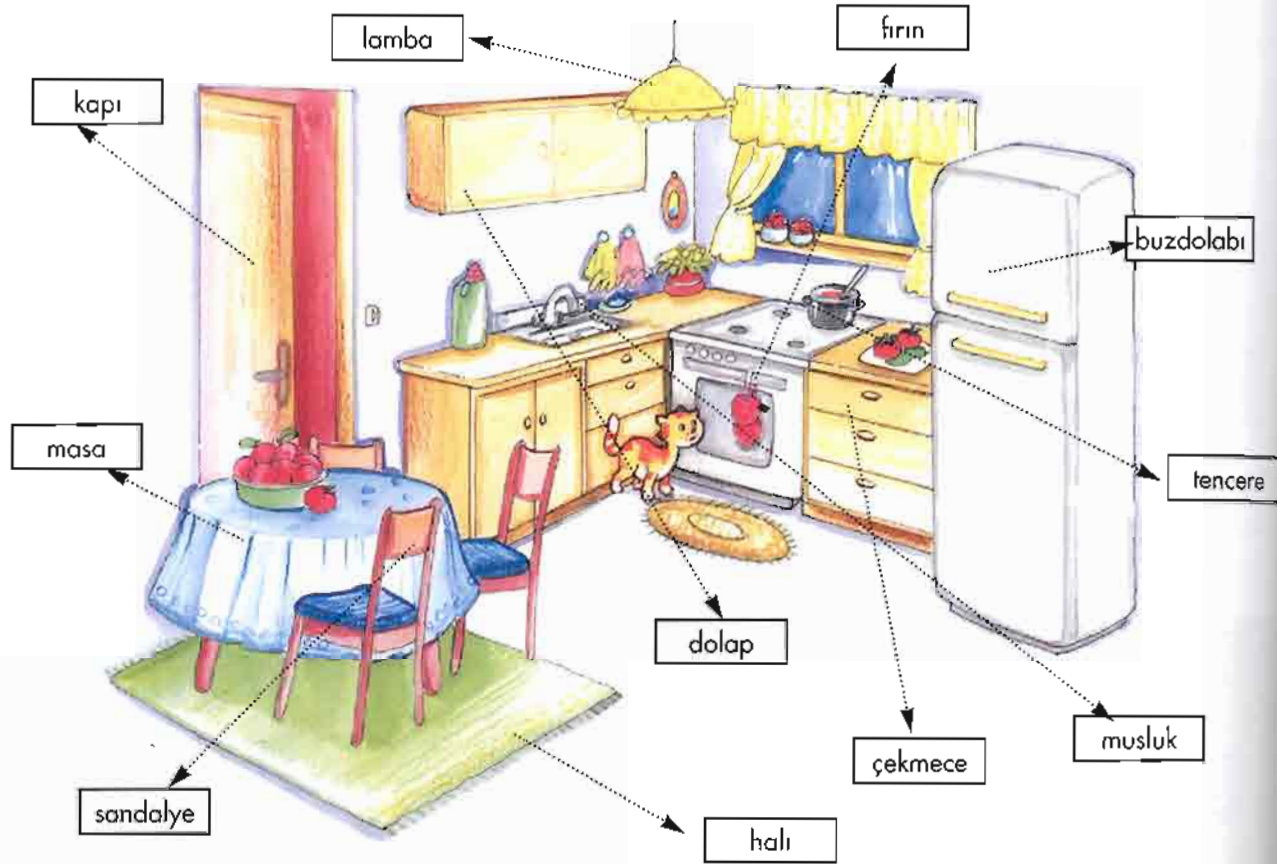
Şadiye Hanım Elif'in babaannesidir. Nusrer Bey Elif'in büyükbabasıdır. Elif, babaannesinin ve büyükbabasının yanında kalıyor.

Babaanne ve büyükbaba bahçede kahvaltı yapıyorlar. Elif işe geç kalıyor. Bu nedenle kahvaltı yapmak istemiyor. Babaanne, Elif'e kahvaltı yapması için ısrar ediyor. Elif kahvaltıda çay içmiyor, süt içiyor. Büyükbaba Elif'e hal ikram ediyor.

"Kahvaltı insana güç verir, enerji verir yavrum." diyor. Elif işe arabayla gidiyor.

Elif'in babası Turgut Bey büyük elçidir. Japonya'da çalışıyor. Turgut Bey babasına çok sık telefon etmiyor. Çünkü çok çalışıyor. Elif, anne ve babasını çok özliyor.

tabak

çatal

bıçak

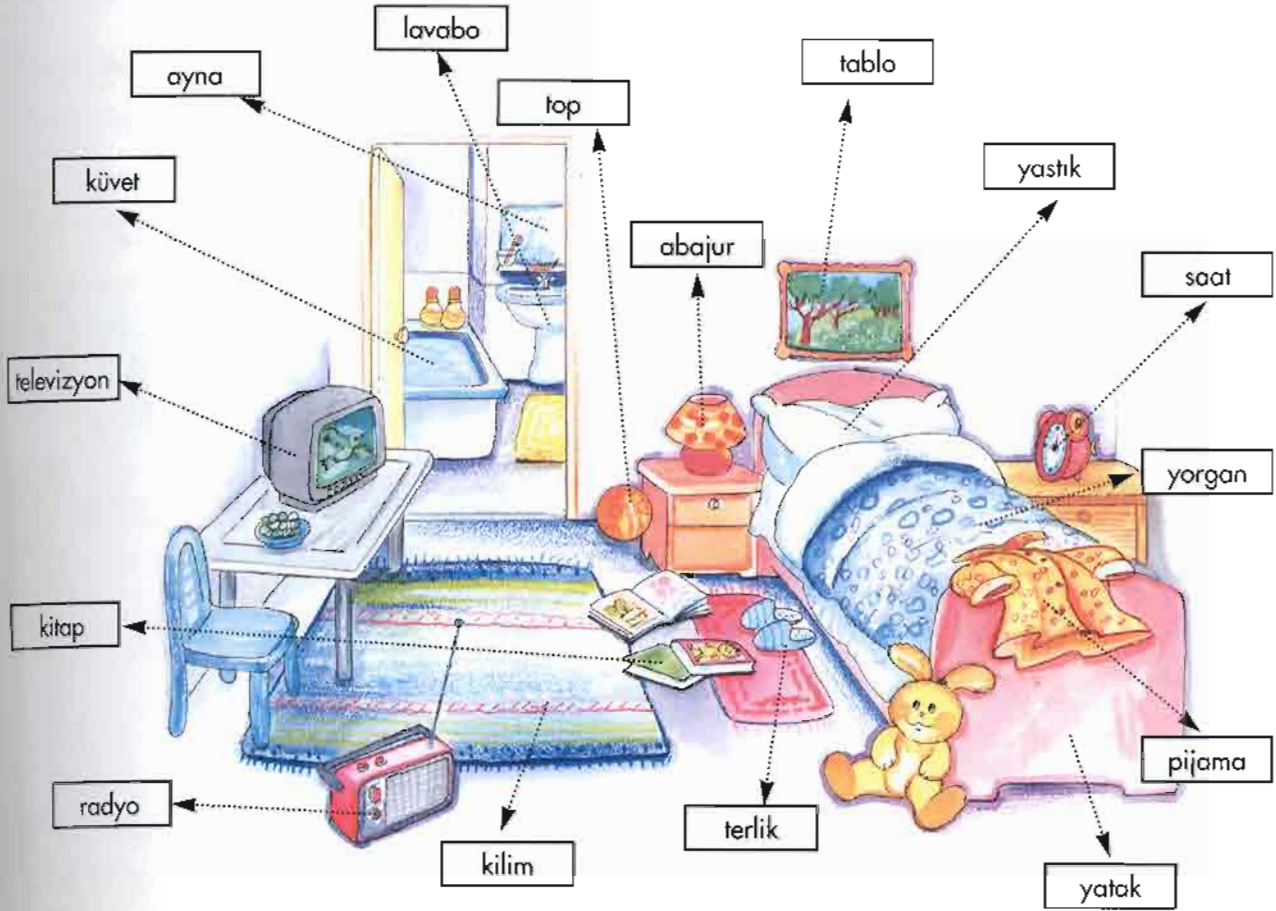
kaşık

bardak

peçete

4B Kim Nerede, Ne Yapıyor?

Nermin Hanım erken kalkıyor. Mutfağa gidiyor güzel bir kahvaltı hazırlıyor. Konukları kahvaltıya çağırıyor. Maria önce duş alıyor, sonra kahvaltıya geliyor. Maria kahvaltıda süt içiyor. Masada süt yok. Ayşe buzdolabına bakıyor, süt arıyor. Buzdolabında da süt yok. Maria ve Hakan çay içiyorlar, zeytin, tereyağı, bal, reçel ve yumurta yiyorlar. Erdal Bey ve Nermin Hanım yumurta yemiyorlar. Ayşe kahvaltıda sucuk, pastırma ve salam yiyor. Hakan kahvaltıda biraz acele ediyor, çünkü Maria'ya bir sürpriz yapıyor. İki vapur bileti alıyor. Hakan ve Maria kahvaltıdan sonra saat 11'de vapura biniyorlar. İstanbul'da Boğaziçi'ni geziyorlar.

Köksal mimardır. Ayla Hanım, Köksal'ın annesidir. Burcu, Köksal'ın kız kardeşidir. Burcu, Köksal'dan küçüktür. Köksal, Ayla Hanım ve Burcu salonunda kahvaltı yapıyorlar.

Köksal, annesi ve kardeşi eski bir evde oturuyorlar. Burcu eski evi istemiyor. Çünkü tost makinesi, buzdolabı, fırın, bulaşık makinesi çok eski. Tost makinesi çok sık bozuluyor. Köksal yeni bir ev almak istiyor. Ayla Hanım yeni ev istemiyor. Çünkü bu evde andarı var.

Burcu, Köksal'dan para istiyor. Köksal, Burcu'ya yirmi milyon lira veriyor. Ayla Hanım Burcu'ya kızıyor. Ona "Çok para harcama" diyor.

Ders 4

Dilbilgisi

Emir Kipi

Emir kipi ekleri ünlü uyumuna uyar: *yazsın, gitsin, okusun, görsün* ...gibi.

	gel-mek	gel-me-mek
Sen	gel	gel-me
O	gel-sin	gel-me-sin
Siz	gel-in	gel-me-yin
	gel-iniz	gel-me-yiniz
Onlar	gel-sinler	gel-me-sin-ler

Eylemlerden **-mak (-mek)** eki çıkınca emir kipi olur :

gelmek → gel görmek → gör okumak → oku
yazmak → yaz gitmek → git söylemek → söyle

Müdürün Emirleri

Müdür : Alo! Ayla Hanım.

Ayla : Buyrun efendim?

Müdür : Lütfen hemen buraya gelin!

Ayla : Hemen geliyorum.

Müdür : Ayla Hanım, lütfen şu mektubu hemen okuyun ve cevabını yazın. Murat'a söyleyin, bu akşam İstanbul'a gitsin. Yarın Ahmet Beyi görsün. Anlaşmayı imzalasın.

Ayla : Murat'la birlikte Yaşar da gitsin mi?

Müdür : Hayır, Yaşar gitmesin, büroda çok iş var. Yaşar'a telefon et, hemen buraya gelsin. Siz ikiniz bürodaki işleri yapın. İşler bitmeden eve gitmeyin.

Soru biçimi

Ayla yarın bize gel. → Ayla yarın bize *gelsin mi?*
Enver sinemaya git. → Enver sinemaya *gitsin mi?*

Dilek mektubu oku. → Dilek mektubu *okusun mu?*
Arzu mektubu yaz. → Arzu mektubu *yazsın mı?*

Adıllar

Kişi adılları	İşaret adılları	Soru adılları
ben	bu	kim
sen	şu	kimler
o	o	ne
biz	bunlar	neler
siz	şunlar	kaç
onlar	onlar	hangisi

Sen ve Ben

Bir elmanın yarısı sen,

Yarısı ben.

Haydi gel,

Bir bütün olalım istersen!

Mehmet Hengirmen

Ünsüz Benzeşmesi

Türkçe sözcüklerde sert ünsüzlerden sonra sert, yumuşak ünsüzlerden sonra yumuşak ünsüzler gelir.

Sert ünsüzler	ç, f, h, k, p, s, ş, t
Yumuşak ünsüzler	b, c, d, g, ğ, j, l, m, n, r, v, y, z

ç, f, h, k, p, s, ş, t sert ünsüzlerden sonra:

Paris'ten geliyorum.	Paris'te oturuyorum.	Burası Paris'tir.
Irak'tan geliyorum.	Irak'ta oturuyorum.	Burası Irak'tır.
Uçaktan iniyorum.	Koltukta oturuyorum.	Bu uçaktır.

b, c, d, g, ğ, j, l, m, n, r, v, y, z yumuşak ünsüzlerden sonra:

İzmir'den geliyorum.	İzmir'de oturuyorum.	Burası İzmir'dir.
İstanbul'dan geliyorum.	İstanbul'da oturuyorum.	Burası İstanbul'dur.
Trenden iniyorum.	Sandalyede oturuyorum.	Bu trendir.

Alıştırılmalar**1. Lütfen cevap veriniz.**

1. Kahvaltıyı kim hazırlıyor?
2. Kim duş alıyor?
3. Kahvaltıya kim geç geliyor?
4. Kim süt içiyor?
5. Buzdolabında süt var mı?
6. Vapur saat kaçta kalkıyor?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Lütfen olumsuz yapınız.

Kahvaltıda çay iç. → Kahvaltıda çay içme.

1. Kahvaltıda süt iç.
2. Hemen kahvaltıya gel.
3. Kahvaltıyı hazırla.
4. Kahvaltıda ekmek ye.
5. Kahvaltıda zeytin ye.
6. Kahvaltıya hemen başlayın.
7. Mutfaktan yumurtaları getir.
8. Sabahları duş al.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Lütfen cevap veriniz.

Sabahları saat kaçta kalkıyorsun? → Sabahları saat 6:30'da kalkıyorum.

1. Sabahları duş alıyor musun?
2. Sabahları kahvaltı yapıyor musun?
3. Kahvaltıda neler içiyorsun?
4. Kahvaltıda neler yiyorsun?
5. Sabahları gazete okuyor musun?
6. Kaç dakikada giyiniyorsun?
7. Kravat takıyor musun?
8. Okula ya da işe neyle gidiyorsun?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

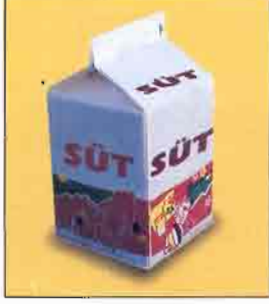
.....

4. Lütfen cevap veriniz.

Bir kilo elma kaç lira?

.....

Bir litre süt kaç lira?

.....

Bir paket tereyağı kaç lira?

.....

Bir ekmek kaç lira?

.....

5. Lütfen cevap veriniz.

Üç kilo domates kaç lira? $\rightarrow 3 \times 200.000 = 600.000$ lira.

1. İki kilo portakal kaç lira?

.....

2. Üç kilo elma kaç lira?

.....

3. Dört kilo muz kaç lira?

.....

4. İki kilo portakal kaç lira?

.....

5. Üç litre süt kaç lira?

.....

6. İki paket tereyağı kaç lira?

.....

6. Lütfen ad durum eklerini tamamlayınız.

Saat beş..... zil çalıyor. Öğrenciler sınıf..... çıkıyorlar. Ama Sibel sınıf..... oturuyor. Maria ve Hakan uçak..... iniyorlar. Ev..... gidiyorlar. Franz, Paris..... geliyor. Otel..... gidiyor. Yatak..... dinleniyor. Koltuk..... oturuyor, gazete okuyor. Saat beş..... sinemaya gidiyor. Gülzura Hanım Bişkek..... geliyor. Saat dokuz..... üniversiteye gidiyor. Sınıf..... ders yapıyor.

7. Lütfen tamamlayınız.

Bu kalemdir

Bu silgi

Bu uçak

Bu koltuk

Bu sınıf

Bu göz

Bu anahtar

Bu bavul

Bu mektup

Bu çocuk

Bu kuş

Bu okul

Bu gözlük

Bu çay

Bu sözlük

Bu Hakan

Bu Ahmet

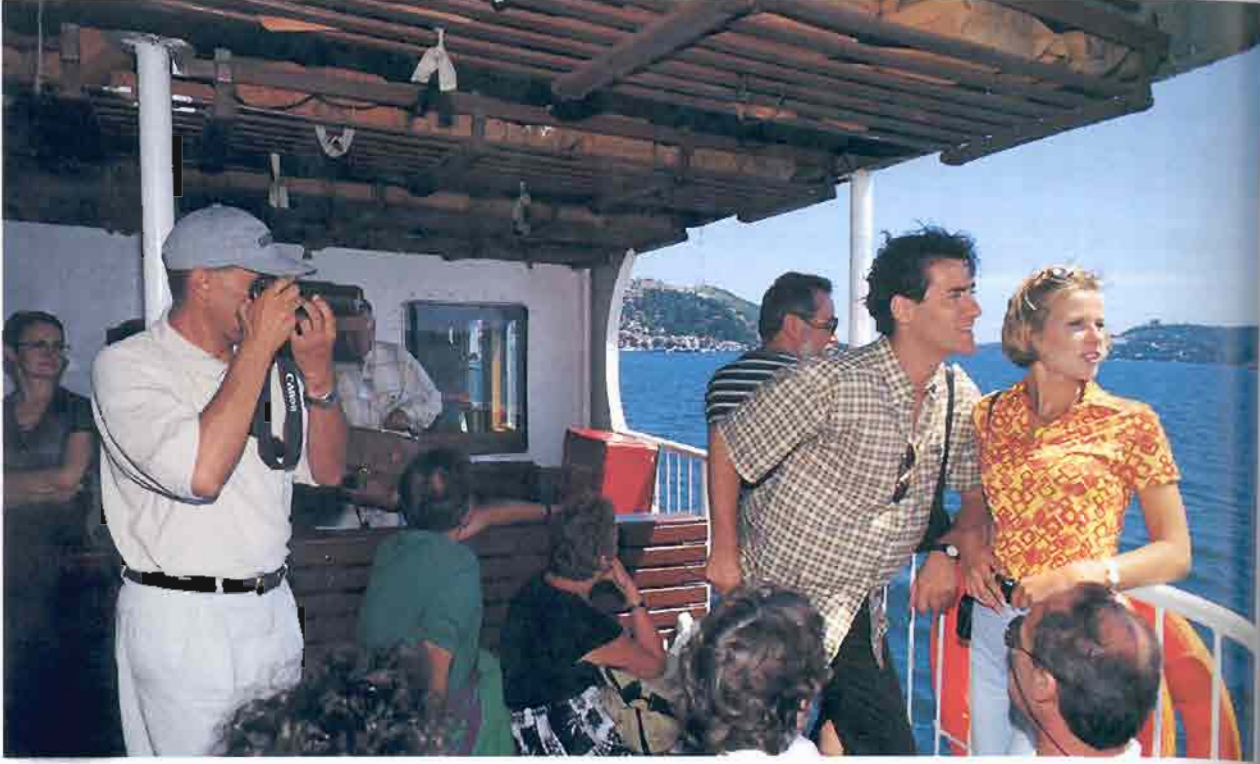
Bu Fatih

Bu Maria

Bu taksi

Bu zeytin

Ders 5

İstanbul Boğazında Gezinti

Maria : Manzara ne kadar güzel! İstanbul çok güzel bir kent. Her yer cami dolu. Şu caminin adı ne?

Hakan : O Yeni Cami. O arkada görünen de Süleymaniye Camii.

Maria : Ya şu tepedeki yer neresi!

Hakan : Topkapı Sarayı! Şu köprü Galata Köprüsü. Arkasında görünen kule Galata kulesi.

Maria : Ben biraz fotoğraf çekmek istiyorum.

Maria : Şurası neresi?

Hakan : Dolmabahçe Sarayı... Atatürk son zamanlarını bu sarayda geçirdi

Maria : A!.. Öyle mi? Bilmiyorum. Atatürk ne zaman öldü?

Hakan : 10 Kasım 1938'de saat 9'u beş geçte bu sarayda öldü.

Maria : Bu köprü'nün adı ne?

Hakan : Fatih Köprüsü...

Maria : Bu vapur nereye kadar gidiyor?

Hakan : Rumeli Kavağı'na gidiyor. Rumeli Kavağı'nda iki saatlik bir yemek molası veriyor.

İş Teklifi

Enver iyi bir fotoğrafçıdır. Yarışmalara katılıyor, ödülleri alıyor. Kitaplar yazıyor. Enver, Dilek Hanımla evlidir. Dilek, Kültür Bakanlığında çalışıyor. Mehmet Bey, bir yayınevinin sahibidir. Yayınevi, bir Türkiye kitabı yayınlamak istiyor. Bu nedenle Mehmet Bey Enver'i çağırıyor ve ona iş teklif ediyor.

Mehmet : Hoş geldiniz Enver Bey, buyrun, oturun.

Enver : Nasılsınız?

Mehmet : Sağ olun, siz nasılsınız? Ne içersiniz?

Enver : Su lütfen.

Mehmet : Enver Beye bir su, bana da kahve.

Enver : Kusura bakmayın, biraz geciktim.

Mehmet : Önemli değil. Fotoğraf çalışmalarınız nasıl gidiyor?

Enver : Fena değil.

Mehmet : Biz Türkiye'yi tanıtan bir kitap hazırlatmayı düşünüyoruz.

Enver : Nasıl bir kitap olacak?

Mehmet : Bol fotoğraflı ve kaliteli bir kitap olacak.

Enver : Çok sevinirim. Ben de Türkiye'yi yeniden dolaşmak istiyorum.

Enver, Mehmet Beyin yanından çıkıyor ve hemen eşine telefon ediyor. Dilek, bu iş teklifine çok seviniyor. Ama Dilek'in evinde bir köpek ve papağan var. Köpeğin adı Topak, papağanın adı Çalçene. Dilek, Elif'e telefon ediyor. Topak ile Çalçene'yi Elif'e bırakmak istiyor Elif hayvanları çok seviyor. Bu teklifi memnuniyetle kabul ediyor.

Elif

Topak

Çalçene

Dilek

5A Ülkeler, İnsanlar, Diller,

Ülke	Milliyeti	Dil
Türkiye	Türk	Türkçe
Almanya	Alman	Almanca
Amerika	Amerikan	Amerikan İngilizcesi
Fransa	Fransız	Fransızca
Rusya	Rus	Rusça
İngiltere	İngiliz	İngilizce
Azerbaycan	Azerî	Azerîce
Türkmenistan	Türkmen	Türkmençe
Özbekistan	Özbek	Özbekçe
Kırgızistan	Kırgız	Kırgızca
Kazakistan	Kazak	Kazakça
İtalya	İtalyan	İtalyanca
İspanya	İspanyol	İspanyolca
İran	Acem	Farsça
Suriye	Arap	Arapça
Irak	Arap	Arapça
Yunanistan	Yunan	Yunanca

George
Amerikalı'dır

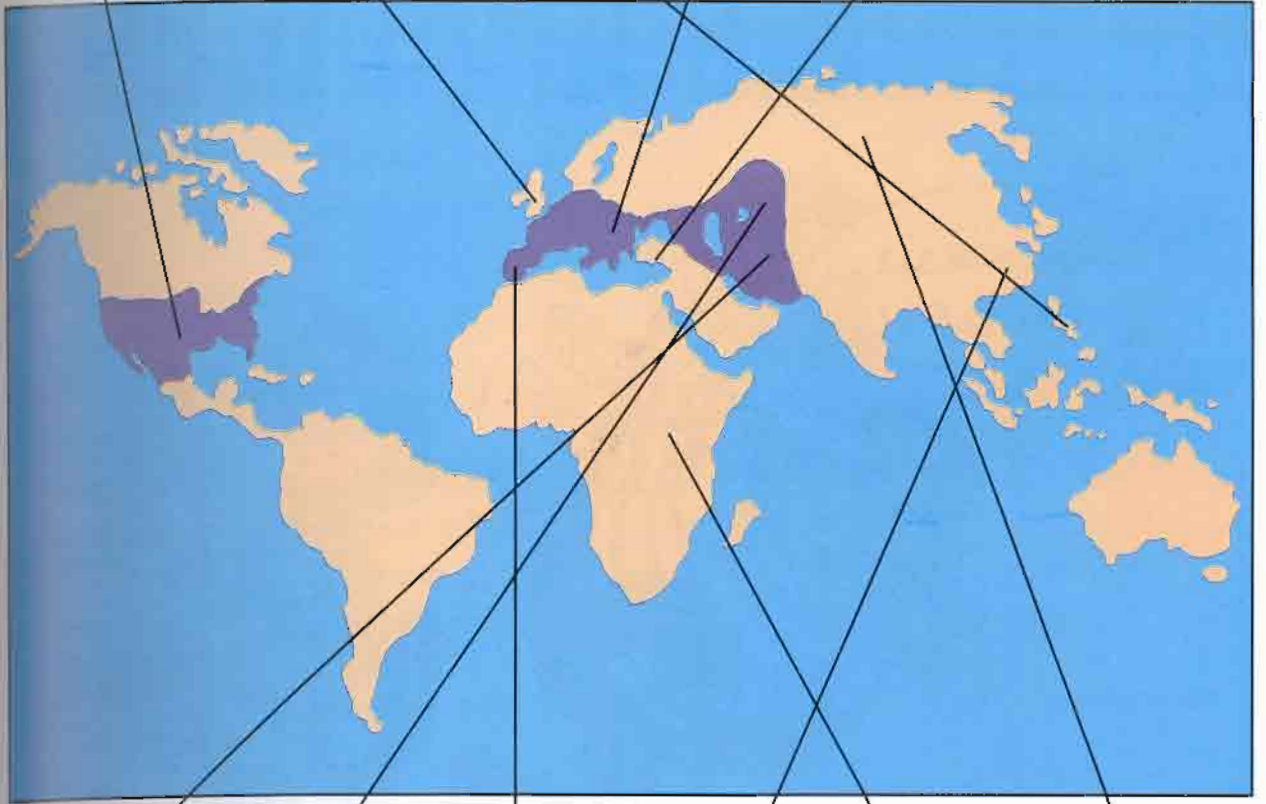
Jack
İngiliz'dir

Akiko
Japon'dur

Maria
Alman'dır

Müge
Türk'tür

Oğuz
Uzaylı'dır

Leyla
Türkmen Türkü'dür

Jüldüz
Kazak Türkü'dür

Anna
İspanyol'dur

Nan
Çinli'dir

Tomi
Afrikalı'dır

Nadya
Rus'tur

Ders 5

Dilbilgisi

Ek Eylem (Substantive Verb) : -im, -sin, -dir, -iz, -siniz, -dirler

a, ı'dan sonra	e, i'den sonra	o, u'dan sonra	ö, ü'den sonra
Ben Almanım	Ben güzelim	Ben memurum	Ben Türküm
Sen Almansın	Sen güzelsin	Sen memursun	Sen Türksün
O Almandır	O güzeldir	O memurdur	O Türktür
Biz Almanız	Biz güzeliz	Biz memuruz	Biz Türküz
Siz Almansınız	Siz güzelsiniz	Siz memursunuz	Siz Türksünüz
Onlar Almandırlar	Onlar güzeldirler	Onlar memurdurlar	Onlar Türktürler

Türkçede ek eylemin olumsuzu değil sözcüğü ile yapılır.

Ben hırsız değilim.
Sen hırsız değilsin.
O hırsız değil.
Biz hırsız değiliz.
Siz hırsız değilsiniz.
Onlar hırsız değildirler.

Ben yaşlı değilim.
Sen yaşlı değilsin.
O yaşlı değil.
Biz yaşlı değiliz.
Siz yaşlı değilsiniz.
Onlar yaşlı değildirler.

Sıfat Eki: -lı (-li, -lu, -lü)

Yer adlarına gelir ve kişilerin nereye ait olduklarını bildirir.

Amerika + lı : Amerikalı	İstanbul + lu : İstanbullu
Avrupa + lı : Avrupalı	İzmir + li : İzmirli
Asya + lı : Asyalı	Ankara + lı : Ankaralı
İsviçre + li : İsviçreli	Roma + lı : Romalı
Tunus + lu : Tunuslu	Paris + li : Parisli
Ürdün + lü : Ürdünlü	Berlin + li : Berlinli

-lı eki adlara gelir ve sıfatlar yapar:

gözlük + lü : gözlüklü adam
ev + li : evli kadın
yaş + lı : yaşlı adam
akıl + lı : akıllı adam
at + lı : atlı adam
başarı + lı : başarılı öğrenci

Olumsuz Sıfat Eki: -sız (-siz, -suz, -süz)

başarısız öğrenci	bilgisiz insan
gözlüksüz adam	paltosuz kadın
çantasız çocuk	tuzsuz yemek

Olumsuz sıfat eki bütün adlara gelmez. *Amerikalı, Avrupalı, İzmirli, yaşlı ...* gibi sözcüklerde **-sız** eki kullanılmaz.

Yapım Eki: -ca (-ce); -ça (-çe)

Ulus adlarından sonra gelerek dil ve lehçe adları yapar:

Türk + çe : Türkçe
İngiliz + ce : İngilizce
Alman + ca : Almanca
Fransız + ca : Fransızca
Rus + ça : Rusça
Bulgar + ca : Bulgarca

Türkmen + ce : Türkmençe
Kazak + ça : Kazakça
Özbek + çe : Özbekçe
Kırgız + ca : Kırgızca
Azeri + ce : Azerice
Yakut + ça : Yakutça

Ders 5

Alıştırma

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Hakan ile Maria nereyi geziyorlar?
2. Vapur saat kaçta kalkıyor?
3. Maria vapurdan nereleri görüyor?
4. Boğaz Köprüsünün uzunluğu ne kadardır?
5. Boğaziçi vapuru nerede mola veriyor?

2. Lütfen cevap veriniz.

Siz güzel misiniz? → *Evet, ben güzelim.*

1. Siz İngiltere'den mi geliyorsunuz? Evet.....
2. Siz İngiliz misiniz? Evet.....
3. Siz İngilizce mi konuşuyorsunuz? Evet.....
4. Siz memur musunuz? Evet.....
5. Siz doktor musunuz? Evet.....
6. Siz Paris'te mi yaşıyorsunuz? Evet.....

3. Lütfen cevap veriniz.

Hakan Türk....., Maria Alman..... Hakan, Alman..... ve İngiliz..... biliyor. Maria Alman....., İngiliz....., Fransız....., ve Türk..... biliyor. Hakan ve Maria İstanbul Boğazın..... gezinti yapıyorlar. Hakan İstanbul.....dur, Maria Berlin.....dir. Maria gençtir, yaş..... değildir. Ama Erdal Bey yaş.....dır. Maria ve Hakan bekârdır. Nermin Hanım ve Erdal Bey ev.....dır.

4. Lütfen cevap veriniz.

Siz kaç yaşındasınız? → *Ben 24 yaşımdayım.*

1. Doğum tarihiniz kaç?
2. Siz nerelisiniz?
3. Mesleğiniz nedir?
4. Tahsiliniz nedir?
5. Hangi dilleri biliyorsunuz?
6. Siz evli misiniz?
7. Siz bekâr mısınız?
8. Siz nişanlı mısınız?

4. Lütfen cevap veriniz.

1. Siz ne iş yapıyorsunuz?
2. Babanız ne iş yapıyor?
3. Anneniz ne iş yapıyor?
4. Kız kardeşiniz ne iş yapıyor?
5. Erkek kardeşiniz ne iş yapıyor?
6. Ablanız ne iş yapıyor?
7. Ağabeyiniz ne iş yapıyor?
8. Dedeniz ne iş yapıyor?

5. Lütfen tamamlayınız.

Amerikalı	İstanbullu	Türkçe	gözlüklü adam
İspanya.....	Ankara.....	İngiliz.....	yaş..... kadın
Irak.....	Roma.....	Alman.....	akıllı..... çocuk
Suriye.....	Paris.....	Kazak.....	başarı..... öğrenci
İngiltere.....	İzmir.....	Kırgız.....	palto..... bayan
Avrupa.....	Frankfurt....	Rus.....	şapka..... polis

6. Lütfen hesap ediniz.

Toplama (+)	Çıkarma (-)	Çarpma (x)	Bölme (÷)
17 + 23 = 40	225 - 50 = 175	10 x 15 = 150	50 : 2 = 25
15 + 32 =	423 - 25 =	100 x 20 =	100 : 2 =
44 + 72 =	140.000 - 50 =	16 x 30 =	300 : 5 =
180 + 223 =	400.000 - 175 =	150 x 200 =	800 : 6 =
150.000 + 73 =	623.000 - 215 =	5000 x 30 =	600 : 2 =
227.000 + 140 =	817.000 - 43 =	900.000 x 3 =	800.000 : 4 =

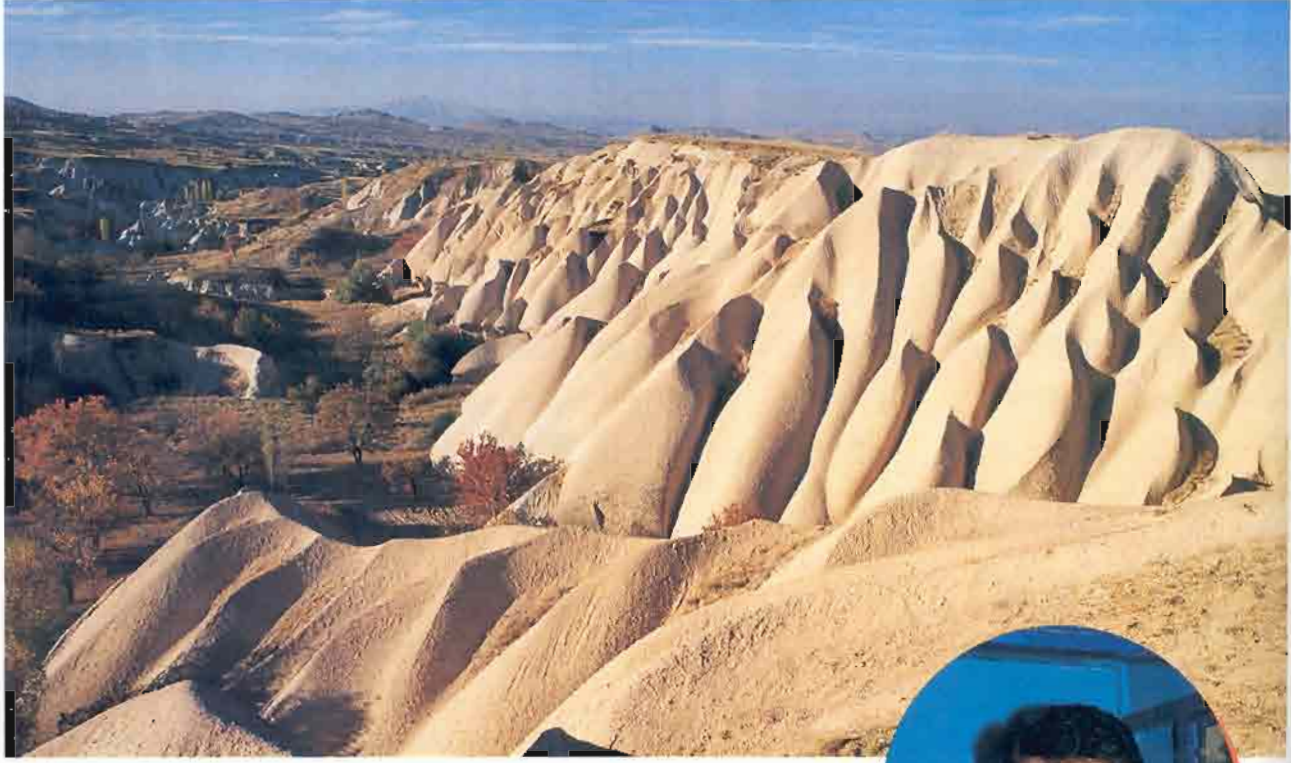
7. Lütfen hesap ediniz.

Gıdalar	
Et	30.000.000TL
Sebze	10.000.000TL
Meyve	10.000.000TL
Peynir	15.000.000TL
Sütl	10.000.000TL
Yumurta	4.000.000TL
Ekmek	8.000.000TL
+	
toplam	 TL

Giderler	
Kira	150.000.000TL
Yakıt	10.000.000TL
Telefon	10.000.000TL
Elektrik	15.000.000TL
Su	10.000.000TL
Ulaşım	15.000.000TL
Giysi	20.000.000TL
+	
toplam	 TL

Ders 6

Telefon Görüşmesi

Ayşe : Evet buyrun.

Ahmet : Alo iyi günler. Yeni Haber Gazetesi mi? Ben Ahmet Yiğit, Kapadokya'dan arıyorum.

Ayşe : Ben Ayşe Aytan. Buyrun, sizi dinliyorum.

Ahmet : Ayşe Hanım biz dün burada bir uçan daire gördük.

Ayşe : Peki, ne yaptınız?

Ahmet : Emniyete haber verdik. Komiser hiç ilgilenmedi.

Ayşe : Niçin ilgilenmedi?

Ahmet : Bilmiyorum. Herkes uçan daireden söz ediyor, ama ortada uçan daire yok. Bu nedenle kimse bu olaya inanmıyor.

Ayşe : Elinizde kanıt var mı? Fotoğraf çektiniz mi?

Ahmet : Hayır, fotoğraf çekmedik. Ama yerde yuvarlak uçan daire izleri var.

Ayşe : Sizin telefon numaranız kaç?

Ahmet : Benim telefon numaram, 0 384/ 434 29 90.

Ayşe : 434 29 90. Tamam, ben telefon numaranızı aldım. Konuyu müdüre anlatırım. Sonra sizi ararım.

Ahmet : Tamam teşekkür ederim.

Ayşe : Ben teşekkür ederim. İyi günler.

Mimarlık Bürosunda

Köksal, mimarlık bölümünü bitirdi. Kendi mimarlık bürosunu açtı. Köksal, büroda çok çalışıyor. Berna, Köksal'ın okul arkadaşıdır. Köksal'ı ziyaret için büroya geliyor. Köksal bir proje çiziyor, bu projeyi bir haftada bitirmesi gerekiyor. Berna ona yardım etmek istiyor. Köksal bu yardımı memnuniyetle kabul ediyor. Köksal ve Berna birer kahve içiyorlar ve birlikte çalışmaya başlıyorlar.

Müdürün Bürosunda

Ayşe : İyi günler, Müdür Bey.

Müdür : İyi günler Ayşe Hanım. Bugün güzel bir haber var mı?

Ayşe : İlginç bir haber var.

Müdür : Ne gibi?

Ayşe : Bir adam Kapadokya'dan telefon etti. Bir uçan daireden söz ediyor ve bizden bir muhabir istiyor.

Müdür : Uçan daire mi? Bugünlerde herkes uçan daireden söz ediyor. Ama ortada tek bir uçan daire ya da uzaylı yok.

Ayşe : Adam bir telefon numarası bıraktı. Bizden cevap bekliyor.

Müdür : Adamın elinde fotoğraf ya da video filmi var mı?

Ayşe : Yok. Yalnızca yerdeki yuvarlak uçan daire

izinden söz ediyor.

Müdür : Boş ver. Ben uçan dairelere ve uzaylılara inanmıyorum. Bunların hepsi uydurma. Adama telefon et. Bu konu bizi ilgilendirmiyor.

Ayşe : Peki, efendim.

6A Yemek Daveti

Berna ile Köksal proje üzerinde yoğun bir şekilde çalıştılar. Bu sırada telefon çaldı. Köksal telefonu aldı. Bir lise arkadaşısı onu akşam yemeğine davet etti. Köksal gitmek istemedi. Çünkü çok iş vardı. Arkadaşı ısrar etti. Yemeğe pek çok liseli arkadaşının geleceğini söyledi. Bunun üzerine Köksal' yemek davetini kabul etti. Eski arkadaşlarıyla buluşmak onun da hoşuna gitti.

6B Saatçide

- Saatçi : İyi günler ne arzu ediyorsunuz?
 Müşteri : Bir saat almak istiyorum. Bu saat kaç lira?
 Saatçi : Otuz beş milyon.
 Müşteri : Çok pahalı. Ucuz saat yok mu?
 Saatçi : Bu saat çok ucuz on milyon lira.
 Müşteri : Bu saat iyi mi?
 Saatçi : Çok iyi ve çok ucuz.
 Müşteri : Kolumda bakabilir miyim?
 Saatçi : Tabii.
 Müşteri : Bu saati alıyorum.

Zenginlik, Fakirlik

*Dokuz lira kazanıp,
 On lira harcuyorsan, fakirsin.
 On lira kazanıp,
 Dokuz lira harcuyorsan, zenginsin.*

Zaman

Yüz yıl öncesini düşünün
Hiç birimiz yokuz,
Henüz doğmadık.

Yüz yıl sonrasını düşünün
Hiç birimiz yokuz,
Sanki hiç yaşamadık.

Mehmet Mengirmen

Postacı

Bak - pos - ta - cı ge - li - yor. Se - lam ve - ri - yor.

Her - kes - o - na ba - kı - yor. Me - rak e - di - yor.

Bugün yalnız bu kadar darılmayınız.
Yarın yine gelirim, hoşça kalınız.

Çok teşekkür ederim postacı sana
Pek sevinçli haberler getirdin bana

Haydi git güle güle uğurlar olsun
Ellerin dert görmesin, kismetle dolsun.

Ders 6

Dilbilgisi

Belirli Geçmiş Zaman: -dı (-di, -du, -dü)

	gel-mek	gel-me-mek
Ben	gel- di -m	gel-me- di -m
Sen	gel- di -n	gel-me- di -n
O	gel- di	gel-me- di
Biz	gel- di -k	gel-me- di -k
Siz	gel- di -niz	gel-me- di -niz
Onlar	gel- di -ler	gel-me- di -ler

	gör-mek	gör-me-mek
Ben	gör- dü -m	gör-me- di -m
Sen	gör- dü -n	gör-me- di -n
O	gör- dü	gör-me- di
Biz	gör- dü -k	gör-me- di -k
Siz	gör- dü -nüz	gör-me- di -niz
Onlar	gör- dü -ler	gör-me- di -ler

Şimdiki zaman	Belirli geçmiş zaman
Elif çantasını arıyor.	Elif çantasını aradı.
Köksal dolaba bakıyor.	Köksal dolaba baktı.
İnsanların sayısı çok artıyor.	İnsanların sayısı çok arttı.
Ormanlar, tarlalar yok oluyor.	Ormanlar, tarlalar yok oldu.
Denizler, göller, ırmaklar kirleniyor.	Denizler, göller, ırmaklar kirlendi.

Ad Tamlaması: -ın (-in, -un, -ün)

Ad tamlaması ikiye ayrılır: Belirtili ad tamlaması ve belirtisiz ad tamlaması.

Belirtili ad tamlaması:

ev + bahçe → evin bahçesi	araba + pencere → arabanın penceresi
kadın + çanta → kadının çantası	Ayşe + çanta → Ayşe'nin çantası
Erol + bavul → Erol'un bavulu	ütü + kutu → ütünün kutusu
Özgür + kalem → Özgür'ün kalemi	oyuncu + şapka → oyuncunun şapkası

Ünlü ile biten sözcüklerden sonra -ın eki -nın (-nin, -nun, -nün) olur. Çünkü Türkçede iki ünlü bir araya gelmez.

gemi

+

kaptan

→

geminin kaptanı

Belirtili ad tamlamasında iki ünlü arasında son ses **ç, t, k, p** ünsüzleri **c, d, ğ, b** olur.

inek + süt → ineğin sütü
ağaç + yaprak → ağacın yaprağı
yurt + pencere → yurdun penceresi
mektup + zarf → mektubun zarfı

Belirtisiz ad tamlaması :

Belirtisiz ad tamlamasında -ın (-in, -un, -ün) tamlayan eki kullanılmaz.

Belirtili ad tamlaması

kadının ayakkabısı
kadının çantası
geminin kaptanı
arabanın penceresi
mektubun zarfı
ütünün kutusu

Belirtisiz ad tamlaması

kadın ayakkabısı
kadın çantası
gemi kaptanı
araba penceresi
mektup zarfı
ütü kutusu

Ders 6

Alıştırımlar

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Ayşe hangi meslekte çalışıyor?
2. Kim Kapadokya'dan Ayşe'ye telefon ediyor?
3. Telefon eden adam ne hakkında konuşuyor?
4. Ayşe konuyu kime söylüyor?
5. Gazete müdürü uçan dairelere inanıyor mu?
6. Köksal üniversitede hangi bölümü bitirdi?
7. Berna kimdir?
8. Berna, Köksal'a niçin yardım ediyor?

2. Lütfen belirli geçmiş zamana çeviriniz.

Köksal işe gidiyor. → Köksal işe gitti.

1. Köksal her gün saat 6.30'da kalkıyor.
2. Elini yüzünü yıkıyor, dişini fırçalıyor.
3. Kuvvetli bir kahvaltı yapıyor.
4. Arabasına biniyor.
5. Saat sekizde iş yerine gidiyor.
6. Her gün saat 17.30'da işten çıkıyor.
7. Akşamları saat 18'de eve geliyor.
8. Köksal geceleri saat 23.30'da uyuyor.

3. Lütfen tamamlayınız.

Ben	sordum	uyudum	çalıştım	gittim	konuştum
Sen	sor.....	uyu.....	çalış.....	git.....	konuş.....
O	sor.....	uyu.....	çalış.....	git.....	konuş.....
Biz	sor.....	uyu.....	çalış.....	git.....	konuş.....
Siz	sor.....	uyu.....	çalış.....	git.....	konuş.....
Onlar	sor.....	uyu.....	çalış.....	git.....	konuş.....

4. Lütfen soru cümlesine çeviriniz.

Ahmet, Kapadokya'dan Ayşe'ye telefon etti. → *Ahmet, Kapadokya'dan Ayşe'ye telefon etti mi?*

1. Ahmet, Kapadokya'da bir uçan daire gördü.

2. Ahmet, hemen emniyete haber verdi.

3. Komiser bu olayla ilgilenmedi.

4. Ahmet uçan dairenin fotoğrafını çekti.

5. Ahmet'in elinde kanıt var.

6. Yerde yuvarlak uçan daire izleri var.

7. Telefon numaranız 434 29 90.

8. Ayşe, konuyu müdüre anlattı.

5. Lütfen belirtili ad tamlaması yapınız.

okul + bahçe → *okulun bahçesi*

otobüs + şoför
 sınıf + pencere
 Hakan + kalem
 ütü + kutu
 Arzu + bavul
 okul + kapı
 Maria + bavul
 Özgür + şapka

6. Lütfen belirtisiz ad tamlaması yapınız.

erkek + elbise → *erkek elbisesi*

çocuk + şapka
 erkek + şapka
 kadın + çanta
 çiftlik + süt
 inek + süt
 araba + lastik
 okul + çanta
 yatak + oda
 ders + kitap

Ders 7

Lokantada

Oğuz : Merhaba. İyi günler...

Hakan : Merhaba. Siz de mi buradasınız?

Oğuz : Boğaziçi gezisine çıktık. Size eşimi tanıştırayım.

Gülnaz : Ben Gülnaz.

Hakan : Ben Hakan.

Maria : Ben de Maria. Siz kimsiniz?

Budi : Benim adım Budi.

Maria : Şu evlere bakın. Aaaa... Ne kadar güzel. Evlerin önünde kayıklar duruyor. Venedik'i hatırladım. Ama burası daha güzel.

Budi : Ben çok acıktım.

Hakan : Bu lokanta çok güzel. Yemeğimizi burada yiyelim.

Garson : Buyrun efendim, hoş geldiniz. Ne arzu ediyorsunuz? Çok güzel balıklarımız var.

Hakan : Önce bir yemek listesine bakayım. Ne yemek istiyorsun Maria?

Maria : Ben ızgara köfte alayım.

Gülnaz : Ben önce bir sebze çorbası, sonra da yoğurt alayım.

Oğuz : Sen ne istiyorsun Budi?

Budi : Biraz ekmek, biraz su... Hepsi bu.

Oğuz : Hani çok acıkmıştın?

Budi : Sebze çorbası, balık çorbası, taze fasulye, balık, yoğurt, tatlı, meyve. Hepsini istiyorum.

Gülnaz : Şaka yapma Budi.

Budi : Tamam. Kuru fasulye alayım.

Oğuz : Ben çorba, taze fasulye, salata, meyve alayım.

Hakan : Siz et yemiyor musunuz?

Oğuz : Biz et yemiyoruz.

Hakan : Yani siz vejeteryan mısınız?

Oğuz : Biz canlıları öldürmüyoruz.

Garson : İçecek ne alırsınız efendim?

Hakan : Kola.

Gülnaz : Ayran.

Oğuz : Bana da ayran.

Budi : Sıcak bir kola.

Garson : Hemen siparişlerinizi hazırlıyorum efendim.

Hakan : Siz gerçekten uzaydan mı geliyorsunuz?

Oğuz : Evet, biz uzaydan geldik.

Maria : Siz hiç uzaylıya benzemiyorsunuz. Yalnızca Budi biraz uzaylıya benziyor.

Gülnaz : Bize inanmıyorsunuz. Bunda haklısınız. Ama dünyayı büyük bir tehlike bekliyor.

Hakan : Nasıl bir tehlike?

Oğuz : Evrende iyi uzaylılar ve kötü uzaylılar var. Kötü uzaylılar, dünyayı ele geçirmek istiyorlar.

Maria : Niçin?

Gülnaz : Dünya, bu galaksideki en güzel gezegen. Siz cennette yaşıyorsunuz.

Budi : Bizim gezegende deniz yok, göl yok, orman yok.

Hakan : Peki sizin uzaylı olduğunuzu nasıl anlayalım?

Oğuz : Yarın saat 12'de Arkeoloji Müzesinde buluşalım. İnsanüstü gücümüzü size orada göstereceğiz.

7A Mutfakta

- Erdal Bey : Ne yapıyorsun Hanım?
- Nermin Hanım : Çocuklara yemek yapıyorum.
- Erdal Bey : Neler hazırlıyorsun?
- Nermin Hanım : Zeytinyağlı dolma, peynirli börek, mercimek çorbası ve biftek.
- Erdal Bey : Bu akşam bize güzel bir ziyafet var. Ben de dışardan biraz pasta ve baklava alayım.
- Nermin Hanım : İyi olur. Hepsini evde yapmak çok zor.
- Erdal Bey : Ben çıkıyorum. Dışardan başka bir isteğin var mı?
- Nermin Hanım : Biraz muz, şeftali ve kiraz alırsan iyi olur.
- Erdal : Anladım. Sen yemekleri yapıyorsun, ben tatlı ve meyveleri alıyorum. Şimdilik hoşça kal.
- Nermin Hanım : Güle güle! Fazla gecikme!

7B Türk Yemekleri

etli nohut

manti

kebab

içli köfte

etli pilav

su böreği

Maria Debus

18 Mayıs 2000

Sevgili Anneciğim,

Nasılsınız? Ben burada çok iyiyim. Hakan'la İstanbul'a dün geldik. Ottele gitmedim. Hakanların evinde kalıyorum. Dün gece çok güzel uyudum. Sabahleyin duş aldım ve çok güzel bir kahvaltı yaptım. Kahvaltıdan sonra Hakan'la bir vapura bindik. Boğazici'nde güzel bir gezinti yaptık. İstanbul'da çok cami var. Dolmabahçe Sarayı çok güzel. Boğaz Köprüsü, Avrupa ve Asya'yı birbirine bağlıyor.

Gezide, Oğuz ve Gülnaz adında ilginç bir aile ile tanıştık. Oğuz ve Gülnaz "Biz uzaydan geldik." diyorlar. Yanlarında Budi adlı küçük biri var. Budi biraz uzaylıya benziyor. Ama Oğuz ve Gülnaz bizim gibi normal insanlar.

Vapur, öğle vakti Rumeli Kavağı'nda iki saat mola verdi. Rumeli Kavağı Venedik'e çok benziyor. Ama deniz İstanbul'da çok daha temiz. Vapur gezintisinde çok fotoğraf çektim. Yanımdaki filmler bitti. Rumeli Kavağı'nda iki film daha aldım. Burada biraz gezdik. Sonra deniz kenarında öğle yemeği yedik. Yemekten sonra Oğuz, Gülnaz ve Budi birdenbire kayboldular. Acaba bunlar gerçekten uzaylı mı?

Babam nasıl? Sizler iyi misiniz? Beni hiç merak etmeyin. Ben burada iyiyim. Simdilik hoşça kalın.

Maria Debus

Dilbilgisi

İstek Kipi : -a (-e)

İstek kipi istek bildirir.

gelmek	gelmemek
gel-e-y-im	gel-me-y-e-yim
gel-e-sin	gel-me-y-e-sin
gel-e	gel-me-y-e
gel-e-lim	gel-me-y-e-lim
gel-e-siniz	gel-me-y-e-siniz
gel-e-ler	gel-me-y-e-ler

• **İstek kipinin genellikle birinci tekil ve birinci çoğul biçimleri kullanılır: geleyim, gelelim, yazayım, yazalım, gideyim, gidelim, içeyim, içelim... gibi.**

Yarın sana gelmek istiyorum.	→ Yarın sana geleyim.
Taze fasulye yemek istiyorum.	→ Taze fasulye yiyeyim.
Ben bir kola içmek istiyorum.	→ Ben bir kola içeyim.
Biz ayran içmek istiyoruz.	→ Biz ayran içelim.
Ben sebze çorbası almak istiyorum.	→ Ben sebze çorbası alayım.
Doğayı kirletmek istemiyoruz.	→ Doğayı kirletmeyelim.

Çay içmek istemiyorum.	→ Çay içmeyeyim.
Kahve içmek istemiyorum.	→ Kahve içmeyeyim.
Eve gitmek istemiyorum.	→ Eve gitmeyeyim.
Bugün işe gitmek istemiyoruz.	→ Bugün işe gitmeyelim.
Bugün size gelmek istemiyoruz.	→ Bugün size gelmeyeyim.
Çok çalışmak istemiyoruz.	→ Çok çalışmayalım.

İyelik eki: -im, -in, -i, imiz, -iniz, -leri

Adın belirttiği nesnenin kime veya neye ait olduğunu belirten eklere iyelik ekleri denir. İyelik ekleri ünlü uyumuna uyar:

a, i'dan sonra	o, u'dan sonra	e, i'den sonra	ö, ü'den sonra
Ben-im ad- ım	Ben-im bavul- um	Ben-im kalem- im	Ben-im göz- üm
Sen-in ad- ın	Sen-in bavul- un	Sen-in kalem- in	Sen-in göz- ün
O-nun ad-ı	O-nun bavul- u	O-nun kalem- i	O-nun göz- ü
Biz-im ad- ımız	Biz-im bavul- umuz	Biz-im kalemi- miz	Biz-im gözü- müz
Siz-in ad- ınız	Siz-in bavul- unuz	Siz-in kalem- iniz	Siz-in gözü- nüz
Onlar-ın ad- ları	Onlar-ın bavul- ları	Onlar-ın kalem- leri	Onlar-ın göz- leri

İyelik ekinin olumsuz, **değil** sözcüğü ile yapılır:

*Bu benim bavulum **değil**. Adım Ahmet **değil**. Bu benim kalemim **değil**. Bu onun kitabı **değil**... gibi.*

İyelik eklerinde bazen kişi adıları kullanılmaz.

Benim adım Ayşe.	→	Adım Ayşe.
Senin bavulun küçük.	→	Bavulun küçük.
Onun kalemi kırmızı.	→	Kalemi kırmızı.
Bizim evimiz büyük.	→	Evimiz büyük.
Sizin kitabınızı okudum.	→	Kitabınızı okudum.
Onların arabaları çok güzel.	→	Arabaları çok güzel.

Alıştırıcılar**1. Lütfen cevap veriniz.**

1. Kimler çorba içiyor?
2. Kimler fasulye yiyor?
3. Kimler kola içiyor?
4. Kimler ayran içiyor?
5. Kimler dünyayı ele geçirmek istiyor?
6. Kimler birdenbire kayboluyorlar?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Lütfen istek kipine çeviriniz.

Ben ayran içmek istiyorum. → *Ben ayran içeyim.*

1. Ben kola içmek istiyorum.
2. Ben çay içmek istiyorum.
3. Biz çorba içmek istiyoruz.
4. Biz kebab yemek istiyoruz.
5. Sizinle saat 12'de buluşmak istiyoruz.
6. Anneme bir hediye almak istiyorum.
7. Yeşil blüzu satın almak istiyorum.
8. İstanbul Arkeoloji Müzesine gitmek istiyorum.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Lütfen olumsuz yapınız.

Bugün sinemaya gidelim. → *Bugün sinemaya gitmeyelim.*

1. Bugün anneme mektup yazayım.
2. Yarın saat 12'de buluşalım.
3. İstanbul Arkeoloji Müzesine gidelim.
4. Ayşe'ye telefon edelim.
5. Doğum günü hediyesini bugün alalım.
6. Lokantada yemek yiyelim.
7. Deniz kenarında oturalım.
8. Yemekte ayran içelim.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Lütfen iyelik eklerini yazınız.

	ülke	kalem	okul	yüz
Benim	ülkem	kalemim	okulum	yüzüm
Senin	ülke...	kalem...	okul...	yüz....
Onun	ülke...	kalem	okul...	yüz....
Bizim	ülke...	kalem	okul...	yüz....
Sizin	ülke...	kalem	okul...	yüz....
Onların	ülke...	kalem	okul...	yüz....

p, ç, t, k ünsüzlerinden sonra:

	kitap	yurt	ağaç	gözlük
Benim	kitabım	yurdum	ağacım	gözlüğüm
Senin	kitab....	yurd....	ağac....	gözlüğ....
Onun	kitab....	yurd....	ağac....	gözlüğ....
Bizim	kitab....	yurd....	ağac....	gözlüğ....
Sizin	kitab....	yurd....	ağac....	gözlüğ....
Onların	kitab....	yurd....	ağac....	gözlüğ....

5. Lütfen soru cümlesine çeviriniz.

Ayşe'nin çantası beyaz. → Ayşe'nin çantası beyaz mı?

1. Erkan'ın gömleği kırmızı.
2. Murat'ın ceketı kahverengi.
3. Önder'in pantolonu mavi.
4. Gülay'ın elbisesi sarı.
5. Mehmet'in şapkası siyah.
6. Fatih'in paltosu lacivert.
7. Serpil'in blözu yeşil.
8. Aylin'in ayakkabısı bordo.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ders 8

Görünmez Adam

Oğuz : Merhaba Müdür Bey.

Müdür : Merhaba. Ne? Bu ses nereden geldi?

Oğuz : Buradayım.

Müdür : Neredesiniz?

Oğuz : Karşınızda duruyorum.

Müdür : Siz kimsiniz? Hiçbir şey görünmüyor.

Oğuz : Ben uzaylıyım.

Müdür : Uzaylı mı?

Oğuz : Evet, uzaylıyım.

Müdür : Bu bir şaka! Bu şakayı bana kim yapıyor? Bu ses nereden geliyor?

Oğuz : Bu bir şaka değil. Masanıza bakın.

Müdür : Masa.... Masa havalandı.

Oğuz : Şimdi kendinize bakın.

Müdür : Hey ne oluyor? İmdat! İmdat! İndirin beni buradan! Çabuk indirin!

Oğuz : Uzaylılara inanıyor musunuz?

Müdür : Kimseyi görmüyorum. İndirin beni! Çabuk indirin!

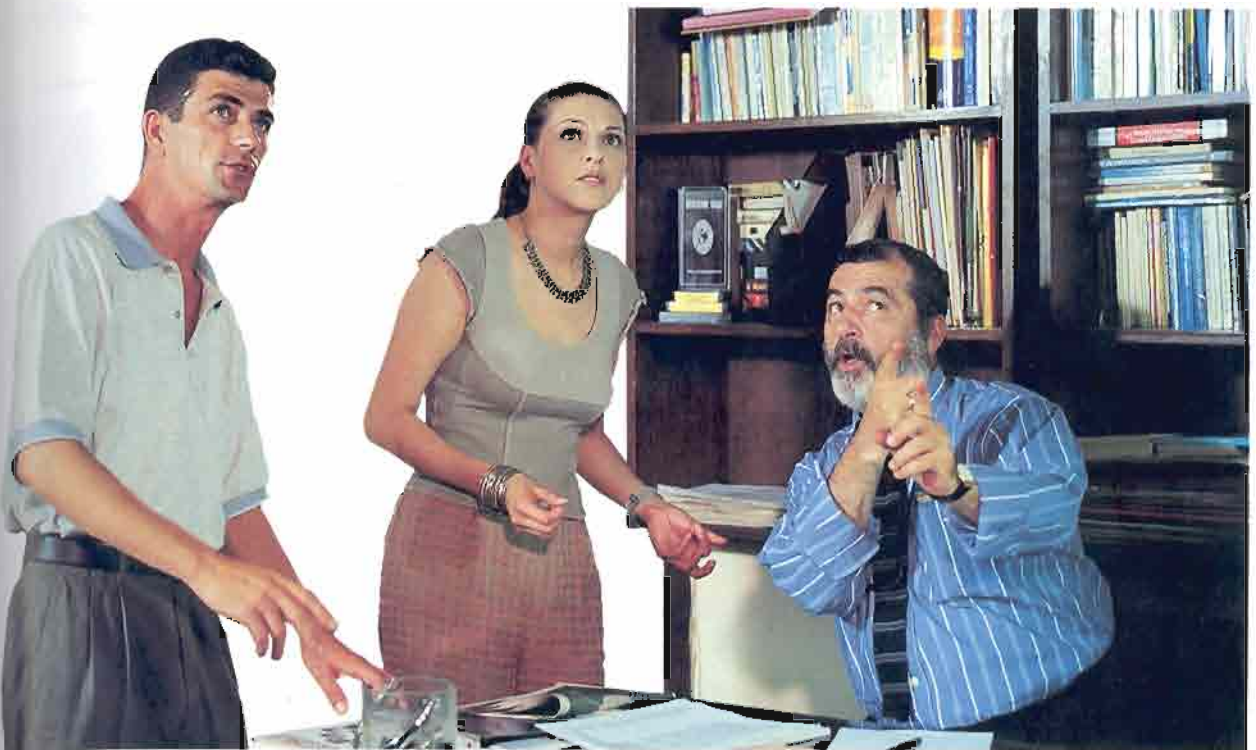
Oğuz : Sizi indiriyorum. Masanızı da indiriyorum. Şapkanızı alıyorum. Hoşça kalın Müdür Bey.

Müdür : Şapkam.. Şapkam... Gidiyor.

Murat : Ne oldu Müdür Bey! Niçin bağırdınız?
 Müdür : Şapkam gidiyor! O benim şapkam.
 Ayşe : Ne şapkası Müdür Bey! Ben bir şey görmüyorum.
 Müdür : Bilmiyorum. Bir uzaylı geldi.
 Ayşe : Uzaylı mı? Uzaylı mı gördünüz?
 Müdür : Yok canım, uzaylı görmedim.
 Murat : Peki ne gördünüz?
 Müdür : Hiçbir şey görmedim.
 Ayşe : Hiçbir şey görmediniz mi?
 Müdür : Evet. Hiçbir şey görmedim.
 Murat : Peki niçin bağırdınız?
 Müdür : Bir ses duydum. Bana 'Merhaba' dedi. Ben de havaya kalktım. Ama kimseyi görmedim.
 Ayşe : Sonra ne oldu?
 Müdür : Bir ses "Ben uzaylıyım" dedi. İnanmadım. Sonra. Sonra, masa havaya kalktı.
 Murat : Masa havaya mı kalktı?
 Müdür : Evet, masa havaya kalktı. Sonra, sonra ben havaya kalktım.

Ayşe : Siz de mi havaya kalktınız?
 Müdür : Evet, ben de havaya kalktım.
 Murat : Sonra ne oldu?
 Müdür : Sonra yere indim. Masa da yere indi. Uzaylı, şapkamı alıp gitti.
 Ayşe : Uzaylı mı dediniz?
 Müdür : Bilmiyorum. Uzaylı mı değil mi! Ama odada görünmez bir adam vardı. Bir ara görür gibiydim, gölge gibi... Ayşe Hanım, şu uçan daire işini yeniden araştıralım.

8A Doğum Günü Hediyesi

- Hakan : Merhaba.
 Satıcı : Merhaba. Hoş geldiniz.
 Hakan : Bu çanta kaç lira?
 Satıcı : 3.450.000 TL.
 Hakan : Bugün annemin doğum günü.
 Maria : Oyle mi? Bir hediye de ben alayım
 Hakan : Aaa.. gerek yok.
 Maria : Ben de hediye almak istiyorum. Şu blüzlara bak ne kadar güzel! Annen hangi renkleri seviyor?
 Hakan : Annem kırmızı, yeşil, sarı, bordo gibi canlı renkleri seviyor.
 Maria : Ben de annene bir blüz almak istiyorum.
 Satıcı : Şu kırmızı blüz çok güzel.
 Maria : Yeşil olan daha güzel. Bunun fiyatı ne kadar?

- Satıcı : 2.500.000 lira
 Maria : Ben bu blüzü alıyorum. Lütfen hediye paketi yapar mısınız?
 Satıcı : Memnuniyetle. Lütfen parasını kasaya öder misiniz?

8B Elif Yemeğe Gidiyor

İnsanlar görünmez olur mu? Bu dünyada her şey oluyor. İnsanlar önce hayal ediyorlar. Sonra havaller birdenbire gerçek oluyor. Ayşe de müdürün odasındaki olaylardan çok etkilendi. Uzunlara inanmaya başladı. Hemen Köksal'ı aradı. Müdürün odasındaki görünmez adamı anlattı. Köksal

bu olaya inanmadı ve güldü. Müdürün hayal gördüğünü söyledi.

Köksal'dan sonra arkadaşları Elif'i de akşam yemeğine davet ettiler. Elif bu daveti kabul etti. En güzel elbisesini giydi. Ayşe'nin karşısında makyajını yaptı. Büyükbaba Elif'i çok beğendi.

- Büyükbaba : Oooo. Bu ne güzellik böyle hanımefendi.
 Babaanne : Kızım, gece vakti nasıl geri döneceksin?
 Elif : Çok geç kalmam babaanne, en geç saat 12'de evde olurum.
 Babaanne : Saat 12 erken mi? Yemekten sonra, sen telefon et, büyükbaban gelsin, seni alsın.
 Elif : Tamam, tamam... Görüşürüz Büyükbaba. Görüşürüz Babaanne.
 Büyükbaba : Görüşürüz... Evladım... Güle güle. Yahu Şadiye Hanım, Elif kocaman kız oldu. Rahat bırak gitsin, eğlensin!
 Babaanne : Neresi koskocaman bey. Gece vakti tek başına arabayı kullanacak.
 Büyükbaba : Artık devir değişti Şadiye Hanım devir değişti. Şimdi kadınlar da gece gündüz arabayı kullanıyorlar.

8C Nermin Hanımın Doğum Günü

- Nermin : Bütün siparişleri aldın mı?
- Erdal : Evet, muz, şeftali, kiraz, pasta ve baklava aldım.
- Nermin : Çok güzel. Bu çiçekler ne için?
- Erdal : Senin için
- Nermin : Benim için mi? Neden?
- Erdal : Bugün 18 Mayıs. Senin doğum günün değil mi?
- Nermin : Hay Allah! Unuttum! Bugün benim doğum günüm! Çok teşekkür ederim canım.
- Nermin : Hoş geldiniz
- Hakan : Hoş bulduk anneciğim. Doğum günün kutlu olsun! Bunlar senin için...
- Maria : Doğum gününüz kutlu olsun! Bunlar sizin için.
- Erdal : Hoş geldiniz.
- Hakan : Hoş bulduk
- Ayşe : Doğum günü pastası da benden. Ben bunları içeriye götüreyim.
- Hakan : Haydi masaya oturalım.

- Nermin : Haydi, masaya gelin!
- Erdal : Bu şampanya nereden geldi?
- Hakan : Kapının önünde bulduk. Üzerinde bir kart var
- Erdal : Kartta ne yazıyor?
- Ayşe : Oğuz, Gülnaz ve Budi'den geliyor. Üçü de annemin doğum gününü kutluyorlar.
- Erdal : Kim bunlar?
- Maria : Biz de bilmiyoruz. Dünyalı değiller, uzaylı dostlarımız.
- Erdal : Uzaylı dostlarımızın şampanyasını açalım.
- Hakan : Bravo, bravo! Nice yıllara..

8D Topak ile Çalçene

Enver ve Dilek fotoğraf çekmek için seyahate çıkıyorlar. Dilek, Topak ile Çalçeneyi Elif'e bırakıyor. Ama Babaanne hayvanları pek sevmiyor. Evde bir köpek ve papağan bulunmasını istemiyor. Büyükbaba hayvanları seviyor. Topak ile Çalçeneyi eve alıyor. Elif'e yardımcı oluyor. Böylece Enver ile Dilek, kitap hazırlamak için rahatça Türkiye'yi dolaşıyorlar. Bol bol fotoğraf çekiyorlar.

Ders 8

Dilbilgisi

Ad Durum Ekleri

Yalın durum	otel	müze	sınıf	İstanbul
Belirtme durumu	oteli	müzeyi	sınıfı	İstanbul'u
Yönelme durumu	otele	müzeye	sınıfa	İstanbul'a
Kalma durumu	otelde	müzedde	sınıfta	İstanbul'da
Çıkma durumu	otelden	müzeden	sınıftan	İstanbul'dan
Tamlayan durumu	otelin	müzenin	sınıfın	İstanbul'un

Oteli görüyorum.
Otele gidiyorum.
Otelde kalıyorum.
Otelden geliyorum.
Otelin kapısı.

Müzeyi geziyorum.
Müzeye bakıyorum.
Müzedde duruyorum.
Müzeden çıktım.
Müzenin bekçisi.

Sınıfı boyuyorum.
Sınıfa gidiyorum.
Sınıfta oturuyorum.
Sınıftan çıkıyorum.
Sınıfın penceresi.

Ad Durum Ekleri ve Ad Tamlaması

Odanın kapısını açtım.
Müzenin bekçisini gördüm.
Sınıfın penceresini kapadım.
İstanbul'un havası çok güzeldir.
Müzenin bahçesinde oturduk.
Sınıfın kapısından çıktım.

Okulun bahçesinde buluştuk.
Sınıfın penceresinden dışarı baktım.
Sınıfın tahtası boyandı.
Ayşe'nin arabasına bindim.
Müdürün masası havaya kalktı.
Kapının zili çaldı.

Sıfat tamlaması: sıfat + ad → güzel kız

uzaylı adam	büyük paket	akıllı çocuk
büyük adam	sarı çiçek	akılsız çocuk
kırmızı blüz	yeşil etek	küçük çocuk
siyah şapka	güzel çiçekler	tuzsuz yemek

Büyük masa havalandı.

Ayşe annesine **güzel çiçekler** aldı.

Oğuz, müdürün **siyah şapkasını** alıp çıktı.

Kırmızı blüz güzel, ama **yeşil blüz** daha güzel.

Akıllı çocuklar başarılı olurlar.

Tuzlu yemek yemiyorum, **tuzsuz yemek** yiyorum.

İçin

Bu paket kimin için?

Bu çiçekler kimin için?

Bu hediyeler kimin için?

Bu mektup kimin için?

Bu paket sizin için.

Bu çiçekler senin için.

Annem için.

Senin için.

Ama

Bir araba almak istiyorum, **ama** param yok.

Dün seni aradım, **ama** evde yoktun.

Bugün Nermin Hanımın doğum günü, **ama** onun haberi yok.

Oğuz müdürün odasına girdi, **ama** onu kimse görmedi.

Hamdi çalışkan, **ama** Ali daha çalışkan.

Uzaylılara inanmıyorum, **ama** odamda görünmez biri vardı.

Şapka nerede?
Çantanın altında.

Şapka nerede?
Çantanın üstünde.

Şapka nerede?
Çantanın yanında.

Şapka nerede?
Çantanın içinde.

Alıştırılmalar

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Görünmez adam kimdir?
2. Görünmez adam nereye gidiyor?
3. Müdürün odasında neler havalanıyor?
4. Oğuz, birlikte neyi götürüyor?
5. Müdür bir şey görüyor mu?
6. Müdür uzaylılara inanıyor mu?

2. Lütfen boşlukları doldurunuz.

Oğuz müdür..... oda..... gidiyor. Müdür..... karşısın..... duruyor. Müdür..... masa..... havaya kalkıyor. Sonra koltuk ve müdür hava..... kalkıyor. Müdür bir ses duyuyor, hiçbir şey görmüyor. Oğuz masa, koltuk ve müdür..... yere indiriyor. Müdür..... şapka..... alıyor ve gidiyor. Müdür bağılıyor. Ayşe Hanım ve Murat Bey geliyorlar. Müdür onlar..... olay..... anlatıyor. Ayşe uzaylılar..... inanıyor. Müdür uzaylılar..... inanmıyor. Ama müdür de bu olay..... sonra uzaylılar... inanıyor.

3. Lütfen ama bağlacıyla cümle kurunuz.

Kafesin kapısı açık, **ama** maymun çıkmıyor.

1. Müdür bir ses duyuyor, ama.....
2. Bir ev almak istiyorum, ama.....
3. Dün sana telefon ettim, ama.....
4. Yarın sana gelmek istiyorum, ama.....
5. Kırmızı blüz çok güzel, ama.....
6. Sabaha kadar ders çalıştım, ama.....

4. Lütfen ad durum eklerini tamamlayınız.

Ev.....	görüyorum.	Müze.....	geziyorum.	Okul....	seviyorum.
Ev.....	gidiyorum.	Müze.....	gidiyorum.	Okul....	gidiyorum.
Ev ...	kalıyorum.	Müze.....	duruyorum.	Okul....	okuyorum.
Ev.....	geliyorum.	Müze.....	geliyorum.	Okul....	geliyorum.
Ev.....	kapısı	Müze.....	bahçesi	Okul....	kapısı

5. Lütfen sıfat tamlaması yapınız.

küçük ev	büyük otel
..... masa	 adam
..... oda	 insan
..... şapka	 palto
..... çiçek	 ceket
..... kalem	 araba
..... blûz	 insan
..... çocuk	 ağaç
..... yemek	 çanta
..... etek	 otobüs
..... paket	 elma
..... kadın	 koltuk

kırmızı

sarı

turuncu

yeşil

mavi

lacivert

gri

6. Lütfen cevap veriniz.

1. Mavi ceket nerede?
2. Yeşil kravat nerede?
3. Gri şapka nerede?
4. Beyaz gömlek nerede?
5. Siyah ayakkabı nerede?
6. Kahverengi çanta nerede?

Mavi ceket dolabın içinde.

.....

.....

.....

.....

.....

7. Lütfen cevap veriniz.

Bu çiçekler kimin için? → Bu çiçekler sizin için.

1. Bu paket kimin için?
2. Bu blûz kimin için?
3. Bu hediyeler kimin için?
4. Bu kitaplar kimin için?
5. Bu ceket kimin için?
6. Bu tiyatro bileti kimin için?

Ders 9

Akşam Sohbeti

Ayşe : Bugün neler yaptınız?

Maria : İstanbul Boğazını gezdik.

Hakan : Anadolu Kavağı'nda üç uzaylıyla tanıştık.

Ayşe : Üç uzaylıyla mı tanıştınız?

Maria : Evet, üç uzaylıyla tanıştık. Yarın onlarla buluşuyoruz.

Ayşe : Doğru mu söylüyorsunuz? Şaka mı yapıyorsunuz?

Hakan : Şaka yapmıyoruz. Hatırlıyor musun? Hava alanında bir adam gördük. Adı Oğuz. Anadolu Kavağı'nda onunla karşılaştık. Yanında eşi Gülnaz ve arkadaşı Budi vardı.

Ayşe : Peki bu adamların uzaylı olduklarını nereden biliyorsunuz?

Maria : Üçü de birdenbire kayboldu.

Ayşe : Birdenbire kayıp mı oldular?

Hakan : Evet, birdenbire kayboldular.

Ayşe : Bugün bizim büroda da grip olaylar oldu. Bir görünmez adam büroya geldi, müdürün odasına girdi. Masayı ve müdürü havaya kaldırdı. Sonra müdürün şapkasını aldı ve gitti.

Maria : Çok ilginç.

Ayşe : Siz bu uzaylılarla nerede buluşuyorsunuz?

Hakan : Yarın saat 17'de İstanbul Arkeoloji Müzesinde.

Ayşe : Yarın 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı. Ben sabahleyin bayrama gideyim. Saat 16'da Dolmabahçe Sarayının önünde buluşalım. Sonra İstanbul Arkeoloji Müzesine birlikte gidelim.

Maria : 19 Mayıs'ta niçin bayram yapıyorsunuz?

Hakan : 1. Dünya Savaşı'ndan sonra Atatürk, Türkiye'yi kurtarmak için 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı ve bu tarihte Kurtuluş Savaşı'nı başlattı.

Maria : Savaştan sonra ne oldu?

Ayşe : Sonra 1923'te Türkiye Cumhuriyeti kuruldu. Böylece Türkiye demokrasiye kavuşmuş oldu.

Maria : Ben çok yorgunum. Artık yatalım mı?

Hakan : Haydi yatalım artık.

Ayşe : Yatalım.

Köksal, Elif'e Çiçek Yolluyor

Lise anıları güzel anılardır. Çünkü lisede hepimiz genellikle gençliğimizin en güzel günlerini yaşarız. Köksal da lise arkadaşları arasında Elif'i sevdi. Aradan yıllar geçti onu uzun süre görmedi. Köksal'ın arkadaşları bir akşam yemeğinde eski anıları tazelemek istediler. Elif ile Köksal'ı akşam yemeğine davet ettiler. Bu akşam yemeğinde Elif ile Köksal yeniden bir araya geldiler. Eski anılar canlandı. Köksal yemekte Elif'in yanından hiç ayrılmadı. Onu hâlâ sevdiğini anladı. Ertesi gün Köksal büroya geldi. Çiçekçiye telefon etti ve Elif'e çiçek yolladı. Çiçekçi Elif'e çiçekleri getirdi. Ama Elif dersteydi. Çiçekleri Elif'in arkadaşları Arzu aldı. Elif dersten çıktı. Öğretmenler odasında çiçekleri gördü ve arkadaşlarına sordu:

- Elif : Aaa!... Bunlar ne güzel çiçekler böyle! Kime geldi?
- Arzu : Bu çiçekler size geldi. Sanırım bir hayronuzdan, üzerinde kartı var.
- Elif : Bana mı? Acaba kim yolladı?
- Arzu : Kim yolladı?
- Elif : Eski bir arkadaş.
- Arzu : Kim bu eski arkadaş?
- Elif : Liseden canım. Çok önemli değil. Dün akşam yemeğinde beraberdik.

Berna, Köksal'ı Kıskanıyor mu?

Ertesi gün büroda proje çizim işi biraz yavaşladı. Berna, Köksal'a akşam yemeğinin nasıl geçtiğini sordu. Köksal,

— Hüznü ve mutlu bir geceydi, dedi.

Evli, çocuk sahibi arkadaşlarını anlattı. Elif'ten hiç söz etmedi. Bu sırada telefon çaldı. Köksal, Elif'le konuştu. Berna dikkatle bu telefon konuşmasını dinledi. Köksal, Elif'i yemeğe davet etti. Berna kızdı:

— Biz projeyi bitirmek için gece gündüz çalışıyoruz. Beyimiz kızlarla yemeğe çıkıyor, dedi. Köksal cevap verdi:

— Canım sadece bir yemek...

Berna üzünüyle başını salladı. Köksal'ın Elif'i sevdiğini anladı. Başını eğdi ve çalışmaya devam etti.

Mustafa Kemal Atatürk

Adı : Mustafa Kemal
Soyadı : Atatürk
Anne adı : Zübeyde
Baba adı : Ali Rıza
Doğum yeri : Selânik
Doğum tarihi : 19 Mayıs 1881
Ölüm tarihi : 10 Kasım 1938

Mustafa Kemal Atatürk 1881 yılında Selânikte doğdu. İlkokulu Selânikte okudu. On iki yaşında askerî okula gitti. Yirmi dört yaşında yüzbaşı oldu. Birinci Dünya Savaşına katıldı. Anadoluyu kurtarmak için 19 Mayıs 1919'da bir vapurla Samsun'a geldi. Yeni bir ordu kurdu. Ülkeyi düşmanlardan kurtardı. Halk onu padişah yapmak istedi. Ama o demokrasiyi seçti. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyeti kurdu. Türkiye Cumhuriyetinin ilk Cumhurbaşkanı oldu. İşçilere büyük haklar verdi. Kadınlarla erkeklere eşit haklar tanıdı. 5 Aralık 1934 yılında kadınlara seçme ve seçilme hakkı verdi. Din ve devlet işlerini birbirinden ayırdı. Tiyatro, opera, sinema, Türk Müziği, Klâsik Batı Müziği gibi sanat dallarının gelişmesini destekledi. "Yurtta barış, dünyada barış" istedi. Türkiye komşu devletlerle sağlıklı ilişkiler kurdu. Bütün dünyada barış olması için uğraştı.

10 Kasım 1938 perşembe günü İstanbul'da Dolmabahçe Sarayında saat 9.05'te öldü. Ölmeden önce bütün servetini devlete bağışladı. Atatürk için Ankara'da Anıtkabir yapıldı. Atatürk'ün naaşı 10 Kasım 1953'te Anıtkabir'e kondu.

Atatürk, 23 Nisan gününü çocuklara, 19 Mayıs gününü de gençlere bayram olarak hediye etti.

Bayramlar

Özel Günler, Bayramlar

Türkiye'de bayramlar ikiye ayrılır: Resmi bayramlar, dini bayramlar

Resmi Bayramlar

23 Nisan Çocuk Bayramı: Atatürk, bu bayramı çocuklara armağan etti

19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı: 19 Mayıs 1919'da Atatürk Samsun'a çıktı. Bu tarihten sonra Kurtuluş Savaşı başladı

30 Ağustos Zafer Bayramı: 30 Ağustos 1922'de düşman büyük bir yenilgiye uğradı

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı: 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi.

Dini Bayramlar

Ramazan Bayramı: Müslümanlar yılda bir ay gündüzleri bir şey yemiyor, oruç tutuyorlar. Bu aya Ramazan ayı deniyor. Ramazan bitince üç gün bayram yapıyorlar. Bu bayramın adı Ramazan Bayramıdır. Ramazan bayramında okullar ve resmi daireler kapanıyor.

Kurban Bayramı: Kurban Bayramında koyun, keçi gibi hayvanlar kurban ediliyor. Bu hayvanların etleri fakirlere dağıtılıyor. Kurban Bayramı dört gün sürüyor. Bu bayramda da okullar ve resmi daireler kapanıyor.

9A Buluşma

Maria : Ayşe daha gelmedi.

Hakan : Merak etme gelecek. Bugün 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı. Her yer çok kalabalık. Trafik çok kötü.

Maria : Oğuz müzede ne yapacak?

Hakan : Bilmiyorum. Yarım saat sonra müzede buluşacağız ve her şeyi öğreneceğiz.

Maria : Sence bu insanlar gerçekten uzaylı mı?

Hakan : Bilmiyorum, birazdan her şeyi göreceğiz.

Maria : Aaaa, işte Ayşe de geldi.

Hakan : Hoş geldin.

Ayşe : Çok özür dilerim. Biraz geciktim.

Maria : Haydi hemen kalkalım.

Hakan : Haydi, çantayı unutma.

Ayşe : Sen Dolmabahçe Sarayını daha önce gezdin mi?

Maria : Hayır, ama şimdi vakit çok az. Başka zaman gezelim.

Ayşe : Ben müzede bol bol fotoğraf çekeceğim.

Maria : İyi ki söyledin. Neredeyse Dolmabahçe Sarayı'nın fotoğrafını çekmeyi unutacaktım. Bir dakika lütfen.

Ayşe : Acaba müzede ne yapacaklar?

Hakan : Bunu Maria da sordu. Ben bir şey bilmiyorum. Az sonra her şeyi öğreneceğiz.

Maria : Bize insanüstü güçlerini gösterecekler. Oğuz, yemekte öyle söyledi. Müze ne kadar uzaklıkta Hakan?

Hakan : Aslında çok yakın, iki-üç kilometre...Yürüyerek de gidilebilir. Ama geç kalmamak için şuradan bir taksiye binelim.

Dilbilgisi

Gelecek Zaman: -acak (-ecek)

Eylemin belirttiği işin gelecek zamanda yapılacağını bildirir.

	gel-mek	gel-me-mek
Ben	gel-eceğ-im	gel-me-y-eceğ-im
Sen	gel-ecek-sin	gel-me-y-ecek-sin
O	gel-ecek	gel-me-y-ecek
Biz	gel-eceğ-iz	gel-me-y-eceğ-iz
Siz	gel-ecek-siniz	gel-me-y-ecek-siniz
Onlar	gel-ecek-ler	gel-me-y-ecek-ler

	yazmak	yazmamak
Ben	yaz-acağ-ım	yazma-y-acağ-ım
Sen	yaz-acak-sın	yazma-y-acak-sın
O	yaz-acak	yazma-y-acak
Biz	yaz-acağ-ız	yazma-y-acağ-ız
Siz	yaz-acak-sınız	yazma-y-acak-sınız
Onlar	yaz-acak-lar	yazma-y-acak-lar

Ayşe dün saat 11'de **geldi**.

Maria dün annesine mektup **yazdı**.

Dün Dolmabahçe Sarayında sizi **bekledik**.

Anneme doğum günü hediyesi **aldık**.

Lokantada yemek **yedik**.

Maria Dolmabahçe Sarayını **gezmedi**.

Hakan ve Maria sinemaya **gitmediler**.

Sizin kitabınızı **okudum**.

Ayşe yarın saat 11'de **gelecek**.

Maria yarın annesine mektup **yazacak**.

Yarın Dolmabahçe Sarayında sizi **bekleyeceğiz**.

Anneme doğum günü hediyesi **alacağız**.

Lokantada yemek **yiyeceğiz**.

Maria Dolmabahçe Sarayını **gezmeyecek**.

Hakan ve Maria sinemaya **gitmeyecekler**.

Sizin kitabınızı **okuyacağım**.

Alıştırımlar

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Ayşe buluşmaya niçin geç geliyor?
2. Atatürk nerede ve ne zaman öldü?
3. 19 Mayıs'ta niçin bayram yapılıyor?
4. Türkiye Cumhuriyeti ne zaman kuruldu?
5. Türkiye'deki resmî bayramlar hangileridir?
6. Türkiye'de dinî bayramlar hangileridir?

2. Lütfen tamamlayınız.

Mustafa Kemal Atatürk 1881 yıl..... Selânik'..... doğdu. İlkokul..... Selânik'..... okudu. 12 yaş..... askerî okul..... gitti. 24 yaş..... yüzbaşı oldu. 19 Mayıs 1919'..... İstanbul'..... bir vapur..... bindi ve Samsun'..... çıktı. Bu tarih..... sonra Kurtuluş Savaşı..... başladı. 23 Nisan 1920'..... Ankara'..... Türkiye Büyük Millet Meclisi..... açıldı. Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti..... ilk Cumhurbaşkanı..... oldu. Atatürk, 23 Nisan günü..... Çocuk Bayramı..... yaptı. Atatürk, 10 Kasım 1938'..... Perşembe günü İstanbul'da Dolmabahçe Sarayın..... saat dokuz..... beş gece öldü.

Atatürk için Ankara'..... Anıtkabir yapıldı. Atatürk'..... cenazesi 10 Kasım 1953'..... Anıtkabir'..... kondu.

3. Lütfen gelecek zamana çeviriniz.

İkksal, Elif'e çiçek yolladı. → İkksal, Elif'e çiçek yollayacak.

1. Arzu, çiçekleri Elif'e verdi.
2. İkksal, Elif'e telefon etti.
3. İkksal, Elif'i yemeğe davet etti.
4. İkksal, projeyi cumartesi bitirdi.
5. Elif, İkksal'la yemek yedi.
6. Elif, eve arabayla döndü.

4. Lütfen cevap veriniz.

1. Atatürk ne zaman doğdu?
2. Atatürk'ün annesinin adı nedir?
3. Atatürk'ün babasının adı nedir?
4. Atatürk'ün doğum yeri neresidir?
5. Anıtkabir nerededir?
6. Türkiye'nin ilk cumhurbaşkanı kimdir?

5. Lütfen soru cümlesine çeviriniz.

Ali bugün okula gelecek. → *Ali bugün okula gelecek mi?*

1. Masa şimdi havalanacak.
2. Müzede her şeyi göreceğiz.
3. Yarın Ali ile Sibel sinemaya gidecekler.
4. Oğuz müzede gösteriler yapacak.
5. Ayşe, Ahmet Yiğit'e telefon edecek.
6. Kapadokya'ya bir muhabir gidecek.
7. Gülnaz ile Budi müzeye gelecekler.
8. Ayşe, müzede bol bol fotoğraf çekecek.

6. Lütfen olumsuz yapınız.

Dün Hakan ile sinemaya gittik. → *Dün Hakan ile sinemaya gitmedik.*

1. Evvelsi gün Ayşe ile tiyatroya gittik.
2. Dün Maria'ya telefon ettim.
3. Bugün bayrama gidiyorum.
4. Yarın arkadaşlarla okulda buluşacağız.
5. Öbürsü gün Ankara'ya gideceğim.
6. Geçen hafta pazar günü pikniğe gittik.
7. Gelecek hafta yeni bir işe başlayacağım.
8. İki hafta sonra annem bize gelecek.

Ders 10

Müzedede

Mario : Merhaba!

Oğuz : Merhaba!

Hakan : Merhaba!

Oğuz : Tam bir saat geç kaldınız.

Hakan : Hayır, biz tam zamanında geldik.

Oğuz : Lütfen saatlerinize bakınız.

Mario : Saat 18.00.

Ayşe : Benimki de öyle.

Hakan : Bu bir hokkabaz numarası.

Oğuz : Hayır, uzaylı numarası. Lütfen, saatlerinize yeniden bakın.

Mario : Saat tam 17.00. Bunu nasıl yaptınız?

Hakan : Bizi, müzeye bu numaro için mi davet ettiniz?

Oğuz : Hayır, asıl numaram içerde. Büyük İskender'i tanıyor musunuz?

Ayşe : Büyük İskender'i herkes tanır.

Oğuz : Bu müzede Büyük İskender'in heykeli, büstü ve lâhdi var. Bunların hepsi bugün yok olacak! Siz bu olayın fotoğraflarını çekin. Gazetenizde bütün dünyaya duyurun.

Ayşe : Niçin?

Oğuz : Ben uzaylıyım. Kimse bana inanmıyor. Dünyayı büyük bir tehlike bekliyor. Uzaylılar dünyayı ele geçirecek. Bu tehlikeyi bütün dünyaya duyurmamız gerek. Şimdi lütfen içeri girin. İşin İskender'e heykeli ve büstü.

Maria : Çok güzel bir heykel.
 Hakan : Bu heykel nasıl yok olacak?
 Oğuz : Bana inanmıyorsunuz, biliyorum.
 Maria : Ben size inanıyorum. Budi nerede?
 Oğuz : Budi otelde. Gülnaz Hanımla birlikte.
 Hakan : Haydi, heykeli yok ediniz!
 Oğuz : Şimdi heykele bakınız. Fotoğraf makinanız hazır mı?

Ayşe : Evet, hazır.
 Maria : Aaa! Heykel yok oldu.
 Oğuz : Iskender'in büstüne bakın.
 Ayşe : Büst de yok oldu.
 Hakan : Buna inanmıyorum.

Maria : Bunu nasıl yaptınız?
 Oğuz : Iskenderin lâhdine gidelim.
 Ayşe : Şimdi bu kocaman lâhit de mi yok olacak?
 Oğuz : Evet, öyle! Lütfen dikkatle bakınız.
 Hakan : Kocaman lâhit yok oldu.
 Ayşe : Müzede eser kalmayacak.
 Maria : Bunu nasıl yapıyorsunuz?
 Bekçi : Hey! Orada neler oluyor?
 Oğuz : Müzenin bekçisi geliyor. Ben gidiyorum.
 Ayşe : Oğuz yok oldu.
 Mari : Biz şimdi ne yapacağız?
 Bekçi : Aman Tanrım! Lâhit yok! Lâhit nerede?
 Hakan : Bilmiyoruz. Bir adam hepsini yok etti.
 Bekçi : Bir adam hepsini yok mu etti? Siz bunu polise anlatın. Lütfen benimle gelin.
 Bekçi : Üç tane tanık var.
 Polis : Ben bir bakayım. Bunlara göz kulak ol.
 Hakan : Bizimle hiç ilgisi yok.
 Bekçi : Durun bir dakika kardeşim.
 Polis : Kardeşim niye beni meşgul ediyorsunuz? Her şey yerli yerinde duruyor. Hiçbir şeyin gittiği yok.
 Hakan : Gidebilir miyiz?
 Polis : Bırak bunları gitsinler.

Topak ile Çalçene Geliyor

Dilek, köpeğini ve papağanını Elif'e bıraktı ve Enver'le Türkiye gezisine çıktı. Elif, Topak ve Çalçene'yi eve getirdi. Kapıyı çaldı. Babaanne kapıyı açtı. Topak hemen içeri girdi. Çalçene, Elif'in elindeki kafeste bağınmaya başladı:

Çalçene : Enver!... Enver!... Dilek!... Dilek!...
 Babaanne : Gürültücüler geldi. Kapıdan girdiler, hemen ses yapmaya başladılar.
 Büyükbaba : Bu gürültü rahatsız etmez hanım.
 Elif : Babaanneciğim, sen bunları istemiyorsun. Beni odama götürüyüm.

Büyükbaba : Bırakın tartışmayı. Bunların karınları aç. Önce karınlarını doyuralım.
 Çalçene : Açım!... Açım!... Açım!...

10A Bursa'da

Enver ile Dilek Bursa'ya gelirler. Enver, arabadan fotoğraf çantasını alır. Dilek'le birlikte saat kulesine ve Osman Gazi'nin Türbesine doğru giderler.

Dilek : Bursa buradan çok güzel görünüyor.

Enver : Burası Osmanlıların ilk başkenti. Hayatım, Türkler Bursa'yı ne zaman aldılar?

Dilek : Türkler, 1071 yılında Asya'dan geldiler ve Anadolu'ya yerleştiler. 1326 yılında Bursa'yı aldılar başkent yaptılar.

Enver : Sonra da Büyük Osmanlı İmparatorluğunu kurdular.

Dilek : Evet... Evet.

Enver : Burada işimiz bitti. Gel şimdi, Osman Gazi'nin ve Orhan Gazi'nin türbelerini gezelim.

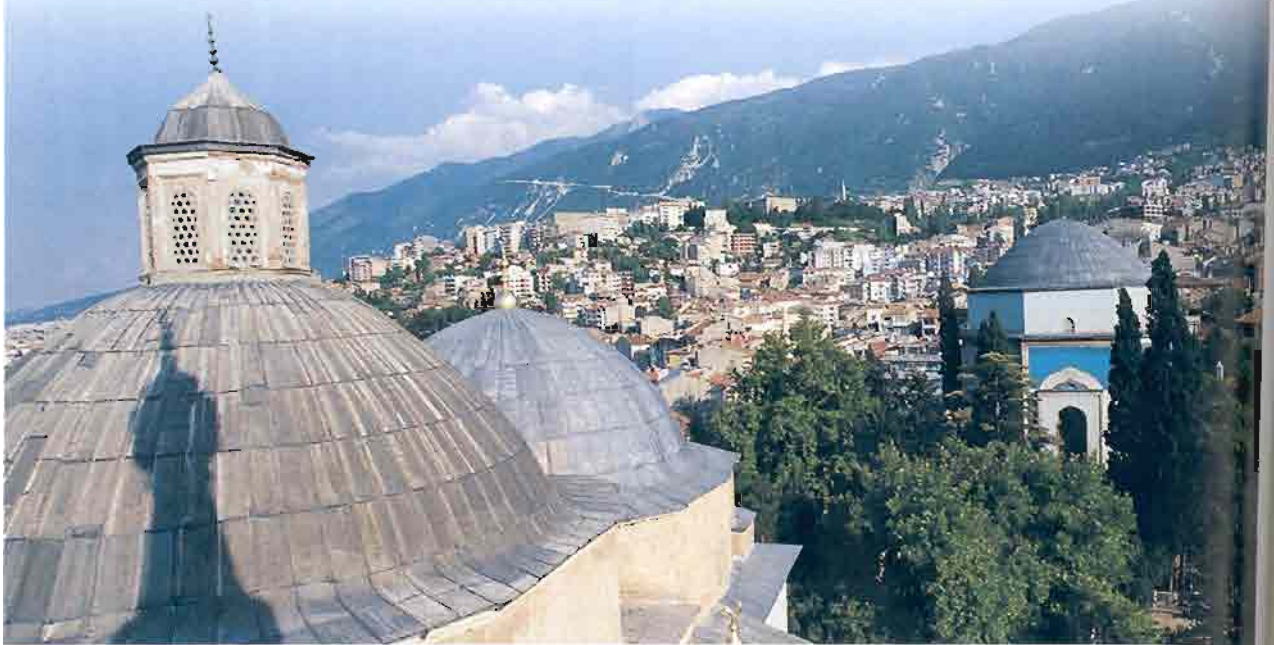
Dilek : Tarihte üç büyük imparatorluk var: Osmanlı İmparatorluğu, Hun İmparatorluğu ve Bizans İmparatorluğu... Bu üç imparatorluktan ikisini Türkler kurdu. Osmanlı İmparatorluğu tam 600 yıl yaşadı.

Enver : Çok bilen tarih öğretmenimiz konuştular.

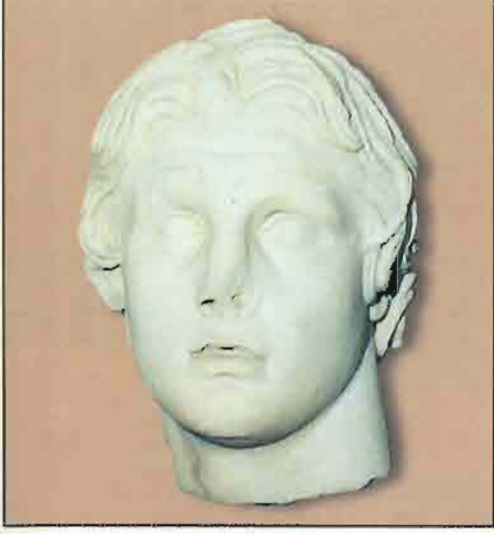
Dilek : Üniversitede dört yıl boşuna sanat tarihi okumadık Enver Bey...

Enver : 600 yıl yaşayan büyük bir imparatorluğun kurucusunun mezarı, onun büyüklüğünün yanında küçük bile sayılır.

Dilek : İnsanlar küçüktür, ama yaptıkları işler büyüktür.

Büyük İskender

İskender'in büstü Türkiye'de Bergama'da bulunmuştur.

İskender M.Ö. 334'te ilk kez Anadolu'ya savaş açtı. Truva kentine geldi. Ege ve Akdeniz kıyılarında pek çok kenti ele geçirdi. Ankara yakınlarında bulunan Gordion kentine gitti. Burada ünlü Gordion düğümünü çözdü. Bütün Anadolu'yu fethetti. Antakya yakınlarında Pers Kralı Darius'u yendi. Darius kaçtı. İskender İran'ı da fethetti ve Darius'un kızı ile evlendi. Doğu ve Batı kültürünü kaynaştırmak için çalıştı. Askerlerine İranlı kadınlarla evlenmelerini emretti.

İskender, Anadolu'dan sonra Suriye, Filistin, Mısır, Libya gibi ülkeleri fethetti. Mısır'da ünlü İskenderiye kentini kurdu ve kendisini firavun ilân etti. Daha sonra Batı Türkistan'ı, Afganistan ve Pakistan'ı fethetti. Babil'de M.Ö. 323 yılında 33 yaşında öldü. İskender çok kısa yaşadı. Ama bu kısa zaman içinde çok büyük işler başardı. Bu nedenle ona Büyük İskender adı verildi.

Büyük İskender M.Ö. 356'da doğdu. Asıl adı Aleksandras'tır. Babası Makedonya Kralı II. Filippos'tur.

İskender, 13 yaşında Aristo'nun öğrencisi oldu. Aristo'nun yanında iyi bir eğitim gördü. 20 yaşında kral oldu.

Ders 10

Dilbilgisi

Eylem Çekimleri

Şimdiki zaman	Belirli geçmiş zaman	İstek kipi	Gelecek zaman
yazıyorum	yazdım	yazayım	yazacağım
yazıyorsun	yazdın	yazasın	yazacaksınız
yazıyor	yazdı	yaza	yazacak
yazıyoruz	yazdık	yazalım	yazacağız
yazıyorsunuz	yazdınız	yazasın	yazacaksınız
yazıyorlar	yazdılar	yazalar	yazacaklar

- Şimdiki zaman** : Maria mektup yazıyor.
Belirli geçmiş zaman : Maria mektup yazdı.
İstek kipi : Anneme mektup yazayım.
Gelecek zaman : Maria mektup yazacak.

Karşılaştırma Sıfatları

- büyük ev → daha büyük ev → en büyük ev
iyi insan → daha iyi insan → en iyi insan
küçük masa → daha küçük masa → en küçük masa
güzel bahçe → daha güzel bahçe → en güzel bahçe
yüksek bina → daha yüksek bina → en yüksek bina

güçlü adam

daha güçlü adam

en güçlü adam

Kişi Adılları ve Ad Durum Ekleri

Yalın durum	ben	sen	o	biz	siz	onlar
Belirtme durumu	beni	seni	onu	bizi	sizi	onları
Yönelme durumu	bana	sana	ona	bize	size	onlara
Kalma durumu	bende	sende	onda	bizde	sizde	onlarda
Çıkma durumu	benden	senden	ondan	bizden	sizden	onlardan
Tamlayan durumu	benim	senin	onun	bizim	sizin	onların
Eşitlik durumu	bence	sence	onca	bizce	size	onlarca

Ayşe	beni	görmek istiyor.	Onu	çok seviyorum.	Bizi	iyi tanıyorsunuz.
Murat	bana	kalemi veriyor.	Ona	mektup yazdım.	Bize	ne zaman geliyorsunuz?
Bugün	bende	para var.	Onda	para var.	Bizde	ne kadar kalacaksınız?
Müdür	benden	ne istiyor?	Ondan	kalem istedim.	Bizden	çok para istiyorsunuz.
	Benim	babam öğretmen.	Onun	saçları çok güzel.	Bizim	araba çok güzel.
	Bence	bu gömlek çok güzel.	Onca	hava hoş.	Bizce	bu iş çok iyi.

Alıştırılmalar

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Müzeye kimler gidiyor?
2. Saatler niçin değişiyor?
3. Oğuz müzede neler yapıyor?
4. Oğuz niçin kayboluyor?
5. Büyük İskender kaçınıcı yüzyılda yaşadı?
6. Büyük İskender kim ile evlendi?

2. Lütfen tamamlayınız.

Hakan, Maria ve Ayşe saat 12'..... müze..... gittiler. Oğuzlar onlar..... müze..... bahçesi..... karşıladı. Onlara bir saat geç kal..... dedi. Hakan, Maria ve Ayşe saatleri..... baktılar. Saatleri 18:00'i gösterdi. Oğuz güldü ve saatler..... yeniden 17.00 yaptı. Sonra hepsi müzeye gir..... Oğuz İskender'..... heykel....., İskender'..... büstü..... ve İskender'..... lâhdi..... yok etti. Müze bekçi..... onlar..... doğru koştu. "Orada neler oluyor" diye sor..... Oğuz kayboldu. Müze bekçi..... Hakan, Maria ve Ayşe'..... tutukladı.

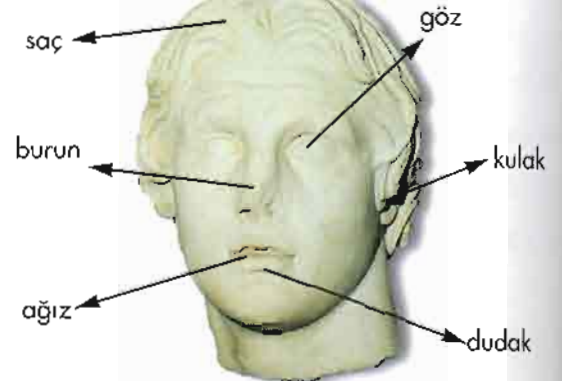
3. Lütfen çekim eklerini tamamlayınız.

Şimdiki zaman	Belirli geçmiş zaman	Gelecek zaman	İstek kipi
Ben alıyorum	aldım	alacağım	alayım
Sen al.....	al.....	al.....	al.....
O al.....	al.....	al.....	al.....
Biz al.....	al.....	al.....	al.....
Siz al.....	al.....	al.....	al.....
Onlar al.....	al.....	al.....	al.....

4. Lütfen belirtili ad tamlaması yapınız.

1. İskender + göz İskender'in gözü
2. İskender + burun
3. İskender + kulak
4. İskender + dudak
5. İskender + saç
6. İskender + ağız

5. Lütfen karşılaştırma sıfatlarını yazınız.

yüksek	dağ	daha yüksek	dağ	en yüksek	dağ
.....	kız		kız		kız
.....	ağaç		ağaç		ağaç
.....	çocuk		çocuk		çocuk
.....	öğrenci		öğrenci		öğrenci
.....	insan		insan		insan

6. Lütfen cevap veriniz.

Bomba nerede?

Bisiklet nerede?

Köpek nerede?

Ütü nerede?

.....

7. Lütfen kişi adılarını kullanınız.

Bugün okulda Ahmet'i gördüm. → Bugün okulda onu gördüm.

1. Ahmet, Çiğdem'i çok seviyor.
2. Komiser, Oğuz'u tanımıyor.
3. Komiser, Hakan'a inanmıyor.
4. Hakan'ın bir arabası var.
5. Oğuz, Hakan ve Maria'ya telefon etti.
6. Berna, Komisere her şeyi anlattı.

- Ahmet çok seviyor.
- Komiser tanımıyor.
- Komiser inanmıyor.
- O bir arabası var.
- Oğuz, telefon etti.
- Berna her şeyi anlattı.

8. Lütfen tamamlayınız.

- Komiser, beni arıyor.
- Komiser, sen.... arıyor.
- Komiser, o.... arıyor.
- Komiser, biz.... arıyor
- Komiser, siz.... arıyor.
- Komiser, onlar.... arıyor.

- Bende kalem var.
- Sen.... kalem var.
- O..... kalem var.
- Biz.... kalem var.
- Siz.... kalem var.
- Onlar.... kalem var.

Büyük Haber

Müdür : Ne oldu Ayşe Hanım? Çok heyecanlısınız?

Ayşe : Çok önemli şeyler oldu. Uzaydan gelen adamın fotoğraflarını çektim.

Müdür : Gerçekten mi? Gel, şöyle otur. Anlat bakalım.

Ayşe : Bu sabah 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamalarına gittim. Sonra saat 11'de Dolmabahçe Sarayının önünde Hakan ve Maria ile buluştum. Birlikte İstanbul Arkeoloji Müzesine gittik. Sonra saat tam 17'de Oğuz'la, yani uzaylı adamla buluştuk. Bize küçük bir saat değiştirme numarası yaptı. Sonra müzeye girdik. Bir el işaretleriyle İskender'in heykelini, büstünü ve lâhdini yok etti.

Müdür : Gerçekten mi? İnanılmaz bir olay.

Ayşe : Evet, inanılmaz bir olay. Ama hepsinin fotoğraflarını çektim. Adamda insanüstü güçler var.

Müdür : Bu filmi hemen banyoya ver. Bu, büyük bir haber. Bu haberi yarınki gazeteye manşet yapalım.

Ayşe : Saat 14'te Kapadokya'ya gidiyorum.

Müdür : Evet, hemen şu uçan daire konusunu araştır. Bize Kapadokya'dan telefon eden adam kimdi?

Ayşe : Ahmet Yiğit.

Müdür : Tamam, sen Ahmet Yiğit'i bul ve beni hemen ara!

Ayşe : Anladım. Ben gidiyorum.

Oğuz : Müdür Bey, şapkanızı getirdim.

Müdür : Siz kimsiniz? Hiçbir şey görmüyorum.

Oğuz : Bu akşam televizyonda saat 20 haberlerini izleyin. Beni orada görürsünüz. Şimdilik hoşça kalın.

Müdür : Siz bir şey gördünüz mü?

Ayşe : Hayır, görmedim. Ama bu ses Oğuz'un sesi.

Müdür : Uzaydan gelen adamın sesi mi?

Ayşe : Evet, onun sesi. Bu akşam televizyonu izleyelim. Onu siz de görürsünüz.

Truva

Enver : Dilek.

Dilek : Lütfen bırak şunu. Benim değil tarihi yerlerin fotoğraflarını çekeceksin.

Enver : Burası çok etkiledi seni. Truva kraliçesi gibisin.

Dilek : Tarihin en ünlü güzellik yarışması Truva'da yapıldı.

Enver : Tahta at bir güzel yüzünden yapıldı, değil mi?

Dilek : Paris güzel Helen'i Truva'ya kaçırdı. Bu nedenle Akalılarla Truvalılar arasında tam 10 yıl süren bir savaş başladı. Sonunda Akalılar bir tahta at yaptılar içine en iyi askerlerini saklayıp...

Enver : Öykünün gerisini hatırlıyorum. Truvalılar savaş bitti sandılar. Sonra tahta atı kaleden içeri aldılar, gece yarısı askerler tahta atın içinden çıkıyor, kalenin kapısını açıyorlar ve Akalılar kazanıyor.

Dilek : 3000 yıl önce yaşam cıvı cıvıldı burada. Çocuklar, kadınlar, gençler, erkekler onların seslerini duyuyorum sanki. Şurada bir şey parlıyor.

Enver : Bir yüzük bu.

Dilek : Çok eski bir şeye benziyor.

Enver : Sihirli gibi, baksana parlıyor.

Dilek : Çıkmıyor... Parmağımdan çıkmıyor.

Enver : Tamam, tamam... Endişelenme, bir şey yaparız, sabunlu suyla çıkarırız.

Dilek : Doğrusu yüzük de çok güzel, çıkarmak da istemiyorum.

Enver : Ama yetkililere teslim edeceğiz.

Dilek : Bu saatte yetkili birisini bulamıyoruz.

Enver : Aaa... Gördün mü yine parladı.

Dilek : Aaa... evet.

Enver : Çok geç olmadan kalkalım.

Dilek : Yüzüğü ne yapacağız?

Enver : Onu sonra düşünürüz.

11A Elif ile Köksal Yemekte

Yıllar sonra Elif ile Köksal yemeğe çıktılar. Birlikte güzel bir lokantaya gittiler. Eski günleri hatırladılar, sohbet ettiler. Elif, hayvan sevgisinden, Topak ve Çalçene'den söz etti. Babaannenin hayvanları sevmemesinden yakındı.

Elif : Dilek'e hayır demedim. Topak ile Çalçene'yi eve getirdim. Ama babaannem bana kızdı.

Köksal : Ben de hayvanları çok seviyorum. Onları bana bırak. Bizim evde sorun yok.

Elif : Teşekkür ederim.

Köksal : Annen, baban Tokyo'da ne kadar kalacaklar?

Elif : Son yılları... Bu yıl temmuzda Türkiye'ye dönecekler.

Köksal : Yaşlılarla oturmak senin için zor olmuyor mu?

Elif : Babam diplomat. Bu nedenle genellikle annemle yurt dışına gidiyorlar. Ben babaannemin ve büyükbabamın yanında kalıyorum. Beni onlar büyüttüler. Onları çok seviyorum. Babaannem biraz üzerime geliyor. Ama büyükbabam çok anlayışlıdır. Çağdaş düşünceye sahiptir.

Köksal : Anneler, babalar, hep bizi çocuk zannederler. Benim annem de öyle. Beni hâlâ çocuk sanıyor.

Elif : Senin bir kızkardeşin var değil mi?

Köksal : Evet, adı Burcu. Üniversiteye hazırlanıyor. Benim büroya uğrar mısın?

Elif : Tabii uğrarım.

11B Pazar Spor

Köksal yemekten çok mutlu ayrıldı. İçinde güzel duygular vardı. Elif çok güzel bir kız, iyi bir arkadaşı. Ertesi gün büroya geldi. Berna merak içindeydi. Ona Elif hakkında sordular. Köksal, bütün konuşmaları anlattı. Berna, Elif'i kışkırttı. Köksal'a sitemle:

— Biz burada akşama kadar masa başında çalışıyoruz. Sen, yemeklerde vakit geçiriyorsun, dedi.

Köksal, Berna'nın ilgi beklediğini ve Elif'i kışkırttığını anladı. Kısa bir sessizlikten sonra Berna, Köksal'a pazar günü kütüphaneye gitmeyi teklif etti. Köksal bu teklifi kabul etti ve iki mimar pazar günü spor yapmaya karar verdiler.

11C Babaannenin Hayvan Sevgisi

Hayvanlar insanların en yakın dostudur. Bazı insanlar hayvanları sevmeyi. Ama onları yakından tanıyınca düşünceleri değişir. Hayvanları sevmeye başlarlar. Topak ile Çalçene, Elif'in evine geldikten kısa bir süre sonra babaanne onlara alışır. Topak ile Çalçeneyi sevmeye başlar. Bir akşam evde şöyle konuşurlar:

Babaanne : Bir şey mi istiyor kızım?

Elif : Evet babaanne. Herhalde karnı açıldı. Ben şimdi onu doyururum.

Büyükbaba : Ne o Şadiye Hanım, önce onları sevedin. Bakıyorum şimdi sen de seviyorsun.

Babaanne : Sevilmecek gibi değil ki... Baksana şunun güzelliğine. Yalnız çok havlıyor.

Büyükbaba : Canım, Topak eve yeni alışıyor. Bir süre sonra havlamaz.

11D Lastik Patlıyor

Enver ile Dilek Bursa'dan ayrılırlar. Truva'ya giderler. Ancak polis, bir ihbar alır. Eski eser kaçakçıları eski eserlerin önce fotoğraflarını çekip, sonra onları yurt dışına çıkarmaktadır. Müdür, Enver'in eski eser kaçakçılarıyla ortak çalışmasından şüphelenir. Ahmet ve Zuhul adında iki sivil polis memurunu onları takip etmeleri için görevlendirir.

Enver ile Dilek Truva'ya geldikten sonra Truva yakınlarında bir otelde kalırlar. Bergamaya gitmek isterler fakat kötü bir sürpriz ile karşılaşırlar.

Enver : Bu lastik patlak, Allah Allah... Arka lastik de potlak.

Dilek : Nasıl olur Enver? İki lastik aynı anda patlar mı?

Enver : Bilmiyorum. Patlamaması lâzım.

Dilek : Ne yapacağız şimdi?

Enver : Bir yedek lastik var ama öbür lastiği ne yapacağız? Ben otele bakayım, belki bir pompa buluruz.

Enver : Arabamın iki lastiği birden inik, bu nasıl olur acaba?

Görevli : Bilmiyorum efendim. Ben sabaha kadar bura daydım, hiçbir şey görmedim.

Enver : Bu yakınarda lastikçi var mı ya da bir pompa bulabilir miyiz?

Görevli : Lastikçi beş kilometre ilerde. Pompamız da yok.

Ahmet : Günaydın, geçmiş olsun, lastiğiniz patladı galiba.

Enver : Evet, iki lastik birden patladı. Yedek bir lastiğim var, ama ikinci bir lastiğe ya da pompaya ihtiyacım var.

Ahmet : Benim lastiği alabilirsiniz.

Enver : Ya, öyle mi? Çok sevinirim. Ücreti ne ise öderim.

Ahmet : Nereye gidiyorsunuz?

Enver : Bergama'ya.

Ahmet : Biz de Bergama'ya gidiyoruz. Yol üstünde bir lastikçi bulur, lastikleri yaptırıp devam ederiz.

Enver : Harika! Çok teşekkür ederim.

Ahmet : Bir şey değil.

Ders 11

Dilbilgisi

Geniş zaman: -r (-ar, -er -ır, -ir, -ur, -ür)

Geniş zaman, bir işin her zaman yapıldığını bildirir. Geniş zaman genellikle geçmiş zaman, şimdi-ki zaman ve gelecek zamanı kapsar, alışkanlık olan eylemleri de anlatır.

	gelmek	gelmemek	yazmak	yemek
Ben	gel- ir -im	gel- me -m	yaz- ar -ım	ye- r -im
Sen	gel- ir -sin	gel- mez -sin	yaz- ar -sın	ye- r -sin
O	gel- ir	gel- mez	yaz- ar	ye- r
Biz	gel- ir -iz	gel- me -yiz	yaz- ar -ız	ye- r -iz
Siz	gel- ir -siniz	gel- mez -siniz	yaz- ar -sınız	ye- r -siniz
Onlar	gel- ir -ler	gel- mez -ler	yaz- ar -lar	ye- r -ler

Son sesi ünlü olan eylemlerden sonra geniş zaman eki -r olur: *uyurum, okurum, söylerim...* gibi. Geniş zaman eki -er ünlü uyumuna uyar: *bakar, çeker, kalır, gelir, durur, görür...* gibi.

İnsanlar doğar, büyür ve ölürler.
Her zaman sağlığıma çok dikkat ederim.
Akşamları erken yatarım.
Sabahları erken kalkarım.
Her gün süt içerim, meyve yerim.
İçki içmem, sigara içmem.
Hasan kitap okumaz.

Soru Biçimi

Siz çay içmez misiniz?
Siz her gün yürümez misiniz?
Sen çok kitap okumaz mısın?
Sen spor yapmaz mısın?
Onlar gazete okumazlar mı?
Onlar akşamları erken uyumazlar mı?

Atasözlerinin çoğu geniş zamanla anlatılır:

Büyük balık, küçük balığı yutar.
Dost acı söyler.
Vücut kocar, gönül kocamaz.
Veren eli kimse kesmez.
Arpa eken, buğday biçmez.
Eski düşman dost olmaz.
Ölümü gören hastalığa razı olur.
Zorla güzellik olmaz.

İşaret Adılları ve Ad Durum Ekleri

Ad Durumları	Tekil			Çoğul		
Yalın durum	bu	şu	o	bunlar	şunlar	onlar
Belirtme durumu	bunu	şunu	onu	bunları	şunları	onları
Yönelme durumu	buna	şuna	ona	bunlara	şunlara	onlara
Kalma durumu	bunda	şunda	onda	bunlarda	şunlarda	onlarda
Uzaklaşma durumu	bundan	şundan	ondan	bunlardan	şunlardan	onlardan
Tamlayan durumu	bunun	şunun	onun	bunların	şunların	onların

Tekil

- Kalemi alıyorum. → *Bunu alıyorum.*
 Üzüme bakıyorum. → *Buna bakıyorum.*
 Kutuda kalem var. → *Bunda kalem var.*
 Elmadan istiyorum. → *Bundan istiyorum.*
 Uçağın penceresi. → *Bunun penceresi.*
- Kitabı bana verin. → *Şunu bana verin.*
 Arabaya bir bakın. → *Şuna bir bakın.*
 Kutuda kalem var. → *Şunda kalem var.*
 Muzdan istiyorum. → *Şundan istiyorum.*
 Arabanın tekeri. → *Şunun tekeri.*
- Masayı getirin. → *Onu getirin.*
 Kadına para verin. → *Ona para verin.*
 Adamda silâh var. → *Onda silâh var.*
 Elmadan istiyorum. → *Ondan istiyorum.*
 Ali'nin arabası. → *Onun arabası.*

Çoğul

- Kalemi ve defteri alıyorum. → *Bunları alıyorum.*
 Üzüme ve kiraza bakıyorum. → *Bunlara bakıyorum.*
 Kutuda ve bavulda kalem var. → *Bunlarda kalem var.*
 Elma ve portakaldan istiyorum. → *Bunlardan istiyorum.*
 Uçak ve arabanın pencereleri. → *Bunların pencereleri.*
- Kitabı ve defteri bana verin. → *Şunları bana verin.*
 Arabaya ve eve bir bakın. → *Şunlara bir bakın.*
 Kutuda ve bavulda kalem var. → *Şunlarda kalem var.*
 Muz ve karpuzdan istiyorum. → *Şunlardan istiyorum.*
 Arabanın ve uçağın tekerleri. → *Şunların tekerleri.*

Alıştırırmalar

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Müzede hangi eserler yok oluyor?
2. Oğuz televizyonda ne zaman konuşacak?
3. Truva savaşı kaç yıl sürdü?
4. Truvalılar ne zaman yaşadılar?
5. Truva nerededir?
6. Dilek, Truva'da ne buluyor?
7. Elif'in anne ve babası neredeler?
8. Kimler pazar günü spor yapıyorlar?

2. Lütfen olumsuz yapınız.

Sabahları erken kalkarım. → Sabahları erken kalkmam.

1. Sabahları jimnastik yaparım.
2. Akşamları erken uyurum.
3. Her gün yürüyüşe çıkarım.
4. Geceleri gazete okurum.
5. Akşamları çok yemek yerim.
6. Hafta sonları pikniğe giderim.

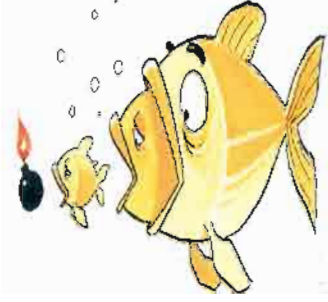

	Şimdiki zaman	Belirli geçmiş zaman	Gelecek zaman	Geniş zaman	İstek kipi
Ben	alıyorum	aldım	alacağım	alırım	alayım
Sen	al.....	al.....	al.....	al.....	al.....
O	al.....	al.....	al.....	al.....	al.....
Biz	al.....	al.....	al.....	al.....	al.....
Siz	al.....	al.....	al.....	al.....	al.....
Onlar	al.....	al.....	al.....	al.....	al.....

1. Lütfen soru cümlesine çeviriniz.

Büyük balık, küçük balığı yutar → *Büyük balık, küçük balığı yutar mı?*

1. Dost acı söyler.
2. Eski dost düşman olmaz.
3. Veren eli kimse kesmez.
4. Hakan her gün spor yapar.
5. Filozoflar her şeyi bilirler.
6. İnsanlar doğar, büyür, ölürlər.
7. İnsanlar her şeyi bilmez.
8. Hasan hiç spor yapmaz.

5. Lütfen ad durum eklerini tamamlayınız.

Bu.... Hakan'dan aldım. → *Bunu Hakan'dan aldım.*

Bu.... Mehmet'ten aldım.	Şu.... buraya getirin.
Bu.... ilgi duyuyorum.	Şu.... para verin.
Bu.... para ver.	Şu.... silâh var.
Bu.... bir tane alıyorum.	Şu.... iki kilo istiyorum.
Bu.... penceresi küçük.	Şu.... boyası çok güzel oldu.

6. Lütfen ad durum eklerini tamamlayınız.

Hangisini alıyorsun? → *Bunu alıyorum.*

1. Hangisini istiyorsun?	Şu.... istiyorum.
2. Hangisinden alıyorsun?	Şu.... alıyorum.
3. Kalemı kime verdin?	Kalemı o.... verdim.
4. Neleri almak istiyorsun?	Şu.... almak istiyorum.
5. Muz ve elma istiyor musun?	Hayır, şu.... istiyorum.
6. Bu adamda ne var?	O adam.... silâh var.
7. Ayşe'nin arabası nerede?	O.... arabası evin önünde duruyor.
8. Müdürün şapkası nerede?	O.... şapkasını Oğuz aldı.

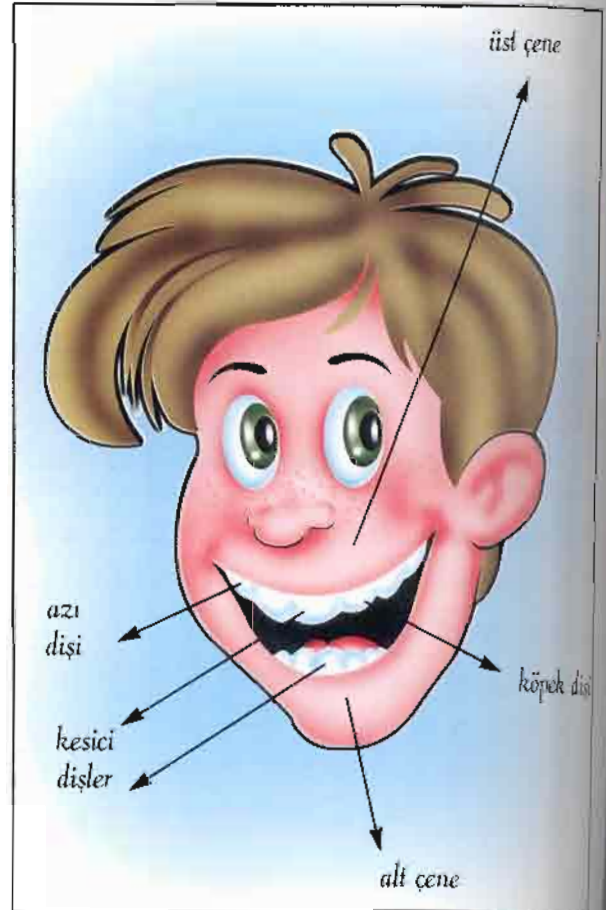
Ders 1 2

Dişçide

- Doktor : Hangi dişiniz ağrıyor?
- Nermin : Alttaki dişim ağrıyor.
- Doktor : Alttaki hangi dişiniz?
- Nermin : Sağ alttaki.
- Doktor : Evet, sağ alttaki dişinizde çürük var. Bu dişinizi çekeceğiz.
- Nermin : Yapmayın doktor bey, o kadar kötü mü? Dolgu olmaz mı?
- Doktor : Artık çok geç, bu diş iyice çürümüş. Niçin bize daha önce gelmediniz?
- Nermin : Diş çektirmekten korkuyorum. Bunun için size gelmedim.
- Doktor : Üstteki dişlerinizde de çürükler var.
- Nermin : Evet, sol üstte bir dişim ağrıyor.
- Doktor : Bu dişin durumu fena değil.
- Nermin : Bu dişe dolgu olur mu?
- Doktor : Evet, bu dişe dolgu olur. Ama alttaki dişinizi çekeceğiz.

- Nermin : Ne yapalım, başa gelen çekilir.
- Doktor : Dişlerinizi her gün fırçalar mısınız?
- Nermin : Evet, her gün fırçalarım.
- Doktor : Dişlerinizi yukardan aşağı, aşağıdan yukarı doğru fırçalayın. Böylece dişleriniz daha temiz olur.
- Nermin : Peki doktor bey dikkat ederim.
- Doktor : Şimdi diş etinize bir iğne yapacağım. Hiçbir acı duymayacaksınız. Lütfen iyice koltuğa yaslanın, rahat edin.
- Nermin : İğne acıtır mı?
- Doktor : Hayır, hiç acıtmaz. Hiçbir ağrı duymayacaksınız. Her şey çok kolay olacak.

Topak Kayboluyor

Elif arabayla Köksal'ın bürosuna gelir. Arabada Topak da vardır. Ama Topak'ı, Köksal'ın bürosuna götürmek istemez. Onu arabada yalnız bırakır. Köksal'ın bürosuna gider. Köksal, Elif'i görünce çok sevinir. Ona çay, kahve ikram eder. Elif içmez. Arabada Topak'ı fazla yalnız bırakmak istemez. Köksal bu soruna bir çözüm bulur. Topak'ı büroya getirmeye karar verir. Böylece Elif'le uzun süre sohbet etmek ister. Elif ile Köksal bürodan çıkarlar. Topak'ı almak için Elif'in arabasına gelirler. Ama Topak'ı bulamazlar. Arabanın her tarafını ararlar, Topak yoktur. Elif ne yapacağını bilemez. Çok üzülür. Köksal ile Elif büroya yeniden dönerler. Düşünüp ne yapacaklarına karar vermeye çalışırlar. Bu sırada Elif'in cep telefonu çalar.

Elif : Merhaba Dilek.

Dilek : Dün Truva'da bir yüzük buldum. Parmağıma taktım. Şimdi yüzük parmağımdan bir türlü çıkmıyor. Bu sabah da arabanın iki lastiği birden indi. Dur bakalım bu yolculukta daha neler gelecek başımıza. Bizim yaramazlar nasıllar, Topak ile Çalçene seni çok üzüyorlar mı?

Elif : Hayır, beni üzmüyorlar. İkisi de iyiler.

Dilek : Sen iyi misin? Sesin bir tuhaf geliyor.

Elif : Ben iyiyim. Ben seni sonra ararım.

Köksal : Kim arıyor?

Elif : Dilek, Truva'dan arıyor. Topak ile Çalçene'yi soruyor. Ben ne yapayım şimdi? Topak kayboldu. En yakın arkadaşına yalan söylemek zorunda kaldım.

Köksal : Merak etme! Topak'ı nasıl olsa buluruz.

Elif : Saat on bir. Büyükbabamı aramam gerekiyor.

Köksal : Haydi ara. Seni merak etmesin.

Elif : Alo Büyükbaba, kusura bakma. Seni aramadım. Topak kayboldu. Köksal'la birlikte onu arıyoruz. Tamam büyükbaba, ben seni daha sonra ararım. Şimdilik hoşça kal.

Dilek Merak Ediyor

Enver arabanın lastiklerini yaptırır. Dilek'in yanına gelir. Dilek biraz telaşlıdır. Elif'le yaptığı konuşmadan habersiz otur. Topak ile Çalçene'yi merak eder.

Enver : Hayrola hayatım neyin var?

Dilek : Demin Elif'i aradım, ben seni sonra ararım dedi ve kapattı telefonunu.

Enver : Uygun değildir.

Dilek : Sesi bir garipti. Meraklandım şimdi

Enver : Merak etme hayatım. Sanki ilk defa mı hayvanları ona bırakıyoruz.

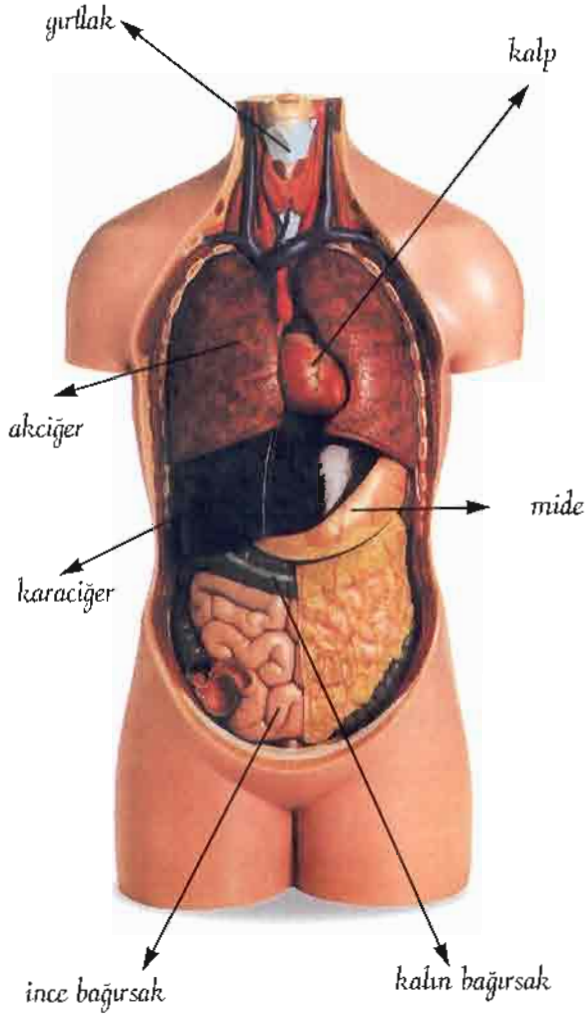
Dilek : Ben Elif'i tanırım sesi bir garipti.

Enver : Yoktur bir şey. Haydi gidiyoruz.

Dilek : Yüzüğü ne yapalım?

Enver : Truva'ya şimdi dönemeyiz. Daha sonra Bergama müzesine veririz.

12A Genç Hasta

Doktor : Evet anlatın bakalım, neyiniz var?

Hasta : Biraz başım ağrıyor kendimi hâlsiz hissediyorum. Gözlerim iyi görmüyor. Kulaklarım iyi duymuyor. Dişim ağrıyor. Sağ ayağımda büyük bir ağrı var.

Doktor : Sağlığınıza dikkat eder misiniz?

Hasta : Evet, sağlığıma çok dikkat ederim. Akşamları erken yatarım. Sabahları erken kalkarım. Süt içerim; meyve, sebze yerim. Fazla et yemem. Her gün mutlaka bir saat yürürüm. İçki ve sigara kullanmam.

Doktor : Çok güzel, sizi muayene edelim. Buyrun, lütfen şuraya uzanın. Kalbinizi ve akciğerlerinizi dinleyelim. Sonra bir tansiyonunuza bakalım. Başınızı şu tarafa çevirin.

Doktor : Kalbiniz çok iyi çalışıyor, akciğerler normal.

Hasta : Tansiyonum kaç?

Doktor : Tansiyonunuz on iki. Kaç yaşındasınız?

Hasta : Seksen üç yaşındayım.

Doktor : Tansiyonunuz biraz düşük, ama vücudunuz sağlıklı.

Hasta : Doktor hanım, eşim geçen hafta öldü. Ona çok üzuldüm.

Doktor : İnsanlar doğar, büyür ve ölürlər. Bizler de öleceğiz.

Hasta : Biliyorum doktor hanım. Eşim çok iyi bir insandı. Onun ölümüne çok üzuldüm. Ama ben henüz çok gencim. Vücudum sağlam mı?

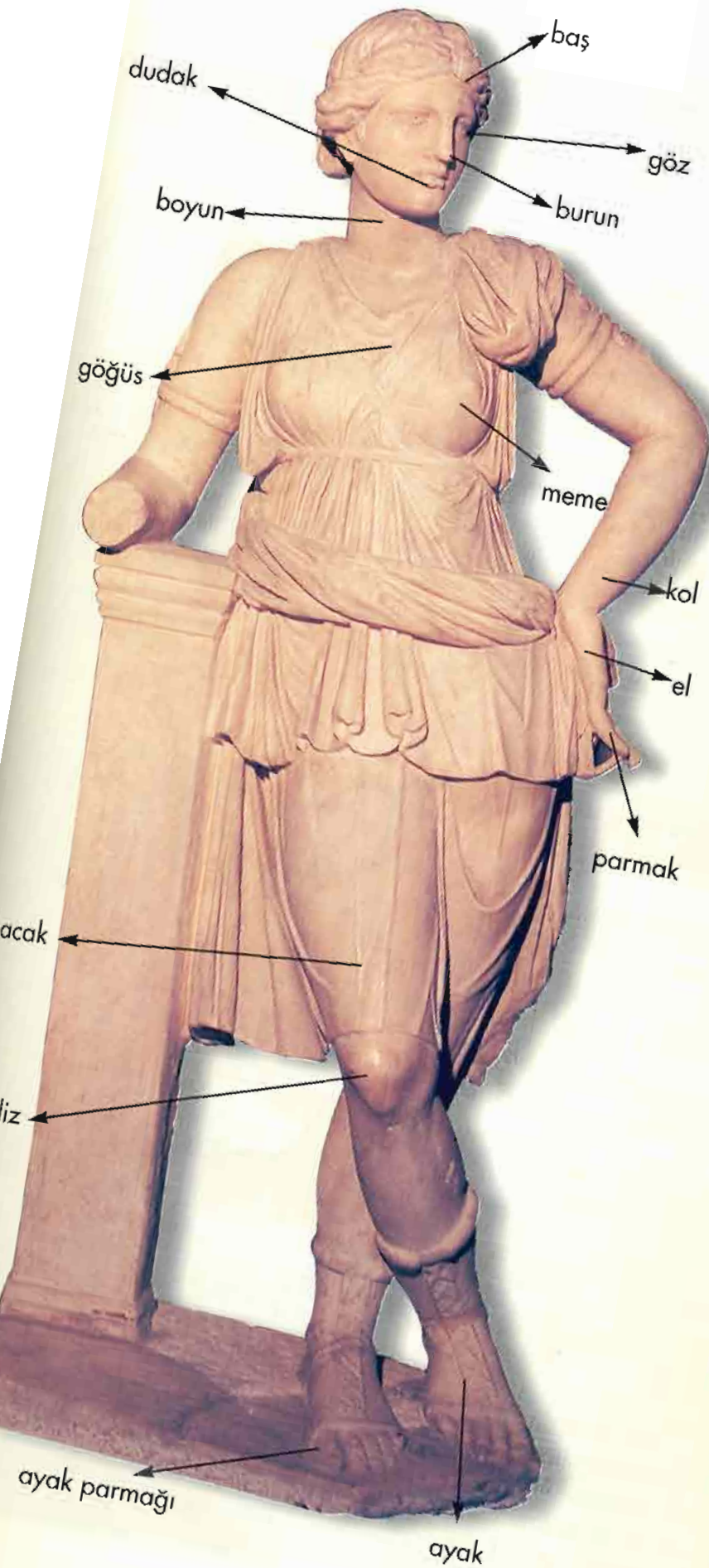
Doktor : Yaşınıza göre çok sağlam. Niçin sordunuz?

Hasta : Doktor hanım, yalnızlık çok zor. Ben yeniden evlenmek istiyorum. Söyleyin bana evleneyim mi?

Doktor : Madem istiyorsunuz, elbette evlenin. Henüz çok genç ve sağlıklısınız.

İnsan Vücudu

Hangi organlar eksik?

Ders 12

Dilbilgisi

Ortaç:Eylemin sıfat olarak kullanılmasına ortaç denir.

Şimdiki Zaman Ortaç: -an (-en)

Bu ekle yapılan ortaçlar şimdiki zaman ve geniş zaman anlamı verir.

gelmek + adam : gelen adam

Uzaydan gelen adam Oğuz'dur.

çalışmak + bayan : çalışan bayan

Gazetede çalışan bayan Ayşe'dir.

oynamak + çocuk : oynayan çocuk

Bahçede oynayan çocuk Hasan'dır.

telefon etmek + adam: telefon eden adam

Kapadokya'dan telefon eden adam Ahmet Yiğit'tir.

Geçmiş Zaman Ortaç: -dık (-dik, -duk, -dük)

Bu ekle yapılan ortaçlar geçmiş zaman anlamı verir.

okumak + kitap : okuduğum kitap

Okuduğum kitap çok güzel.

çekmek + fotoğraf : çektiğim fotoğraf

Çektiğim fotoğrafları komiser istiyor.

sevmek + insan : sevdiğim insan

Sevdiğim insanlarla yaşamak istiyorum.

yaşamak + günler : yaşadığım günler

Seninle yaşadığımız günleri hiç unutmadım.

İlgi eki -ki

tepedeki ev

: tepede bulunan ev

bahçedeki çocuk

: bahçede bulunan çocuk

karşıdaki bina

: karşıda bulunan bina

evdeki kitap

: evde bulunan kitap

müzedeki olaylar

: müzede olan olaylar

gazetedeki haberler

: gazetede yazılan haberler

Ulaç: -p (-ıp, -ip, -up, -üp)

Eylemden türeyen ve belirteç görevini yapan sözcüklere ulaç denir.

Genç adam gazetesini okudu ve yattı.

→ Genç adam gazetesini okuyup yattı.

Oğuz, müdürün şapkasını aldı ve gitti.

→ Oğuz müdürün şapkasını alıp gitti.

Engin çantasını aldı ve okula gitti.

→ Engin çantasını alıp okula gitti.

Kahvaltımı yaptım ve evden çıktım.

→ Kahvaltımı yapıp evden çıktım.

Çocuk süt içti ve uyudu.

→ Çocuk süt içip uyudu.

Ulaç: -madan (-meden)

İyi düşün, küçük balıkları yeme.

→ İyi düşün**meden**, küçük balıkları yeme.

Çok düşün, karar ver.

→ Çok düşünmeden karar verme.

Ayşe kahvaltı yapmadı, işe gitti.

→ Ayşe kahvaltı yapmadan işe gitti.

Resimleri komisere verme, ben bir bakayım.

→ Resimleri komişere ver**meden** ben bir bakayım.

Parayı al, bu işi yap.

→ Parayı **almadan** bu işi yapma.

Ahmet banyo yapmadı, kahvaltı yaptı.

→ Ahmet banyo yapmadan, kahvaltı yaptı.

Alıştırılmalar

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Nermin Hanım nereye gidiyor?
2. Nermin Hanımın dişi çekiliyor mu?
3. Elif, Topak'ı büroya götürüyor mu?
4. Elif niçin üzülüyor?
5. Dilek, Elif'i nereden arıyor?
6. Genç hasta kaç yaşında?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Lütfen boşlukları doldurunuz.

Nermin Hanım.... dişleri ağrıdı. Bir diş doktor..... randevu aldı ve gitti. Diş doktoru, Nermin Hanım.. muayene etti. Sağ alttaki dişler.... birinde çürük vardı. Doktor bu dişi çekmek iste..... Nermin Hanımın sol üst..... dişlerinden biri de çürüktü. Ama bu dişin durum.. çok kötü değildi. Doktor, Nermin Hanım.. bir iğne yap..... Sağ altta.... dişini çekti. Sol üstte.... dişi.... dolgu yaptı.

3. Lütfen -ki ekini kullanarak cevap veriniz.

1. Bahçedeki çocuk kim?
2. Arabadaki adamı tanıyor musun?
3. Gazetedeki haberleri okudun mu?
4. Müzedeki olaylara inanıyor musun?
5. Vitrindeki elbiseyi beğendin mi?
6. Alttaki dişiniz ağrıyor mu?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Lütfen ortaçlı cümle kurunuz.

İstanbul + gelmek + paket + postane + almak → İstanbul'dan gelen paketi postaneden aldım.

1. gazete+okumak+adam+benim+amcam
2. dünya+çalışmak+kadın+sayısı+artmak
3. uyumak+çocuk+benim+oğlum
4. bahçe+oynamak+kız+benim+kızım
5. televizyon+konuşmak+adam+Oğuz
6. İzmir+gitmek+tren+ne zaman+hareket+etmek?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Lütfen ortağı cümlelerle cevap veriniz.

Ağrıyan dişiniz nerede? → Ağrıyan dişim sağ altta.

1. Sizce uzayda yaşayan canlılar var mı?
2. İzmir'den gelen kitaplar nerede?
3. Koltukta oturan adam kim?
4. Top oynayan çocuk nerede?
5. Doktora giden kadın kim?
6. Çürüyen dişiniz var mı?

5. Lütfen ortağı cümle kurunuz.

okumak+kitap+kütüphane+hediye etmek → Okuduğunuz kitapları kütüphaneye hediye ediniz.

1. sevmek + insan + mektup + yazmak
2. çekmek + fotoğraf + albüm + koymak
3. konuşmak + adam + kim?
4. top+oynamak + çocuk + kim?
5. yazmak + kitap + çok güzel
6. dün + gitmek + film + çok güzel

6. Lütfen ortağı cümle kurunuz.

Engin ders çalıştı, bilgisayarla oynadı. → Engin ders çalışıp bilgisayarla oynadı.

1. Ayşe fotoğraf çekti, müdüre verdi.
2. Dilek telefon etti, Elif'le konuştu.
3. Elif arabaya bindi, büroya gitti.
4. Nermin dişine çektirdi, rahat etti.
5. Hakan çay içmedi, kahvaltı yaptı.
6. Yarın telefon et, bize öyle gel.
7. Ahmet kitap okudu, uyudu.
8. Maria yemek yedi, dinlendi.

Ders 13

Bergama'da

Enver : Aman Allah'ım! Bu antik tiyatro ne kadar büyük. Hiç böylesini görmedim.

Dilek : Bu antik tiyatro 56.000 kişilik.

Enver : Ne güzel doğayla iç içe..

Dilek : O zamanlar insanlar doğaya saygılıydı. İnsanlar doğayla bir bütün olarak iç içe yaşarlardı. Bu tiyatro da bu düşüncenin en güzel kanıtı.

Enver : Bu kadar büyük bir tiyatroya sahip olduğuna göre, Bergama çok önemli bir kenti.

Dilek : Bergama, eskiden Roma İmparatorluğu'nun Asya topraklarındaki başkenti idi.

Enver : Haydi gel. Müzeye gidelim.

Dilek : Bekle!.. Geliyorum.

Bergama Müzesinde

- Enver : Müze de çok görkemliymiş.
- Dilek : Şu büstü tanıdın mı?
- Enver : Büyük İskender'in büstü...
- Dilek : Büyük İskender, M.Ö. 433 yılında Anadolu'ya Truva'dan girmiş ve tüm Anadolu'yu işgal etmiş...
- Enver : Uzunlu Oğuz, İstanbul Arkeoloji Müzesindeki İskender büstünü, heykelini ve lâhtini yok etmiş...
- Dilek : Neyse ki burada bir yedeği var. Koca büst, heykel ve lâhit nasıl yok olur? Buna inanmıyorum
- Dilek : Savaş tanrıçası Nike'nin fotoğrafını çekmeyecek misin?
- Enver : Onu da çekip gidelim.
- Dilek : Buradan sonra neresi var?
- Enver : Asklepion... Üç kilometre uzaklıkta.
- Dilek : Uzunlularla ilgili haberi izledim. Bence bir illüz-

yon. Gerçekle bir ilgisi yok.

- Enver : Illüzyon değil. Oğuz denen adam tam bir uzunlu.
- Dilek : Akşam televizyon haberlerini kaçırmayalım...
- Enver : Olur, şimdi Asklepion'a gidelim.

Balkonda Sohbet

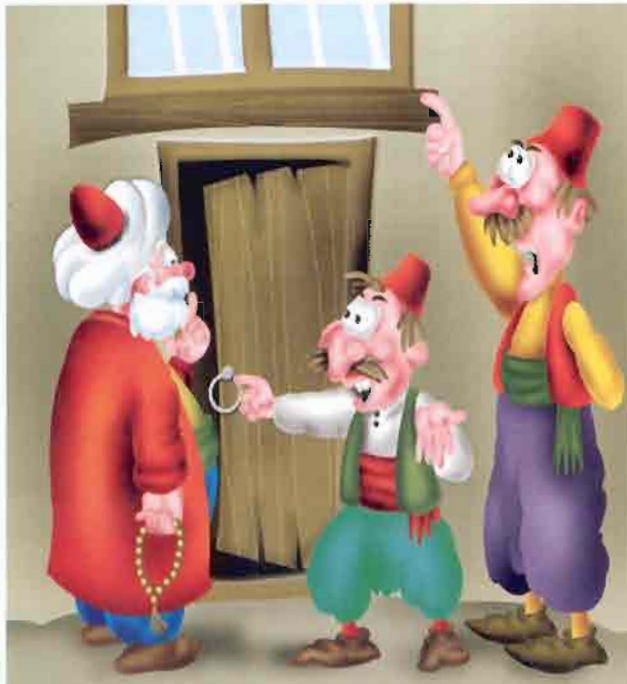
- Büyükbaba : Topak kaybolmuş.
- Babanne : Olacağı buydu. Bu kız sormadan kendi başına işler yapıyor. Emanet hayvan ne olacak şimdi
- Büyükbaba : Ya bu kadar büyütme Şadiye Hanım. Bulunur nasılsa canım
- Babanne : İnşallah
- Büyükbaba : Şu gazeteleri okudun mu? Bütün gazeteler uzunluları yazıyor.

- Babanne : Okudum sabah. Böyle bir şey bu yaşına kadar ne duydum ne gördüm
- Büyükbaba : Adam Boğaz Köprüsünü yok edeceğim demiş.
- Babanne : İmparatormuş. Adı mı İmparator.
- Büyükbaba : İmparator Oğuz. Öyle imparatora benzer bir yanı yok. Baksana sıradan bir çocuk canım.
- Babanne : Aman Allah aşkına bu yaştan sonra uzunlularla uğraşmayalım. Derdimiz çok zaten.
- Büyükbaba : İnşallah, inşallah. Ben bir Elif'i arayayım. Bakalım Topak'ı bulabilmişler mi? Elif bana şey dedi. Köksal'la birlikte arayacağız biz Topak'ı dedi. Köksal kim, adını hiç duydun mu sen?
- Babanne : Duymadım, bilmiyorum.

13A Hırsızın Hiç mi Suçu Yok?

Nasrettin Hoca bir gün çok yorulmuş. Erkenden uyumuş. O gece eve bir hırsız girmiş. Bütün eşyaları alıp götürmüş. Hoca, derin uyuduğu için hiçbir şey farketmemiş.

Sabahleyin uyanıp, elini yüzünü yıkamak istemiş. Bir de bakmış ki ev bomboş. Bütün eşyalar yok olmuş. Komşulara haber vermiş. Ama komşular hocayı suçlamışlar. Her kafadan bir ses çıkmış:

- Hoca suç sende, kapının kilidi sağlam değilmiş.
- Pencerelerin de demiri yokmuş...
- Uykunuz da pek ağırmiş galiba...
- Adam bütün eşyaları götürmüş, siz mışıl mışıl uyuştunuz.

Hoca komşularını sabırla dinlemiş, sonra dayanamayıp bağırarak:

— Bre insafsız komşular, benim suçum var da hırsızın hiç mi suçu yok?

Türkler Nerelerde Yaşıyorlar?

Türklerin ana yurdu Orta Asya'dır. Bu nedenle Türklerin çoğu halen Orta Asya'da yaşıyor. Dünyadaki Türkler genellikle üç gruba ayrılırlar:

- Batı Türklüğü** : Bu bölgedeki Türkler, Türkiye, Yunanistan, Bulgaristan, Yugoslavya, Kıbrıs, Suriye, Irak gibi ülkelerde yaşarlar.
- Doğu Türklüğü** : Bu bölgedeki Türkler, İran, Afganistan, Türkmenistan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, Çin gibi ülkelerde yaşarlar.
- Kuzey Türklüğü** : Bu bölgedeki Türkler daha çok Asya'nın kuzeyinde yaşarlar. Bu Türklerin içinde en önemlileri Yakutlar, Çuvaşlar, Tatarlar, Başkurtlar, Kafkas ve Kırım Türkleridir.

Ders 13

Dilbilgisi

Belirsiz Geçmiş Zaman: -mış (-miş, -muş, -müş)

Geçmişte yapılan bir işin başkalarından öğrenildiğini ya da belirsiz olduğunu belirtir. Belirsiz geçmiş zaman eki ünlü uyumuna uyar: gelmişim, bakmışım, görmüşüm, okumuşum.... gibi.

Ben	gel-miş-im	gel-me-miş-im	uyu-muş-um	uyu-ma-mış-um
Sen	gel-miş-sin	gel-me-miş-in	uyu-muş-sun	uyu-ma-mış-sın
O	gel-miş	gel-me-miş	uyu-muş	uyu-ma-mış
Biz	gel-miş-iz	gel-me-miş-iz	uyu-muş-uz	uyu-ma-mış-ız
Siz	gel-miş-siniz	gel-me-miş-siniz	uyu-muş-sunuz	uyu-ma-mış-sınız
Onlar	gel-miş-ler	gel-me-miş-ler	uyu-muş-lar	uyu-ma-mış-lar

- Ankara'ya ne zaman geldin?
- Bilmiyorum, bir yaşında gelmişim.
- Müzede neler olmuş?
- Oğuz, İskender'in heykelini yok etmiş.
- Oğuz, hangi kanalda konuşacaktı?
- Oğuz, birinci kanalda konuşacaktı.
- Topak, nereye gitmiş?
- Bilmiyorum. Topak kaybolmuş.

Atasözleri

Yılan sokan uyumuş, aç kalan uyumamış.

Utananın oğlu kız olmamış.

Kırk hırsız bir çıplağı soyamamış.

Kardeş kardeşi bıçaklamış, dönmüş yine kucaklamış.

Ağaca balta vurmuşlar "Sapı bendendir." demiş.

Eşeğe "cılve yap" demişler, tekme atmış.

Utananın oğlu kız olmazmış.

Karga yavrusuna bakmış, "Benim ak pak evladım." demiş.

Sabahtan karnını doyuran, küçükken evlenen aldanmamış.

Sıra Sayı Sıfatları: -ıncı (-inci, -uncu, -üncü)

Sayı sıfatlarının sonuna **-ıncı** eki getirilerek sıra sayı sıfatları yapılır. **-ıncı** eki yerine nokta işareti de kullanılır:

Serpil, **ikinci** sınıfa gidiyor.

—> Serpil **2.** sınıfa gidiyor.

Burak, fotoğraf yarışmasında **birinci** oldu.

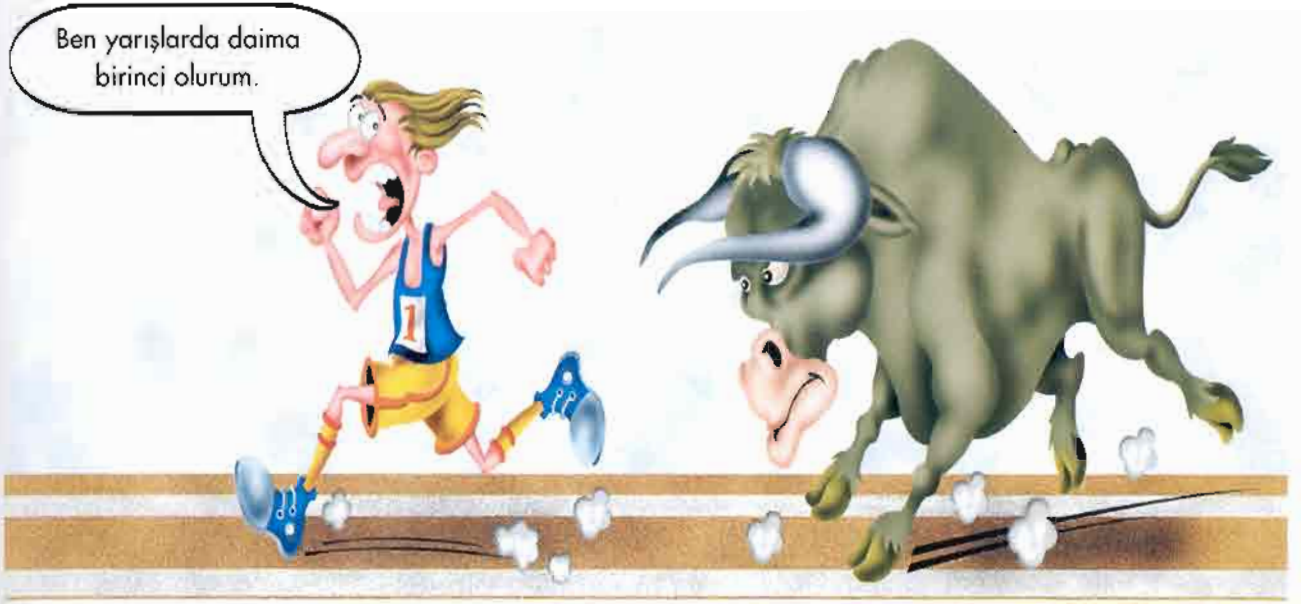
—> Burak fotoğraf yarışmasında **1.** oldu.

Kitabın **beşinci** sayfasını oku.

—> Kitabın **5.** sayfasını oku.

Sağdan **üçüncü** sokakta oturuyoruz.

—> Sağdan **3.** sokakta oturuyoruz.

- Televizyonda en çok hangi kanalı izliyorsun?
- **Beşinci** ve **yedinci** kanalları izliyorum.
- Ahmet yarışlarda **kaçıncı** olmuş?
- Ahmet yarışlarda **üçüncü** olmuş.
- Hülya, Avrupa güzellik yarışmasına katılmış mı?
- Evet, Hülya Avrupa güzellik yarışmalarında **birinci** olmuş.

Hâkim ve Hırsız

Polisler bir hırsız **beşinci** kez tutuklayıp hâkimin karşısına getirmişler. Hâkim hep aynı hırsız karşısında görünce çok sinirlenmiş:

- Ben sana, bir daha seni karşımda görmek istemiyorum, demedim mi? demiş. Hırsız, hâkime polisleri göstermiş.

- Ben de bu polislere aynı şeyi söyledim. Hâkim bey beni bir daha karşısında görmek istemiyor, dedim. Ama beni yine tutuklayıp zorla buraya getirdiler, demiş.

Alıştırımlar

1. Lütfen cevap veriniz.

1. Bergama tiyatrosu kaç kişilik?
2. Bergama nerenin başkenti idi?
3. Enver ve Dilek, tiyatrodan sonra nereye gidiyor?
4. Büyük İskender Anadolu'ya ne zaman gelmiş?
5. Türkler nerelerde yaşıyorlar?
6. Büyükbaba kiminle sohbet ediyor?
7. Nerede sohbet ediyor?
8. Kim kaybolmuş?

2. Lütfen tamamlayınız.

Bir gece Nasrettin Hoca'nın evi.... bir hırsız gir..... Hırsız evdeki bütün eşyaları al.... götür.....Ertesi gün komşular gel..... ve Hoca'ya sor.....

- Hoca, suç sende. Hırsız bütün evi soy....., sen uyumuşsun. Hiç mi gürültü duymadın?

- Kapının kilidi çok kötü..... Hırsız kapıyı hemen aç..... içeri gir..... Kapıya niçin iyi bir kilit takmadın?

- Pencerelerde demir de yok..... Demirsiz pencere olur mu? Hırsız pencereyi aç.... içeri girmiş. Hoca, komşularını dinle..... ve öfkeyle şöyle demiş:

- Bre komşular, siz bütün suçu bana buluyorsunuz! Bu evi soy..... giden hırsızın hiç mi suçu yok?

3. Lütfen tamamlayınız.

Ben	gelmişim	yazmışım	okumuşum	görmüşüm
Sen	gel.....	yaz.....	oku.....	gör.....
O	gel.....	yaz.....	oku.....	gör.....
Biz	gel.....	yaz.....	oku.....	gör.....
Siz	gel.....	yaz.....	oku.....	gör.....
Onlar	gel.....	yaz.....	oku.....	gör.....

4. Lütfen cevap veriniz.

Kaçıncı katta oturuyorsunuz? → Üçüncü katta oturuyorum.

1. Yarışlarda kaçıncı geldin?
2. Resim yarışmasında kaçıncı oldun?
3. Engin, kaçıncı sınıfa gidiyor?
4. Hangi at birinci oldu?
5. Annenin kaçıncı doğum gününü kutladınız?
6. Haftanın beşinci günü hangisi?
7. Alttan kaçıncı dişiniz ağrıyor?
8. Üçüncü kattaki ev sizin mi?

5. Lütfen belirsiz geçmiş zamana çeviriniz.

1. Nasrettin Hoca çok yorgundu. Nasrettin Hoca çok yorgunmuş.
2. Nasrettin Hoca çok derin uyudu.
3. Hırsız, kilidi açıp eve girdi.
4. Evdeki bütün eşyaları aldı.
5. Nasrettin Hoca hiçbir şey duymadı.
6. Sabahleyin komşular geldiler.
7. Komşular Hocayı suçlu buldular.
8. Hoca komşulara çok kızdı.

Ders 14

BERLIN

Berlin • Kuffstendam

Sevgili Maria,

18 Mayıs 2000 tarihli mektubunu aldım. Çok teşekkür ederim. Türkiye'de neler oluyor? Dünkü gazete de senin de resmini gördüm ve çok meraklandım. Her sabah erkenden gazeteleri alıyorum ve merakla okuyorum. Yeni Haber Gazetesine bir uzaylı gelmiş. Bu uzaylı görünmez bir adammış. Gazete müdürünün şapkasını almış, şapka havada hareket etmiş, ama müdür hiç kimseyi görememiş. Sonra uzaylı, müdürün masasını havaya kaldırmış. Müdür de masayla birlikte havalanmış ve çok korkmuş. Bu uzaylı adam senin daha önceki mektupta sözünü ettiğin Oğuz mu?

Bugüne kadar pek çok uzay ve uçan daire filmi izledik. Bize de dünyaya uzaylıların geldiğinden söz ettiler. Ama bugüne kadar tek bir uzaylı ya da uçan daire görmedik. Sen Türkiye'de bu uzaylılarla tanıştığını söylüyorsun. Bu ne kadar ilginç ve önemli bir olay.

Müzedeki olan olaylarda senin de adın geçiyor. Oğuz,

müzenin önünde saatlerinizi değiştirmiş. Sonra da müze de İskender'in heykelini, lâhdini ve büstünü yok etmiş. Bekçi gelince de birdenbire yok olmuş.

Oğuz bu gösterileri uzaylı olduğunu kanıtlamak için yapmış. Galiba televizyonda bir konuşma yapacak ve Dünyayı bekleyen tehlikelerden söz edeceğiz. Dünyaya kötü uzaylıların saldıracağını ve Dünyayı ele geçirmek istediklerini söylüyorlar.

Sevgili Maria,

Birkaç kez seni cep telefonundan aradım. Cevap alamadım. Bana acele telefon et ya da mektup yaz. Mektupları daha çok seviyorum. Çünkü mektubu defalarca okuyup saklayabiliyorum. Konuşmalar beni bir an sevindiriyor. Ama mektupları ömür boyu tekrar okumak beni daha çok mutlu ediyor. Seni çok seven annen.

Helga Debus

Handenbergstraße 8 D-11977 Berlin Telefon (030) 250 09 33

25 Mayıs 2000

Sevgili Elif,

Dün seni cep telefonundan aradım. Konuşma çok kısa sürdü. Sesin çok telâşlıydı. Benimle hiç konuşmadın. Kötü bir şey mi var? Çok meraklandım. Topak ile Çalçene nasıllar? Onlara kötü bir şey mi oldu? Yoksa sen mi hastasın? Seni sık sık cep telefonundan arıyorum. Ama hep kapalı oluyor. Belki de derslere girdiğin için cep telefonunu kapatıyorsun!

Biz Enver'le çekimlere devam ediyoruz. Ankara'dan ayrıldıktan sonra Bursa'ya geldik. Osman Gazi ve oğlu Orhan Gazi'nin türbelerini ziyaret ettik. Tepeden Bursa'nın son derece güzel fotoğraflarını çektik. Bursa'dan Çanakkale ve Truva'ya geçtik. Truva'da üç bin yıl öncesinin büyüülü havasını yaşadık. Homeros'u saygıyla andık. Truva'da garip bir olay oldu. Antik harabeler arasında bir yüzük bulduk. Parmağıma taktım, bir türlü çıkaramadım. Ara sıra etrafa ışınlar saçıyor, parlıyor. Ama bir türlü parmağımdan çıkmıyor. Galiba beni çok sevdi.

Geceleyin Truva yakınlarında bir otelde kaldık. Sabahleyin kötü bir sürprizle karşılaştık. Arabanın lastiklerinin ikisi de patlamış. Önemli biri olsak bize sabotaj yaptılar diyeceğim. Otelde Ahmet Bey adında bir adamla tanıştık. Bu adam bize yardımcı oldu. Yedek lastiklerini verdi. Yol üstünde bir lastikçide lastiklerimizi yaptırdık. Bergama'ya geldik. Bergama olağanüstü güzel... Antik tiyatro tam tepede dik bir yamaç üzerine kurulmuş. Tiyatrodan bütün kenti izleyebiliyorsun. Tiyatrodan sonra müzeyi ve Asklepion'u gezdik. Müzede İskender'in yeni bir büstünü gördük. Oğuz, İstanbul'da İskender'in büstünü yok etmiş. Ama bir yedeği Bergama'da var.

Biz Bergama'dan sonra İzmir'e, Efes'e ve Pamukkale'ye gideceğiz. Sonra bütün Ege'yi, ve Akdeniz'i dolaşacağız. Gezimiz çok güzel devam ediyor. Sanat tarihi derslerinde okuduğum yerleri birer birer görüyorum. Bu bana büyük bir haz veriyor. Enver de bu gezide çok mutlu. Açık hava, bol oksijen bize iyi geldi. Sadece seni, Topak ve Çalçene'yi merak ediyorum.

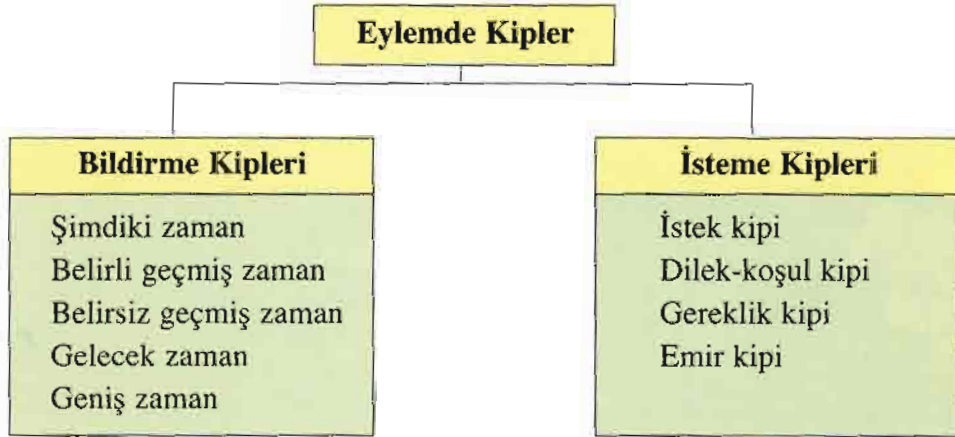
Babaannene ve büyükbabana da selâm ve sevgilerimizi iletirsen sevinirim. Enver'in de sana çok selâmı var. Simililik hoşça kal. Kendinize iyi bakın.

Sevgilerimle...

Dilek

Dilbilgisi: Genel Tekrar**Eylem çekimi**

Türkçede dokuz kip vardır. Bu dokuz kip iki ana bölümde incelenir:

BİLDİRME KİPLERİ**Şimdiki zaman: -ıyor (-iyor, -uyor, -üyor)**

Eylemin belirttiği iş ve oluşun içinde bulunduğumuz zaman içinde geçtiğini bildirir. Şimdiki zaman bazen geniş zaman ve gelecek zaman anlamlarını da verir.

Biz şimdi geliyoruz. (Şimdiki zaman)

Ben bu büroda tam beş yıldır çalışıyorum. (Geniş zaman)

Bir ay sonra yeni bir işe başlıyorum. (Gelecek zaman)

Eylem kökü ünlü ile bitiyorsa **-ıyor** eki **-yor** biçimine girer:

oku-mak → oku-yor

Belirli geçmiş zaman : -dı (-di, -du, -dü), -tı (-ti, -tu, -tü)

Eylemin yaptığı işin geçmiş zamanda yapıldığını kesinlikle bildirir. Belirli geçmiş zaman eki **-dı** ünlü uyumuna uyar:

yaz-dı-m, bil-di-m, bul-du-m, gör-dü-m... gibi.

Belirli geçmiş zaman eki **-dı** ünsüz benzeşmesine uyar.

bak-tı-m, git-ti-m, tut-tu-m, ört-tü-m... gibi.

Belirsiz geçmiş zaman : -mış (-miş, -muş, -müş)

Geçmişte yapılan bir işin başkalarından öğrenildiğini ya da belirsiz olduğunu bildirir:

- Hasan dün okula gitmiş mi?

- Bilmiyorum, galiba gitmemiş.

Belirsiz geçmiş zaman eki **-mış** ünlü uyumuna uyar:

yaz-mış, bil-miş, oku-muş, gör-müş... gibi.

Gelecek zaman: -acak (-ecek)

Eylemin belirttiği işin gelecek zamanda yapılacağını bildirir.

Yarın size geleceğim.

Ali, Murat, Ayşe hafta sonu tiyatroya gidecekler.

Geniş zaman: -r (-ar, -er, -ır, -ir, -ur, -ür)

Eylemin belirttiği işin her zaman yapıldığını, yapılmakta olduğunu, gelecekte de yapılacağını bildirir. Geniş zamanın olumsuzu -maz (-mez) ekiyle yapılır:

Ben hergün bir saat klasik müzik dinlerim.

Hasan hiç sigara içmez.

Şimdiki Zaman	Belirli Geçmiş Zaman	Belirsiz Geçmiş Zaman	Gelecek Zaman	Geniş Zaman
geliyorum	geldim	gelmişim	geleceğim	gelirim
geliyorsun	geldin	gelmişsin	geleceksin	gelirsin
geliyor	geldi	gelmiş	gelecek	gelir
geliyoruz	geldik	gelmişiz	geleceğiz	geliriz
geliyorsunuz	geldiniz	gelmişsiniz	geleceksiniz	gelirsiniz
geliyorlar	geldiler	gelmişler	gelecekler	gelirler

İSTEME KİPLERİ**İstek kipi: -a (-e)**

İstek kipi istek anlamı verir. İstek kipi -a (-e) ünlü uyumuna uyar: alayım, geleyim, vereyim, göreyim... gibi.

Dilek koşul: -sa (-se)

Eyleme dilek ve koşul anlamı verir:

Yarın bana gelerseniz, sizinle görüşürüz.

Param olsa, güzel bir ev alırım.

Gereklik kipi: -malı (-meli)

Eylemin belirttiği işin yapılması gerektiğini bildirir:

Bu kitabı mutlaka okumalısn. → Bu kitabı okuman gerek.

Saat sekizde okula gitmelisin. → Saat sekizde okula gitmen gerek.

Emir kipi

Bir işin yapılmasını emretmek için kullanılır. Emir kipinin birinci tekil ve birinci çoğul kişiler için kullanımı yoktur. Emir kipinde ekler ünlü uyumuna uyar:

bak-sın, gel-sin, otur-sun, gör-sün... gibi.

Ders 14

İstek Kipi	Dilek-Koşul Kipi	Gereklik Kipi
geleyim	gelsem	gelmeliyim
gelesin	gelsen	gelmelisin
gele	gelse	gelmeli
gelelim	gelsek	gelmeliyiz
gelesiniz	gelseniz	gelmelisiniz
geleler	gelseler	gelmeliler

Emir Kipi		
Sen	gel	gelme
O	gelsin	gelmesin
Siz	gelin	gelmeyin
		gelmeyiniz
Onlar	gelsinler	gelmesinler

EK EYLEM

Ek eylem: -im, -sin, -dir, -iz, -sınız, -diler

Ek eylem adlara gelerek yüklem yapar. Ek eyleme gelen ekler büyük ünlü uyumuna ve ünsüz benzeşmesine uyar.

Ben	insanım	öğretmenim	doktorum	Türküm
Sen	insansın	öğretmensin	doktorsun	Türksün
O	insandır	öğretmendir	doktordur	Türktür
Biz	insanız	öğretmeniz	doktoruz	Türküüz
Siz	insansınız	öğretmensiniz	doktorsunuz	Türksünüz
Onlar	insanlar	öğretmendirler	doktordurlar	Türktürler

Ünlü ile biten sözcükten sonra ek eylem ile sözcük arasına **y** ünsüzü gelir: *iyi-y-miş, sevinçli-y-miş, mutlu-y-muş...* gibi.

Ek eylemin **-dir** eki ünsüz benzeşmesine uyar:

Türk'tür, ağaçtır, çiçektir, sınıftır... gibi.

Ek eylem **-mek** biçiminde de yazılır:

Ben öğrenci idim. —> Ben öğrenciydim.

Ayşe çok güzel idi. —> Ayşe çok güzeldi.

Ek Eylemin Çekimi

Ek eylemin çekiminde yalnızca dört kip kullanılır.

	Belirli Geçmiş Zaman	Belirsiz Geçmiş Zaman
Ben	güzeldim güzel değildim	güzelmişim güzel değilmişim
Sen	güzeldin güzel değildin	güzelmişsin güzel değilmişsin
O	güzeldi güzel değildi	güzelmiş güzel değilmiş
Biz	güzeldik güzel değildik	güzelmişiz güzel değilmişiz
Siz	güzeldiniz güzel değildiniz	güzelmişsiniz güzel değilmişsiniz
Onlar	güzeldiler güzel değildiler	güzelmişler güzel değilmişler

	Geniş Zaman	Dilek-koşul
Ben	güzelim güzel değilim	güzelsem güzel değilsem
Sen	güzelsin güzel değilsin	güzelsen güzel değilsen
O	güzel güzel değil	güzelse güzel değilse
Biz	güzeliz güzel değiliz	güzelsek güzel değilssek
Siz	güzelsiniz güzel değilsiniz	güzelseniz güzel değilseniz
Onlar	güzeldirler güzel değidirler	güzelseler güzel değilseler

VAR, YOK

Var, yok sözcükleri ek eylemle çekime girerler. Bu sözcüklerin de çekiminde yalnızca dört kip kullanılır.

	Belirli Geçmiş Zaman	Belirsiz Geçmiş Zaman
Ben	vardım yoktum	varmışım yokmuşum
Sen	vardın yoktun	varmışsın yokmuşsun
O	vardı yoktu	varmış yokmuş
Biz	vardık yoktuk	varmışsınız yokmuşsunuz
Siz	vardınız yoktunuz	varmışsınız yokmuşsunuz
Onlar	vardılar yoktular	varmışlar (varlarmış) yokmuşlar (yoklarmış)

	Geniş Zaman	Dilek-koşul
Ben	varım yokum	varsam yoksam
Sen	varsın yoksun	varsan yoksan
O	var (-dır) yoktur	varsa yoksa
Biz	varız yokuz	varsak yoksak
Siz	varsınız yoksunuz	varsanız yoksanız
Onlar	vardırlar yokturlar	varsalar yoksalar
	(varlar) (yoklar)	(varlarsa) (yoklarsa)

İYELİK EKİ

İyelik eki: -im, -in, -i, -imiz, -iniz, -leri

İyelik ekleri ünlü uyumuna uyar:

a, ı'dan sonra	o, u'dan sonra	e, i'den sonra	ö, ü'den sonra
Ben-im ad- ım	Ben-im bavul- um	Ben-im kalem- im	Ben-im göz- üm
Sen-in ad- ın	Sen-in bavul- un	Sen-in kalem- in	Sen-in göz- ün
O-nun ad-ı	O-nun bavul- u	O-nun kalem- i	O-nun göz- ü
Biz-im ad- ımız	Biz-im bavul- umuz	Biz-im kalemi- miz	Biz-im gözü- müz
Siz-in ad- ınız	Siz-in bavul- unuz	Siz-in kalem- iniz	Siz-in gözü- nüz
Onlar-ın ad- ları	Onlar-ın bavul- ları	Onlar-ın kalem- leri	Onlar-ın göz- leri

İyelik ekinin olumsuzluğu, **değil** sözcüğü ile yapılır: *Bu benim arabam **değil**. Adım Ayşe **değil**. Bu benim otobüsüm **değil**...* gibi.Sözcük sonlarına gelen **p, ç, t, k** ünsüzleri iki ünlü arasında yumuşar ve **b, c, d, ğ** olur: *kitap. kitabım; bıçak. bıçağım...* gibi.

TAMLAMALAR

Ad tamlaması: -ın (-in, -un, -ün)

Ad tamlaması ikiye ayrılır: Belirtili ad tamlaması ve belirtisiz ad tamlaması

Belirtili ad tamlaması

ev + bahçe → evin bahçesi
kadın + çanta → kadının çantası
ütü + kutu → ütünün kutusu
oyuncu + şapka → oyuncunun şapkası

Belirtisiz ad tamlaması

erkek + şapka → erkek şapkası
kadın + çanta → kadın çantası
sınıf + pencere → sınıf penceresi
okul + kapı → okul kapısı

Sıfat tamlaması: sıfat + ad

kırmızı gül büyük paket akıllı çocuk
büyük adam sarı çiçek akılsız çocuk
küçük çocuk yeşil etek uzaylı adam
siyah şapka güzel çiçekler tuzsuz yemek

Karşılaştırma sıfatları

büyük ev	→	daha büyük ev	→	en büyük ev
iyi insan	→	daha iyi insan	→	en iyi insan
küçük masa	→	daha küçük masa	→	en küçük masa
güzel bahçe	→	daha güzel bahçe	→	en güzel bahçe
yüksek bina	→	daha yüksek bina	→	en yüksek bina
güçlü adam	→	daha güçlü adam	→	en güçlü adam

TEKRAR OYUNU

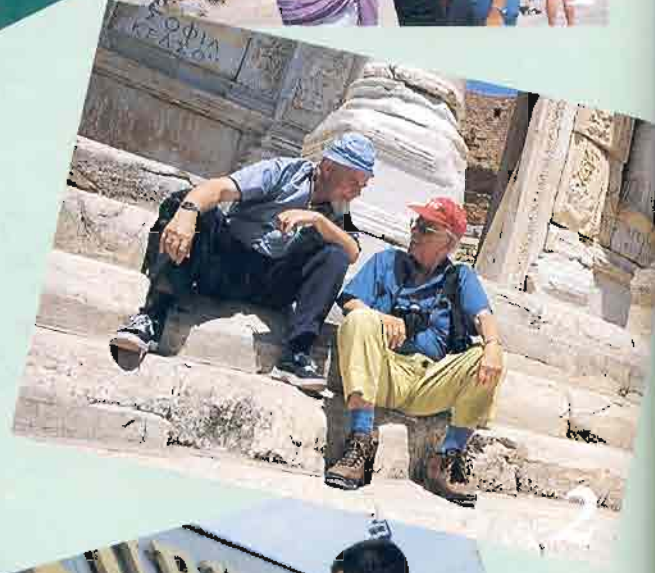
Oyunun Kuralları

1. Bir kişi sayı sayısın.

1,2,3,4,5,6,7,8,9 ...

2. Başka bir kişi "DUR!" desin.

3. Bu sayının bulunduğu resmi tiyatro biçiminde oynayın ya da anlatın.

Türkiye

Türkiye, Asya ve Avrupa arasında bir köprüdür. Üç yanı denizlerle çevrilidir. Kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Akdeniz, batısında Ege Denizi bulunur. Türkiye'nin nüfusu ortalama 70 milyondur. Bu nü-

fusun çoğu gençtir ve 15 milyon öğrenci vardır. Türkiye'nin en büyük şehri İstanbul'dur. Nüfusu ortalama 10 milyondur. Türkiye'nin başkenti Ankara'dır. Nüfusu ortalama 3 milyondur.

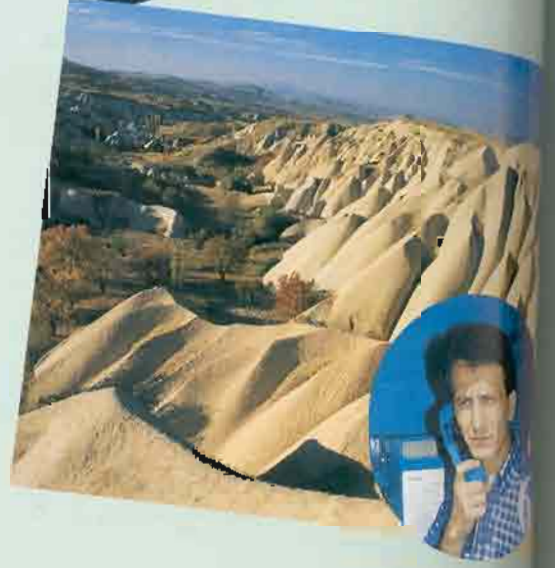
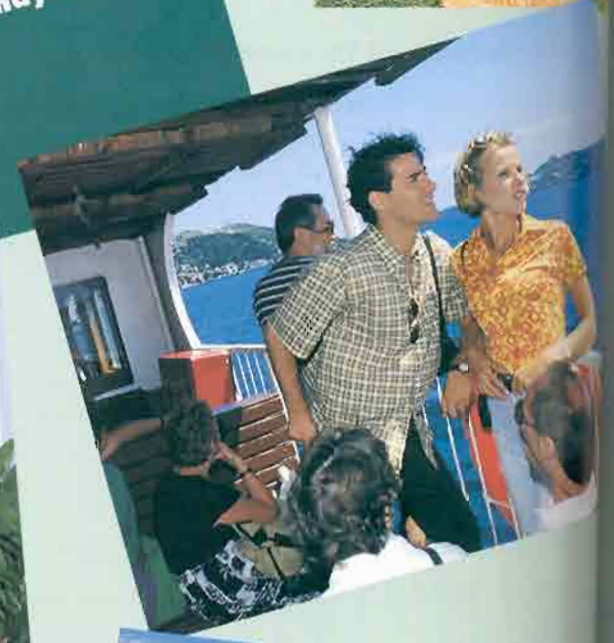

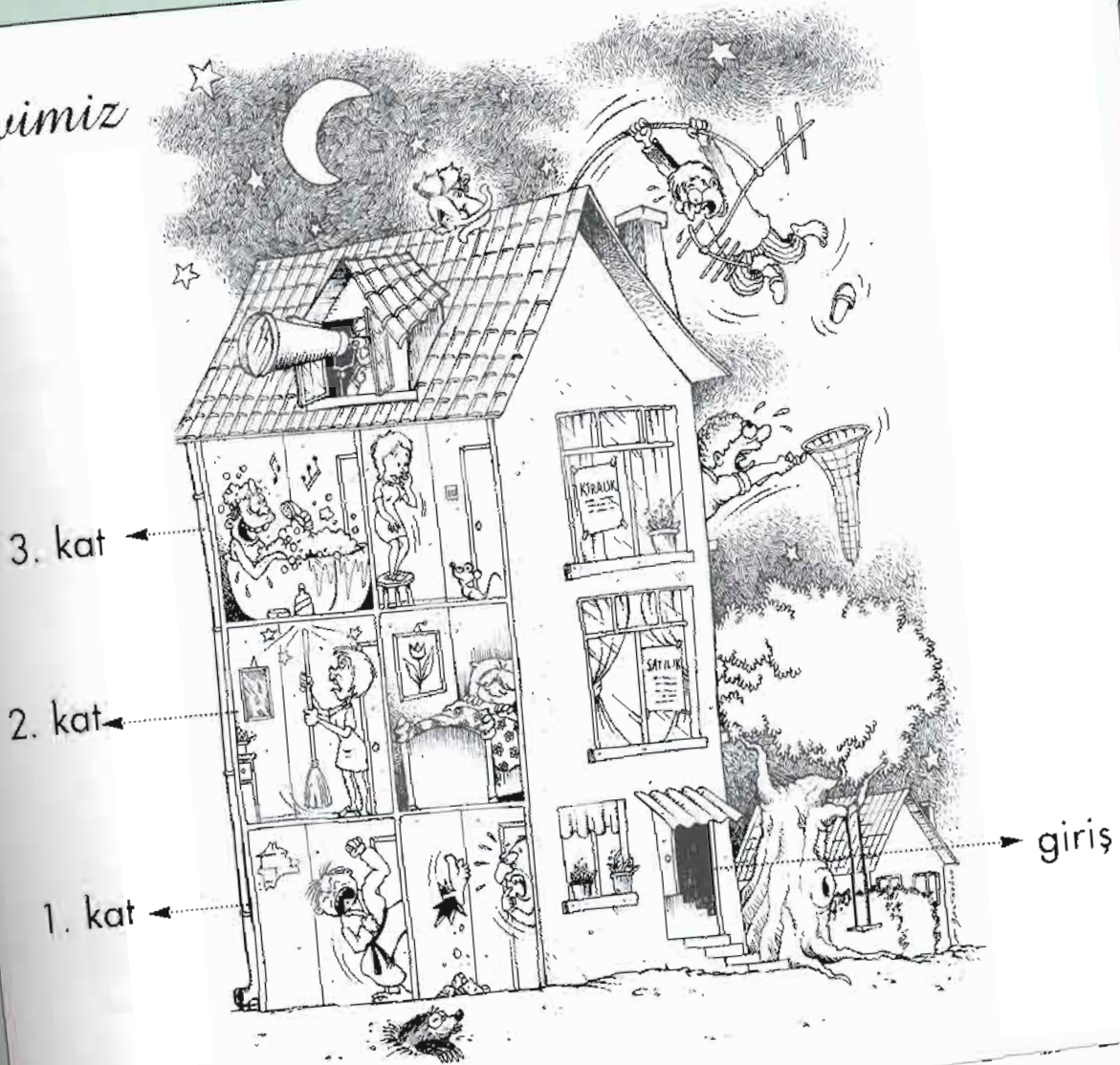

TEKRAR OYUNU

Oyunun Kuralları

1. Bir kişi sayı sayсын.
1,2,3,4,5,6,7,8,9 ...
2. Başka bir kişi
"DUR!" desin.
3. Bu sayının bulun-
duğu resmi tiyatro bi-
çiminde oynayın ya
da anlatın.

Seri İlanlar/Emlak

CUMA, 17 Nisan 2000

SATILIK KONUT

İSTANBUL FINDIKZADEDE Bir oda, bir salon, kaloriferli sahibinden satılık daire. Tel: 0 532. 232 48 93

İSTANBUL KADIKÖYDE Bir oda, bir salon, açık mutfak, 90 m², 1. kat sahibinden satılık daire.

Tel: 0 212. 231 28 80

1. kat sahibinden satılık
Tel: 0 212. 231 28 80

ANKARA DEMETEVLERDE Üç oda, bir salon, iki banyolu, 160 m² Erdem Emlaktan satılık daire.

Tel: 0 312. 335 25 52

ANKARA EMEKTE İki oda, bir salon, bahçeli, müstakil, metro istasyonuna yakın, satılık ev.

Tel: 0 312. 232 75 63

0 312. 419 49 20

8 55

KİRALIK KONUT

ANKARA BAĞÇELİEVLERDE Üç oda, bir salon 180 m² sahibinden kat kaloriferli, kiralık daire.

Tel: 0 542. 532 13 90

ANKARA BAŞCAVUŞDA 2 oda, bir salon 100 m² kiralık daire.

Tel: 0 312. 425 33 54

TEKRAR OYUNU

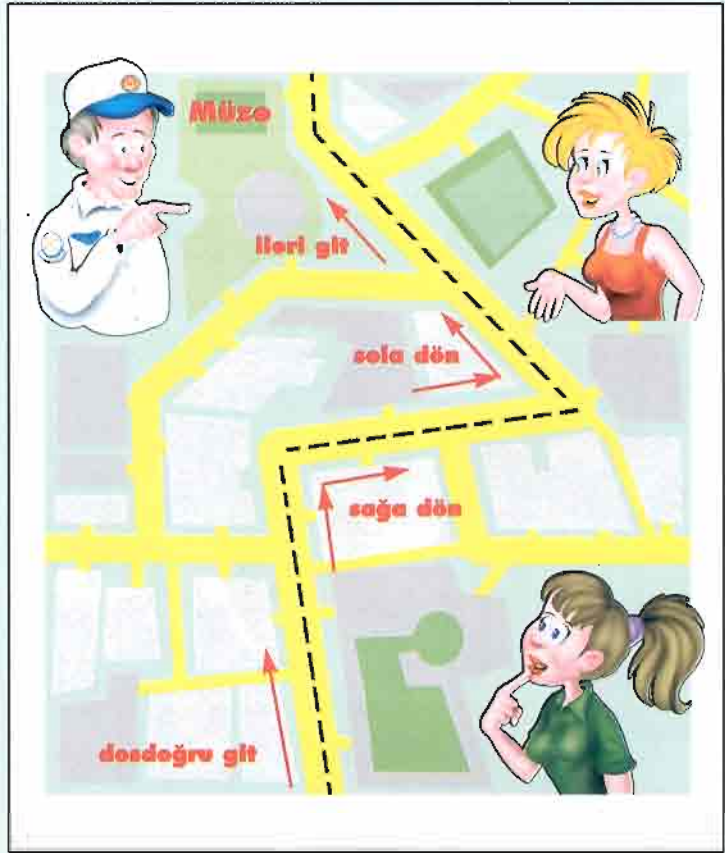
Oyunun Kuralları

1. Bir kişi sayı saysın.
1,2,3,4,5,6,7,8,9 ...
2. Başka bir kişi "DUR!" desin.
3. Bu sayının bulunduğu resmi tiyatro biçiminde oynayın ya da anlatın.

Yol Sorma

- Deniz : Affedersiniz, müzeye nasıl gidebiliriz?
- Trafik Polisi : Bu caddeden dosdoğru gidin. İki yüz metre ilerden sağa dönün. Yüz metre kadar ilerleyin. Sonra sola dönün. Biraz ilerledikten sonra müzeyi görürsünüz.
- Pınar : Teşekkür ederiz. Müze buraya ne kadar uzaklıkta?
- Trafik Polisi : En çok bir kilo metre. Yürüyerek on beş-yirmi dakika gidersiniz. Taksi ile beş dakikada orada olursunuz.
- Deniz : Bugün hava çok güzel. Yürüyerek gitmek istiyoruz. Çok teşekkür ederiz. İyi günler.
- Trafik Polisi : Bir şey değil. Size de iyi günler.

Trafik İşaretleri

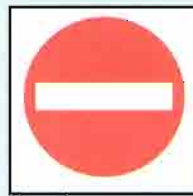
Park Edilmez

Yaya Geçiti

Yol Çalışması

Taşıt Giremez

Hastahane

Dikkat

TEKRAR OYUNU

Oyunun Kuralları

1. Bir kişi sayı sayısın.
1,2,3,4,5,6,7,8,9 ...
2. Başka bir kişi "DUR!" desin.
3. Bu sayının bulunduğu resmi tiyatro biçiminde oynayın ya da anlatın.

